

Kitaaba Dabarsi'ii Ka Lammeesso'oo **Seensa**

Kitaab dabarsi'ii ka Lammeesso'oo addee kitaab dabarsi'ii ka qaraa itti dhaabbachiise irraa jalqaba. Bulchiinsa Solomoonii mootichaatiin jalqabee, haga du'a isaa dhaqa. Sooressummaa Yerobi'aamiitiin gosi gara kaabaa mootii Yihuda'aa Rehobiyaam, ka addee abbaa ifii Solomooniititti mootii te'e irratti finqila akka kaasane odeesseen duuba, dabarsii mootummaa kibbaa ta Yihuda'aa, ta haga diigama Yerusaalemii jirtu, dhaloota Kiristoosiitiin dura woggaa dhibba shanii fi saddeettamii jaa tartiibaan galmeessa.

Haadħoo Dubbi'ii

Bulchiisa Solomoonii 1:1–9:31

Woggoota gara jalqabaa 1:1-17

Galmi Waaqaa ijaarame 2:1–7:10

Woggoota gara duubaa 7:11–9:31

Finqiliisa gosa kaabaa 10:1-19

Mootota Yihuda'aa 11:1–36:12

Jigiisa Yerusaalemii 36:13-23

Solomoon Qarumma'aaf Daadimate

(1 Mot. 3:1-15)

¹ Ilmi Daawitii Solomoon mootummaa ifii jabbeeffate; Mootiin Waan Mara Waaqi isa ebbisee, mooticha jabaa isa godhe.

² Achiin duuba Solomoon kolbaa Israa'elii mara, ajajjoota kumaa, ajajjoota dhibbaa, abbootii

mura'aatii fi sooreyyii mootumma'aa mara,
sooreyyii maati'ii mara ajajee,

³ Dunkaaniin Woldeenna'aa ta Waaqaa, ta taa-
jaajilaan Mootii Waan Mara Muuseen goomolee
keessatti huje waan achi jirtuuf, Solomoonii fi
kolbaan marti gara addee waaqonfanna'aa ta Gi-
ibe'on keessaa dhaqane.

⁴ Te'uu malee, Daawiti Saanduqa Gondooro'oo
ka Waaqaa, ta Kiriyat-Ya'ariim jiru fidee,
dunkaaniif Yerusaalem keessatti dhaabe keessa
keyeeraayyu.

⁵ Addeen ciinca'aa ta ilmi Urii Baxaali'el,
akaakoon Huurii, sageettuu irraa huje achi
Dunkaaniif Wooyittii Mootii Waan Mara dura
jirtiyyu; maarre Solomoonii fi kolbaan sun
achitti fedhii Mootii Waan Mara barbaadane.

⁶ Solomoon gara addee ciinca'aa ta sageettuu
irraa hujantee, Dunkaaniif Woldeenna'aa bira fu-
ula Mootii Waan Mara dura jirtuu ol bayee, achi
irratti kennansa gubamu kuma tokko dhikeesse.

⁷ Halkan san Waaqi Solomoonitti mudhatee,
«Waan ani sii kennu mara na gaafadhu» jedheen.

⁸ Solomoon deebisee Waaqaan, «Ati abbaa kiyya
Daawititti jaalala keeti guddaa ka bara baraa
mudhittee, akka ani addee isaatitti mootii te'u na
gooteerta.

⁹ Ee, Mootii Waan Mara Waaqa, ati kolbaa
bindillaa biyya lafaa irratti mootii waan na
gooteef, waadaan ati abbaa kiyya Daawitiif galte
muummowuu ti.

¹⁰ Qarumma'aa fi beekkumsa ani ittiin kolbaa
tana bulchu naaf kensi; yoo tun hin te'in kolbaa
teeti hunnaamettii tana eentu bulchuu dande'a

ree?» jedhe.

¹¹ Waaqi Solomooniin, «Ati durummaa, qabeenna, ulfinna yookiin diinoti keeti akka dhumatanu, ififuu bara dheeraa akka leetuuyyuu hin gaafanne; ammoo kolbaa tiyya ta ani irratti mootii si godhe akka bulchituuf, qarumma'aa fi beekkumsa akka sii kennuuf waan na gaafatteeef,

¹² ani qarumma'aa fi beekkumsa sii hin kenna; kana maleelle qarummaa, qabeennaa fi ulfinna moototi si'iin duraa hin qanne, ka moototi si'iin duuba mootii te'u'uu jiranulle hin qabaanne sii kenna» jedhe.

¹³ Achiin duuba Soloomoon addee waaqon-fanna'aa ta Giibe'on keessaa ta Dunkaanii Woldeenna'aa duraatii ka'ee, gara Yerusaalemii deebi'e. Inni achi tee'ee kolbaa Israa'elii bulche.

Soloomoon Nama Guddaa Beekkamaa Te'e

¹⁴ Solomooniin mootichi garreettota fardo'oон harkifamanu kuma tokkoo fi dhibba afurii fi abbootii fardo'oo kuma kudhanii lama wolitti qabate; inni garreettota fardo'oон harkifamanu san keessaa garii qachoota garreettoti keessa keyamanu keessa keyee, garii ifi bira qachaa Yerusaalemii keessa keye.

¹⁵ Mootichi meeti'ii fi worqiin Yerusaalem keessatti akka dhaka'aa akka bacattu, birbirsville akka muka harru'uu ka biyya kooba jalaa akka bacatu godhe.

¹⁶ Soloomoon fardoo ifii biyya Gibxi'iitii fi biyya Qiliqiya'aa keessaa fichisiise; daldalooti mootichaa biyya Qiliqiya'aa keessaa bitanee fidane.

¹⁷ Garreettaa fardaan harkifamu tokko beesee meeti'ii dhibba jaan, farda tokko beesee meeti'ii dhibba tokkoo fi shantamaan biyya Gibxi'ii keessaa bitan; dabarsaneelle mootii Heetotaatii fi mootii Sooriya'aatitti gurgurane.

2

Qophii Ijaarsa Galma Waaqaa

¹ Solomoon maqaa Mootii Waan Maraatiif Galmi akka ijaaramu, manni mootumma'aa ka isaalle akka ijaaramu murteesse.

² Inni namoota ba'aa ba'atanu kuma torbaatama, namoota kooba irraa dhakaa bocanu kuma saddeettama, namooti kum sadii fi dhibbi jaa ammoo hujii akka toowatanu godhe.

³ Solomoon gara Hiiraamii mootii biyya Xiroosii ergaa ergee, «Abbaan kiyya Daawiti mana mootumma'aa akka ijaarratuuf muka hindheensaa akkuma ergiteef, analle'eef ergi.

⁴ Ani Galma Mootii Waan Maraa ka Waaqa kiyyaa ka hixaanni foolee dansa'aa keessatti aarfamu, ka daabboon Waaqaaf wooyoontu yennaa mara keessatti isa dura keyantu, galgalaa fi ganama kennansi gubamu itti dhikeeffamu, guyyaa Sanbataatii fi baatii ji'aatitti, yennaajila Mootii Waan Maraa ta beekkanteetitti waan kana keessatti dhikeessanu, ijaariisaaf murteef-fadheera. Kun kolbaa Israa'eliitiif seerata haga bara baraa ti.

⁵ Waaqi keenna waaqota dhibii mara waan caaluuf, Galmi ani isaaf ijaaru gudda'a.

⁶ Te'uun malee ol-gubba'aa fi ol-gubbaan olii eega isa qabatuu hin dandeenneeyyuu, eentu Galma

isaaf ijaaruu dande'a ree? Addee kennansa isa duratti dhikeessanuuf qofa isaaf ijaara malee, ka Galma isaaf ijaaruu dande'u ani eennu ree?

⁷ Maarre amma nama ogeessa worqii, meetii, sageettu'uu fi hujii sibiila dhibi'iille, woyaa dhi-illee, woyaa bifa cuquliisaa dhowuu beeku naaf ergi. Akkasuma nama Yihuda'aa fi Yerusaalem keessa tee'ee, namoota ogeeyyii abbaan kiyya Daawiti qopheesse woliin meya adda addaa irratti woy qiriixee bifa itti baasee hujuu dande'u naaf ergi.

⁸ Namooti keeti gaara Libaanonii irraa muka muriisa waan qabauuf, Libaanon irraa muka hindheensaa, muka birbirsaatii fi muka sandali'i naaf ergi; namooti kiyyalle namoota keeti woliin hin hujan.

⁹ Galmi Waaqaa ka ani ijaaraaru kun gudda'aa fi miidhagaa te'uu waan qabuuf, falaxaan hedduun naaf qophowuu ti.

¹⁰ Ani tajaajiltoota teeti ta muka murtuuf, bul-laaj qamadi'i kuntaala dhibba afurii fi afurtama, garbuu kuntaala dhibba afurii fi afurtama, akkasuma daadhii woyni'iille litirii kuma dhibba afur, zayitii ejersaa litirii kuma dhibba afur hin erga» jedhe.

¹¹ Achiin duuba mootichi Xiiroosii Hiiraam xalaya'aan Solomooniif deebisee, «Mootiin Waan Maraaj kolbaa ifii waan jaalatuuf, akka ati mootii isaanii teetu si godhe» jedhe.

¹² Hiiraam itti dabaleelle, «Mootiin Waan Maraaj Waaqi Israa'elii ka ol-gubba'aa fi lafa dade leellifamuu ti! Inni ilma qaroo malaamessaa fi hubantii guddoo qabu ka Galma Mootii Waan Maraatiit

fi mana mootummaa ifiille ijaaratu mooticha
Daawitiif kenneera.

¹³ Ani amma ka hujii harkaatiin dandeettii qabu
Huraam si'iif hin erga.

¹⁴ Haati isaa dubartii sanyii Daanii ti; abbaan isaa nama biyya Xiiroosii ti. Inni hujii worqi'iitii fi meeti'ii, hujii sageettu'uutii fi sibilila, hujii dhaka'atii fi mukaa, akkasuma woyaan bifa cuquliisaa, woyaan dhiille'ee fi diintuu quncee talba'aa irraa hujiisa beeka. Inni waan akka hujuuuf gaafatame mara dhaka'aa fi muka irratti qiriixuu hin dande'a. Inni namoota keeti ka hujii harkaa hujuu beekanuu fi namoota goottaa kiyya, abbaa keeti Daawitii woliin hujuu hin dande'a.

¹⁵ «Amma goottaa kiyya qamadi'ii fi garbuu, zayittii ejersaatii fi daadhii woyni'ii ta waadaa galte san ergi.

¹⁶ Nuutille muka haga ati barbaaddu gaara Libaanonii irraa murree wolitti hiineet, abbaayaan irra haga Yophe'ee siif hin ergina; atille achii gara Yerusaalemii fudhatuu hin dandeetta» jedhe.

¹⁷ Achiin duuba Soloomoon akkuma abbaan isaa Daawiti dur laakkossiise, namoota alagaa biyya isaa keessa jiranu mara laakkossiise; namooti sunille kuma dhibba tokkoo fi kuma shantamii sadii fi dhibba jaa.

¹⁸ Isaan keessaa namooti kum torbaatam ba'aa akka ba'atanu, namooti kum saddeettami gaara irraa dhakaa akka bocanu, namooti kum sadii fi dhibbi jaa, hujii akka toowatanu godhe.

3

1 Achiin duuba Soloomoon Yerusaalem keessatti gaara Moriyyaa irratti, addee dur Mootiin Waan Maraajaa abbaa isaa Daawititti mudhatetti Galma Waaqaa ijaariisa jalqabe; Daawiti addee Mootiin Waan Maraajaa isatti mudhate sanitti eeddummee Ornaanii nama biyya Yibusootaa keessatti Galma Waaqaa ijaariisaaf qophowe.

2 Soloomoon mootii te'ee woggaa arfeesso'oo, ji'a lammeesso'oo keessa, guyyaa lammeesso'ootitti Galma Waaqaa san ijaariisa jalqabe.

3 Galmi Waaqaa ka Soloomoon ijaariisa jalqabe, mikii* bara durii dheerinni isaa ciqilee jaatama, badhinni isaa ciqilee diddama.

4 Soroon isaa karaa fuula duraatiin, akkuma badhinna Galma sanii ciqilee diddama, ol dheerinni isi'iille ciqilee dhibbaa fi diddama; inni keessa isi'iille worqii qulluu itti gonfe.

5 Kolloon guddittiin Galma sanii muka hindheensaatiin ijaarantee, worqiin qulluun itti gonfantee, fakkiin muka meexxi'iitii fi haachabaa irratti kaafamane.

6 Mootichi Soloomoon Galma san dhakaa gatii guddo'ottiin miidhasse; worqiin inni ittiin seese sun worqii biyya Faarwaayimii ti.

7 Maarre inni buusaa heellichoo Galmaa, keessa isaa, dhaaba isaa, saanqa'aa fi mikikkila balbalaa isaa mara worqii itti gonfee, fakkii dada ol-gubba'aa ta koola qaddu dhaaba isaa irratti kaase.

8 Inni Addee Irra Caalaa Wooyittiille ijaarsise. Dheerinni isi'ii akkuma badhinna Galma sanii ciqilee diddama, badhinni isi'iille ciqilee diddama. Inni dhaaba isi'ii worqii qulluu kiiloogi-

---

* **3:3 Mikii:** Meeshaan miki'ii ka bara durii ciqile'e.

raama kuma diddamaa fi dhibba afur geettu itti gonfe.

⁹ Mismaarri worqi'ii gara giraama dhibba shanii fi torbaatamaa ti; inni kolloota mana mana irraalle worqii itti gonfe.

¹⁰ Inni Addee Irra Caalaa Woyyittii keessatti fakkii dada ol-gubba'aa ta koola qadduu lama muka irraa hujisiisee, worqii itti gonfe.

¹¹ Dheerinni koola dada ol-gubba'aa ta koola qadduu sun ta lamaaniituu wolumatti ciqilee diddama; koolli dada ol-gubba'aa ta koola qadduu ta tokkeesso'oo gara tokkoon ciqilee shan dheeratee, dhaaba Galma Waaqaa bira geya; gara kaanille'een ciqilee shan dheeratee, koola dada ol-gubba'aa ka lammeesso'oo bira geya.

¹² Koolli dada ol-gubba'aa ta koola qadduu ka lammeesso'oo, koolli tokkochi ciqilee shan dheeratee, dhaaba Galma Waaqaa bira geya; gara kaanille'een ciqilee shan dheeratee, koola dada ol-gubba'aa ka tokkeesso'oo biralle geya.

¹³ Dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu sun koola ifii Galma keessa ciqilee diddama diriirsanee, kolloo guddittii Galma saniititti fuula galanee miila ifitiin dhaabbatan.

¹⁴ Mootichi Solomoon Addee irra caalaa Woyyittii saniif gollaa bifaa cuquliisaa, bifaa dhiille'ee, bifaa diima'aa quncee talba'aa dansaa irraa hujee fakkii dada ol-gubba'aa ta koola qadduu irratti huje.

Utuboota Sageettu'uu Lama

¹⁵ Mootichi Solomoon utuboota ciqilee sod-domii shan dheeratanu lama Galma Waaqaa du-

ratti hujisiise. Mataa utuboota sanii tokko tokkoo isaanii irratti guutuu ciqilee shan shan dheerattu hujisiise.

¹⁶ Inni haachaba wolitti xaxee miidhassee, qacee utuboota sanii irra keyee, midhaan, «Muka ru-maan» jedhamuu dhibba hujee haachaba saniin wolitti qassiise.

¹⁷ Inni utuboota san balbala Galma Waaqaa dura tokkocha gara middaatitti, kaan gara bita'atitti dhaabe; ka gara middaa jiru, «Yaakiin», ka gara bita'aa jiru, «Bo'az» jedhee moggaase.

4

Meya Galma Waaqaa

(1 Mot. 7:23-51)

¹ Mootichi Soloomoon addee ciinca'aa ta sageettu'uu ta dheerinni isi'ii ciqilee diddamaa, badhinni isi'ii ciqilee diddamaa, hojjaan isi'ii ciqilee kudhanii huje.

² Akkasuma inni waabaa bisaanii ka badhinni afaan isaa ciqilee kudhanii, hojjaan isaa ciqilee shanii, keessi gadhaa isaa ciqilee soddomaa sageettuu irraa huje.

³ Xiyyoo afaan waaba'aa jalatti fakkiin korommi'iin naanneffamanee hujamaneeran; waabaa bisaanii san irratti ciqilee tokko tokko irratti fakkiin korommi'ii kudhan kudhaniin tarree lamaan waabaa san woliin wolitti baqisiifamanee hujamaneeran.

⁴ Waabaan bisaanii sun dudda korommii kudhanii lamaa ta sageettuu irraa hujantee san irra dhaabbata; korommiin sun sad gara kaabaa, sad karaa aduun seentu, sad karaa kibbaa, sad

karaa aduun baatu fuula galanee dudda wolitti garagalanee dhaabbataneeraniyyu; waabaan bisaanii sun dudda isaanii irra jiraayyu.

⁵ Furdinni waaba'aa haga badhinna barruu harkaa, xiyyoon afaan isaa akka afaan sini'ii gara duubaa garagalee hujamee daraaraa suufi'ii fakkaata; waabaan sun litirii kuma jaatama qabata.

⁶ Achiin duuba inni kennansi gubamu akka itti dhiqamuuf, qorii kudhan hujisiisee, shan gara kaabaatiin, shan gara kibbaatiin keye; waabaa bisaanii san hayyoota qofatti itti dhiqataayyu.

⁷ Inni akkuma seeraatitti, waan issaa irra keyanu worqii irraa hujee, shan gara kibbaatiin, shan gara kaabaatiin Galma Waaqaa keessa keye.

⁸ Akkasuma inni xarapheessaa kudhan hujee, shan gara kibbaatiin, shan gara kaabaatiin Galma Waaqaa keessa keye; inni ammalle qorii worqi'ii dhibba tokko huje.

⁹ Inni badhinna dalleya keessaa ka Hayyootaa hujee, badhinna dalleya keessaa guddichalle hujee, balbaloota san sageettuu itti gonfe.

¹⁰ Waabaa bisaanii san Galma Waaqaa irraa gara kibbaa karaa aduun baatuun keye.

¹¹ Huraamille okkotee, akkaafa'aa fi qorii dhiiga fiffixanu qabattu huje. Maarre inni meya Galma Waaqaa, Soloomoonii mootichaaf hujee akkuma waadaa galetti fixe; mey inni hujee ka asii gad jiru:

¹² utuboota lama, qaccee utubootaa irratti guutuu akka qori'ii jirtu lama, guutuu akka qori'ii jirtu ta qaccee utuboota irraa san seesiisaaf cac-coo sibiilaa lama,

13 guutuu akka qori'ii jirtu ta qaccee utubootaa irraa lamaan san seesiisaaf, waan akka midhaan rumaanii dhibba afur, tokko tokkoo isaaniitiif, waan akka midhaan rumaanii san tarree lama lamaan keye.

14 Inni waan meya irra keyanulle qorii itti dhiqatanu ta isii irra keyanu woliin,

15 waabaa bisaaniitii fi fakkii korommi'ii kudhanii lama ta waabaa jalaa,

16 okkotoota, akkaafota, filaa fooniitii fi meya waan kana woliin hujii gubbaa oolanu mara sageettuu morodante irraa, tajaajila Galma Mootii Waan Maraatiif akka te'anu mooticha Solomooniif huje.

17 Mootichi Solomoon meya kana mara, dhooqa Yordaanosii keessatti addee faara itti dhowanutti Suukootii fi Zaareetaan wodhakka'atti hujisiise.

18 Mey mootichi Solomoon hujisiise kun marti hedduu waan te'eef, kiiloon sageettuu sanii hagana jedhamee hin beekkamuuyyu.

19 Maarre Solomoon meya Galma Waaqaa keessa ittiin tajaajilanu: addee ciinca'aa worqii irraa, xarapheessaa daabboo Waqa dura dhikaattu irra keyanu,

20 akkuma seera isaaniif kenqametti waan issaa irra keyanu ka worqii qulluu irraa hujamanee fi issaa isaan irra keyamanu ka addee irra caalaa woyyittii duratti ifanu,

21 worqii qullittii irraa waan akka daraara'aatitti miidhaffamane, issaa, qaraphaa,

22 qaraphaa issaa ittiin dhaanfanu, qorii dhiiga fiffixanu qabattu, girgiraa hixaanaa, bassoo daadhaa ittiin haranuu worqii qulluu irraa hu-

jisiise. Balbalooti keessaa ta Addee Irra Caalaa Woyyitti'iitii fi balbalooti Galma Waaqaa ta gara kutaa guddo'oo seenanu worqii qulluu irraa hujamaneeran.

5

¹ Mootichi Solomoon hujii Galma Mootii Waan Maraa duudii fixeen duuba, waan abbaan isaa Daawiti hujii tanaaf adda baase mara meetii, worqi'ii fi meya mara mana meyaa ka Galma Waaqaa keessa keye.

Saanduqa Gondooro'oo Gara Galma Waaqaa Fidane

² Achiin duuba Solomoon jaarsolee Israa'elii mara, sooreyyii gosa Israa'eliitii fi maatii Israa'eloota mara Yerusaalemitti waansisee, qachaa Daawitii Xiyoon keessaa Saanduqa Gondooro'oo akka fidanuuf ajaje.

³ Namooti Israa'elii marti yennaa jila ji'a torbeesso'oo keessa jilifatanu mooticha biratti wolitti qabamane.

⁴ Jaarsoleen Israa'elii marti wolitti qabamaneen duuba, Lewwooti Saanduqa Gondooro'oo fuudhanee,

⁵ gara Galma Waaqaa geessane; Lewwooti hayyoota te'ane Dunkaanii Woldeenna'aatii fi meya wooyicha isii keessaa mara ba'atanee ol fidane.

⁶ Mootichi Solomoonii fi wolde'i kolbaa Israa'elii marti Saanduqa Gondooro'oo duratti wolitti qabamanee hoole'ee fi korommii hedduu ta laakkossi isaanii hagana hin jedhanne ciincaa dhikeessane.

⁷ Achiin duuba hayyooti Saanduqa Gondooro'oo ta Mootii Waan Maraaj gara Addee Irra Caalaa Woyyitti'ii ta Galma Waaqaa keessa geessanee, koola dada ol-gubba'aa ta koola qadduu jala keyane.

⁸ Dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu sun addee Saanduqa Gondooro'ootiin gubbaa koola ifii diri-irisanee, Saanduqa Gondooro'ootii fi danqaroota isi'ii gollaneeran.

⁹ Danqarooti sun guddoo dhedheeraa waan te'aneef, qacceen isaanii nama Galma Waaqaa keessa addee irra caalaa woyyittii dura dhaab-batutti hin mudhatti; nama Galma Waaqaatiin ala jirutti hin mudhattu; danqarooti sun haga adhaalle achuma jiran.

¹⁰ Kolbaan Israaelii biyya Gibxi'ii keessa yen-naa baate, Mootiin Waan Maraaj isaan woliin Gondooroo yennaa godhe, gaara Siina'aa irratti, dhakaa baxxicha lamaan ajaji kudhan irra jiru, ka Muuseen achi keessa keye malee, wonni dhibiin Saanduqa Gondooro'oo san keessa hin jirtu.

Ulfinna Mootii Waan Maraaj

¹¹ Hayyooti Galma Waaqaa keessa gad bayane. Hayyooti worri achi jiranu martinuu, ka badoon hujii isaanii yennaa san hin te'inille ifi woyyoonsane.

¹² Lewwooti faarfattootii marti, Asaaf, Hemaanii fi Yedantuun, ilmaan isaaniitii fi dhiirti fira isaanii achi jiraniyyu; isaan woyaa dansaa ta quncee talba'aa irraa hujante uffatanee, addee ciinca'aa irraa karaa aduu baatu dhaabbatanee, sibiila

wolitti dhowamee qilillisuun, maseenqo'oo fi kiraaraan faarfatane. Hayyooti dhibbaa fi diddam isaan cinaa dhaabbatanee tultullaa afuufane.

¹³ Worri tultullaa afuufuu fi faarfattoot qoonqoo ifii wolqixxeessanee woliin faarfatanu Mootii Waan Maraa leellifatane; isaan tultulla'aan, sibiila wolitti dhowamee qilillisuun, meya gara garaatiin, qoonqoo guddoolle'een, «Inni dansa'a; jaalalli isaalle haga bara baraa hin jiraata» jedhanee, Mootii Waan Maraa leellifatane. Achiin duuba duumensi Galma Mootii Waan Maraa guute.

¹⁴ Ulfinni Mootii Waan Maraa Galma Waaqaa waan guuteef, sababa duumensaatiif, hayyooti tajaajila ifitiif dhaabbatiisa hin dandeenne.

6

Dubbii Soloomoon Eebba Galma Waaqaa Irratti Dubbate

¹ Achiin duuba mootichi Soloomoon, «Ee Mootii Waan Maraa, ati, Duumensa ciggaa dukkanowaa keessa jiraadha» jetteerta.

² «Ani galma guddaa miidhagaa ati haga bara baraa keessa leetu si'iif ijaareera» jedhe.

³ Achiin duuba wolde'i Israa'elii marti adoo achi dhaabbatiisatti jiranuu mootichi gara isaanii garagalee isaan eebbise.

⁴ Inni, «Mootiin Waan Maraa, Waaqi Israa'elii leellifamuu ti! Inni waan afaan ifitiin abbaa kiyya Daawitiif waadaa gale muummesseera; inni abbaa kiyya Daawitiin,

⁵ «Kolbaa tiyya Israa'el biyya Gibxi'ii keessaa haga baasee, qachaa gosa Israa'elii keessaa

addee ulfinna maqaa kiyyaatiif Galmi kiyya itti ijaaramu, nama kolbaa tiyya Israa'elii sooreessulle namuuyyuu ani hin filanne.

⁶ Amma ammoo ani maqaa kiyyaaf Yerusaalem filadheera; ati Daawiti kolbaa tiyya Israa'el akka bulchituuf si filadheera» jedheera.

⁷ «Abbaan kiyya Daawiti maqaa Mootii Waan Maraam Waaqa Israa'eliitiif Galma ijaariisaaf gad-haa keessatti yaadateeraayyu.

⁸ Mootiin Waan Maraam ammoo abbaa kiyya Daawitiin, «Ati maqaa kiyyaaf Galma naaf ijaariisaaf yaadatiis keeti dansa'a.

⁹ Te'uu malee ilmuma keeti ka ati uumatutti maqaa kiyyaaf Galma naaf ijaara malee si'ii moti» jedhe.

¹⁰ Amma Mootiin Waan Maraam waadaa gale san muummesseera. Ani akkuma inni waadaa gale san addee abbaa kiyya Daawitiititti mootii te'ee, barcumaa mootumma'aa ka Israa'elii irra tee'ee, maqaa Mootii Waan Maraam Waaqa Israa'eliitiif Galma Waaqaa ijaareera.

¹¹ Saanduqa Gondooro'oo ta Gondooroon Mootii Waan Maraam kolbaa Israa'elii woliin gondoorate keessa jirtu achi keessa keyeera» jedhe.

Daadimata Soloomoonii

¹² Achiin duuba Soloomoon addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraam dura dhaabbatee, wolde'a Israa'elii duratti, harka iffi diriirse.

¹³ Inni waan irra dhaabbatanee dubbatanu ta dheerinni isi'ii ciqilee shanii, badhinni isi'ii ciqilee sadii, hojjaan isi'ille ciqilee sadii sageettuu irraa hujisiisee, odduu badhinna dalleya keessaa

ka gara alaa keessa keye. Achiin duuba waan san irra dhaabbatee, wolde'a Israa'elii mara duratti jilbiiffatee, harka ifii gara ol-gubba'aa badhisee,

¹⁴ «Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa Israa'elii, ol-gubbaa keessa yookiin biyya lafaa irra Waaqi akka keetii hin jiru; ati tajaajiltoota teeti ta gadhaa tokkochaan fuula keeti dura deddeebi'anuuf Gondoro'oo fi jaalala keeti ka bara baraa hin eedda.

¹⁵ Ati tajaajilaa keeti abbaa kiyya Daawitiif waadaa galte muummessiteerta; waan dur afaan keettiin dubbatte adha kunoo harka keettiin muummessiteerta.

¹⁶ Amma, Mootii Waan Maraa, Waaqa Israa'elii, waan tajaajilaa keeti abbaa kiyya Daawitiin, «Akkuma ati fuula kiyya dura deddeebite, sanyiin teetille waan gootu maraan akka ajaja kiyyaatitti yoo deddeebite, nami isaan keessaa mootii te'ee barcumaa mootumma'aa ka Israa'elii irra fuula kiyya dura tee'u hin dhabamu» jettee waadaa galte san naaf eegi.

¹⁷ Amma, ee Mootii Waan Maraa, Waaqa Israa'elii, jecha tajaajilaa keeti Daawitiif waadaa galte san muummessi.

¹⁸ «Ee Waaqa, ati dhugumaan biyya lafaa irra namoota woliin leetaa ree? Ol-gubba'aa fi ol-gubbaan oliituu si fuudhuu hin dandeettu; Galmi ani ijaare kun fa'a attam attam diqqaatu ree!

¹⁹ Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa kiyya, daadimataa fi gaaffii mararti'ii ta ana tajaajilaa keetii dhage'i; iyyaa fi daadimata ani tajaajilaan keeti fuula keeti duratti dhikeeffadhu naa caqasi.

²⁰ Ilti teeti halkanii fi guyyaa gara Galma akka maqaan keeti keessa jiraatu goote kanaa ilaaltuu

ti. Daadimata ani tajaajilaan keeti gara Galma kanaa fuula galee daadimadhu naaf dhage'i.

²¹ Daadimata ani tajaajilaan keetii fi kolbaan teeti Israa'elii gara addee tanaa fuula gallee daadimannu, ol-gubbaa bultoo teeti irraa nuu dhage'iitii, nuu araaram.

²² «Nami tokko nama dhibii irratti cubbuu hujee, cubbuu huje saniif gara Galma kanaa dhufee, gara addee ciinca'aa teetii dhikaatee akka kakatuuf yoo gaafatame,

²³ ol-gubbaa irraa dhage'iitii muraa kenni; tajaajiltoota teetiif muraa yennaa kennitu ka yakkeef akkuma yakkaa isaatitti mataa isaatitti deebis; balchichaalle balchummaa isaa mudhisisaan akkuma balchummaa isaatitti isaaf kaffali.

²⁴ «Kolbaan teeti Israa'el waan si yakkiteef, dinota ifitiin yoo injifatante, gaabbitee, gara keeti deebitee, Galma kana keessatti fuula keeti duratti daadimataa maqaa keeti yoo waammattte,

²⁵ ati ol-gubbaa irraa isaaniif dhage'iitii, cubbuu kolbaa teeti Israa'elii araaramiitii, gara lafa isaanii fi abbootii isaaniitiif kennitee isaan deebisi.

²⁶ «Isaan waan si yakkaneef ol-gubbaan cufantee, bokkeenni roobiisa yennaa dhabu, sababa cubbuu isaaniitiif, ati waan isaan rakkiteef, isaan gara addee tanaa fuula galanee yoo daadimatane, maqaa keeti yoo waammatane, cubbuu ifii irraa yoo deebi'ane,

²⁷ ati ol-gubbaa irraa isaaniif dhage'iitii, cubbuu tajaajiltoota teeti kolbaa Israa'elii araaram. Karaa qajeelaa irra akka deemanu isaan barsiisi; lafa

kolbaa teetiif dhaala gootee kennite irralle'etti bokkeya roobisiisi.

28 «Yennaa beelti yookiin balaan lafa irratti bu'u shantoon, oolaan, awwaannisii fi korophiis mid-haan balleessu yookiin yennaa diinni qachaa isaanii keessatti isaan marsee badiin yookiin dhukkubi adda addaa dhufu,

29 kolbaa teeti Israa'el Mara keessaa yookiin isaan keessaa nami tokko rakkinnii fi dhukkubbii isaa itti dhage'antee, harka ifii gara Galma kanaa diriirsee daadimatee yoo gaafate,

30 ati ol-gubbaa addee bulloo teetii irraa dhage'iitii isaaniif araarami; gadhaa namaa ka beeku si qofa waan teeteef, nama tokko tokkoofuu akka hujii isaatitti gatii isaaf kenni.

31 Achiin duuba isaan lafa ati abbootii teennaaf kennite keessa bara le'anu mara si hin sodaatan; karaa keetille hin deeman.

32 «Akkasuma ormi tokko ka kolbaa teeti Israa'el keessaa hin te'in, marroo maqaa keeti gudda'aa, marroo irree teeti jaddu'uutii fi harka keeti ka diriiree dhage'ee biyya fago'ootii dhufee, gara Galma kanaa fuula galee yoo daadimate,

33 ol-gubbaa addee bulloo teetii irraa isaaf dhage'i. Kolbaan lafa irraa marti akkuma kolbaa teeti Israa'elii maqaa keeti beekanee akka si sodaatanu, Galmi ani ijaare kun maqaa keetiin akka waamamu akka beekanu waan ormi sun si gaafatu mara isaaf dhage'i.

34 «Kolbaan teeti diinota ifii loliisaaf gara ati isaan ergitu mara yennaa dhaqanu, gara qachaa ati filattee kanaa fi gara Galma ani si'if ijaaree kana fuula galanee yennaa daadimatanu,

35 ati ol-gubbaa irraa daadimataa fi gaafffi isaanii dhage'iitii, haajaa isaanii muummessiif.

36 «Nami hin yakkine waan hin jirreef, kolbaan teeti yoo si yakkitu, ati isaanitti aartee, diinota isaanii ka isaan booji'ee biyya fago'oo yookiin dhiko'oo isaan geessanutti dabarsitee yoo isaan kennitu,

37 kolbaan teeti lafa booji'ante san keessatti qal-bii ifiitiin gara keeti deebitee, «Cubbuu hunyeerra; yakkineerra; waan hantuu tolchineerra» yoo jette,

38 Lafa itti booji'amane san keessatti gadhaa ififi tokkochaa fi lubbuu ififi takkatti'iin gara keeti deebi'anee, gara lafa ati abbootii isaaniitiif kenni-tee, gara qachaa ati filattee, gara Galma ani si'iif ijaaree kana fuula galanee yoo daadimatane,

39 ati ol-gubbaa addee bultoo teetii irraa daadimataa fi gaafffi isaanii dhage'iitii, haajaa isaanii muummessiif; kolbaa teeti ta si yakkiteef araaramiifille'e.

40 «Amma, ee Waaqa kiyya, ilti teeti gara daadimata addee tanaa ilaaltuu ti; gurri keetille gara daadimata addee tanaa caqasuu ti.

41 Amma, ee Mootii Waan Maraa Waaqa ka'i! Saanduqa Gondooro'oo ka hunna teeti mudhisu woliin gara addee foora teeti koyi. Ee Mootii Waan Maraa Waaqa, hayyooti teeti fayyinna uffatanuu ti; woyyooti teeti dansummaa teetiin firinxii-anuu ti.

42 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa, ka muudde san hin lakkisin; jaalala keeti ka bara baraa ka tajaajilaa keeti Daawitiif waadaa galte yaadadhу» jedhe.

7

Eebba Galma Waaqaa
(1 Mot. 8:62-66)

¹ Mootichi Soloomoon daadimatiisa ifi fixateen duuba, ibiddi ol-gubbaa irraa gad bu'ee kennansa gubamuu fi ciincaa dhikaate san nyaatee fixe; ulfinni Mootii Waan Maraalle Galma Waaqaa san guute.

² Ulfinni Mootii Waan Maraall Galma Waaqaa san waan guuteef, hayyooti achi keessa seenuu hin dandeenne.

³ Kolbaan Israa'elii marti ibiddi gad bu'aaruun, ulfinna Mootii Waan Maraall Galma Waaqaa guutuun yennaa dhaggite, dhakaa afame irratti jilbiifatane, fuulaan gad gombifamanee Mootii Waan Maraall waaqonfataa, «Inni dans'a; jaalalli isaa jaalala bara baraa ti» jedhanee isa leellisane.

⁴ Achiin duuba mootichi Soloomoonii fi kolbaan Israa'elii marti Mootii Waan Maraatiif ciincaa dhikeessane.

⁵ Mootichi Soloomoon loon kuma diddamii lama, hoole'ee fi re'ee kuma dhibba tokkoo fi kuma diddama ciincaa dhikeesse. Maarre innii fi kolbaan marti Galma Waaqaa eebbisane.

⁶ Hayyooti addee isaaniif kennante dhaabbatane; Lewwootille meya ittiin faarsanu, ka Daawiti dur Mootii Waan Maraall akka ittiin leellifatanuuf hujisiise, ka ittiin, «Jaalalli isaa jaalala bara baraa ti» jedhanee faarsanu san qabatanee dhaabbatane; hayyooti fuullee Lewwootaatitti dhaabbatane tultullaa yennaa afuufanu, Israa'elooti achi jiranu martinuu dhaabbatane.

⁷ Addeen ciinca'aa ta Solomoon sageettuu irraa hujisiise sun ciincaa duuduma gubamuuf, kennansa midhaaniitii fi moora ciinceffamuuf waan dhiphatteef, Solomoon badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Mara dura jiru ka wodhakkaa addee ciincaa itti dhikaattuu eebbisee, achitti ciincaa gubamuuf fi moora ciinceffamuuf dhikeesse.

⁸ Solomoonii fi kolbaan Israa'elii marti torbaan tokko achitti jila jilifatane; seensuma Haamaatii irraa kaasee haga laga Gibxi'iititti gumiin hedduun wolitti qabante.

⁹ Jila eebaaddee ciinca'aa guyyaa torba jilifatane; itti dabalaneelle guyyaa torba jila jilifatane, guyyaa saddeetesso'oo yaa'ii woyyittii godhatane.

¹⁰ Guyyaa itti aanu, Solomoon ji'a torbeesso'oo keessa guyyaa diddamii sadeesso'ootitti kolbaan gara mana ifii akka galanu godhe. Isaan marroo waan dansaa Mootiin Waan Mara kolbaa ifitiif, Daawitii fi Solomooniif godhee gammadaa galane.

*Waaqi Ammalle Solomoonitti Mudhate
(1 Mot. 9:1-9)*

¹¹ Solomoon Galma Mootii Waan Maraatii fi mana mootumma'aa ijaaree fixe; inni Galma Mootii Waan Maraatii fi mana mootumma'aa waan huiisaaf yaade mara fixe.

¹² Achiin duuba Mootiin Waan Mara halkaniin isatti mudhatee, «Ani daadimata keeti dhage'eera; Galmi kuniille addee ciincaa naaf itti dhikeessanu akka te'uuf filadheera.

¹³ Ani bokkeenni akka hin roonne ol-gubbaa yennaa cufu yookiin awwaannisi midhaan

keessan akka fixu yennaa ajaju yookiin kolbaa tiyya irratti balaa yennaa buusu,

¹⁴ kolbaan tiyya ta maqaa kiyyaan waammantu yoo gad ifi qaddee, daadimattee fuula kiyyaa yoo barbaaddee, karaa ifii hamaa irraa yoo deebite, ani ol-gubbaa irraa isaaniif hin dhage'a; cubbuu isaaniille isaaniif araaramee, lafa isaanii hin fayyisa.

¹⁵ Ilti tiyya gara daadimata addee tanaa hin ilaalti; gurri kiyyalle isii hin caqasa.

¹⁶ Maqaan kiyya haga bara baraa achi keessa akka jiraatuuf ani Galma kana filadheera; ilti tiyyaa fi gadhaan kiyya yennaa mara achi hin jiraata.

¹⁷ Atille akkuma abbaan keeti Daawiti godhe, fuula kiyya dura deddeebitee waan ani si ajaje mara yoo goote, seerataa fi seera kiyya yoo eegatte,

¹⁸ achiin duuba ani akkuma dur abbaa keeti Daawitiin, «Israa'el ka bulchu sanyii teeti keessaa hin dhabamu» jedhee waadaa isaaf gale, ani barcumaa mootumma'aa keeti hin jabeessa.

¹⁹ Isin ammoo seerataa fi ajaja ani isinii kenne lakkittanee, waaqota dhibii yoo waaqonfattane,

²⁰ ani lafa isiniif kenne keessaa isin hin baasa; Galma maqaa kiyyatiif adda baafadhe kanalle hin lakkisa; odduu kolbaa maraatitti waan mamaassaatii fi murgo'oo godha.

²¹ «Galmi kun amma ka baaseffachiisu te'ulle worri karaa san dabaru maadeffataa, «Mootiin Waan Maraaj maaf waan akkasii lafa tanaa fi Galma kana irratti godhe?» hin jedhan.

²² Kolbaan deebittee, «Sababa isaan Mootii

Waan Maraawaaqa abbootii ifii ka biyya Gibxi'ii keessaa isaan baase lakkisanee, waaqota dhibi'itti maxxanane, isaan waaqonfatane, isaan tajaa-jilaneef, badii tana mara isaanitti fide» hin jetti» jedhe.

8

Hujii Solomoon Huje Ta Dhibii

¹ Mootichi Solomoon Galma Waaqaatii fi mana mootumma'aa ka ifii woggaa diddama ijaareen duuba,

² olloota Hiiraam isaaf kenne haaressee ijaaree, Israa'eloota achi keessa qubachiise.

³ Achiin duuba Solomoon gara biyya Haamaat-Zobaatii duulee qabate.

⁴ Inni ammalee goomolee keessatti qachaa Tadmoorii ijaareen duuba, kutaa Haamaatii keessalle'etti qachoota gootaraa midhaaniitii fi mana meya adda addaa ijaarsise.

⁵ Inni Bet-Horoonii Gubba'aatii fi Bet-Horoonii Jalaa ijaarsisee dalleya dhaka'aa itti ijaaree, karraa fi danqaraa itti tolche.

⁶ Akkasuma qachaa Ba'aalaatii, qachoota gootaraa midhaaniitii fi qachoota meya adda addaa mara, qachoota garreettaan fardaan harkifamu keessa tee'anuu fi qachoota abbootiin fardaa keessa le'anu, waan ijaaruu yaade maralle Yerusaalemitti, Libaanonitti, kutaa biyya ifii bulche mara keessalle'etti ijaarsise.

⁷ Sanyii Israa'elii ka hin te'in, worra achitti hafane mara Heetota, Amoorota, Pheriizota, Hii-wotaa fi Yibusoota,

⁸ sanyii isaanii ka Israa'elooti balleessuu lakkisanee lafa san keessatti hamburane mara, Soloomoon haga adhaatitti isaan garboonfatee, akka isaaf tajaajilanu godhate.

⁹ Israa'eloota ammoo loltoota ifii, ajajjoota loltoota ifii, ajajjoota garreettota fardaan harkifamanuutii fi abbootii fardaa godhate malee, akka garbootaatitti hin hujisiifanne.

¹⁰ Mootichi Soloomoon qondaaltota sooreyyii dhibba lamaa fi shantama qabaayyu.

¹¹ Soloomoon, «Addeen Saanduqi Gondooro'oo jirtu wooyuu waan teeteef, haati manaa tiyya mana mootumma'aa ka Daawitii mootii Israa'elii keessa le'uu isii hin barbaachisu» jedhee, haadha manaa ifii intala mootii Gibxi'ii qachaa Daawitii keessaa gara mana mootumma'aa ka isi'iif ijaaree geesse.

¹² Achiin duuba Soloomoon kennansa gubamu addee ciinca'aa ta Mootii Waan Mara, ta soro'oon duratti ijaare irratti ciincaa Mootii Waan Maraatiif dhikeesse.

¹³ Inni akkuma Muuseen ajajetti guyyaa guyya'atti, guyyaa Sanbataatitti, baatii ji'aatitti, jila wogga'atti yennaa sad jilifantutti, jila daabboo uukoo hin qanneetitti, jila torbaan torbaatii fi jila gose'eetitti ciincaa Mootii Waan Maraatiif dhikeesse.

¹⁴ Inni seera abbaa ifii Daawitii hordofiisaan hayyoota hujii hujii isaaniittiti, Lewwoota waan guyyaa guyya'aan barbaachisu hayyoota akka qarqaaranuuf, faaruulle'een leellisa akka dhi-keessanu hujii hujii isaaniittiti isaan ramade; inni ammalle akkuma nami Waaqaa Daawiti ajaje,

worri karra eegu karra mara akka eeganu godhe.

¹⁵ Nami tokkolle waan mootichi marroo hayyootaatii fi Lewwootaa, akkasuma marroo mana qabeennaatii fi waan inni ajaje maraayyuu irraa hin gorre.

¹⁶ Guyyaa hundeen Galma Waaqaa keyantee jalqabee haga guyyaa ijaarsi dhumateetitti, hujin Solomoonii marti teeteef. Maarre ijaarsi Galma Waaqaa hobba'e.

¹⁷ Achiin duuba Solomooniin mootichi gara qachaa Eziyon-Geberiitii fi qachaa Elootii ka biyya Edoomii keessa irga abbaaya'aa jiranuu dhaqe.

¹⁸ Hiiraamiin mootichi qondaaltota ifii keessaa harka worra hoboloo guddittii oofuu beekuutitti hoboloota gugurdo'oo fi namoota waan abbaaya'aa beekanu Solomooniif erge; jarri sun qondaaltota Solomoonii woliin lafa Ofirii dhaqanee, worqii gara kiiloogiraama kuma kudhanii shanii ol Solomoonii mootichaaf fidane.

9

*Mootittiin biyya Sheebaa Solomoon Dhaxxee
Ilaalte*

(1 Mot. 10:1-13)

¹ Mootittiin biyya Sheeba'aa gurra Solomoonii dhageettee, gaaffii rakkittuu isa gaafatiisaaf gara Yerusaalemii dhutte. Isiin namoota hedduu qabattee uddowaa adda addaa, worqi'ii fi dhakaa gatii guddo'oo bacaa gaalotatti feesifattee dhuttee, yennaa Solomooniin wol dhaggite, waan gad-haa ifititti yaadatte mara isa woliin dubbatte.

² Solomoon waan isiiн gaafatte maraaf deebii
kenne; wonni inni isi'iif deebii kennuu dadhabee
takkaalle hin jirtu.

³ Mootittiin biyya Sheeba'aa qarummaa Solo-
mooniiтии fi mana mootumma'aa ka inni ijaarelle
yennaa dhageette,

⁴ isiiн sagalee qorii isaatitti dhikaattu, akka qon-
daaltoti isaa itti tee'anu, akka tajaajiltooti isaa
tajaajila isaaф kennanuu fi akka isaan uffana ifi
itti uffataneeranu, akka Solomoon Galma Waaqaa
keessatti ciincaa itti dhikeessu yennaa dhaggite,
guddoo maadeffatte.

⁵ Isiin mootichaan, «Marroo hujii teetiitii fi
marroo qarummaa teetii wonni ani biyya tiyya
keessatti dhage'e dhuga'a.

⁶ Ani haga ifumaafuu dhufee dhaggutti waan
natti himane hin dhugeeffanne. Ani qarummaa
teeti gamisaayyu hin dhageenne. Ati ta kolbaan
jettuuyyu hin caalta.

⁷ Namooti keeti worri si tajaajilanu attam attam
ka hiree dansaa qabanu! Qondaaltoti teeti worri
yennaa mara si дура dhaabbatanee, qarummaa
teeti dhage'anu attam attam ka badhaadhane!

⁸ Mootiin Waan Maraа Waaqi keeti ka si
jaalatee, barcumaa mootumma'aa ka ifii irra
si teessisee, akka ati bulchituuf mootii ka si
godhe leellifamuu ti. Inni kolbaa ifii Israa'el waan
jaalatuuf haga bara baraa akka isaan le'anu waan
fedhuuf, ati haqa akka murtuu fi balchummaa
akka hujju isaan irratti mootii si godheera» jette.

⁹ Achiin duuba isiiн worqii kiiloogiraama kuma
afurii caaltu, uddowaa adda addaa baca'aa fi
dhakaa gatii guddo'oo Solomooniif kennite.

Uddowaan akka uddowaa mootittiin biyya Sheeba'aa Solomoonii mootichaaf kennitee, tokkolle dhaggamee hin beeku.

10 Namooti Hiiraamii mootichaatii fi Solomoonii mootichaa ka worqii biyya Ofiriitii fidane, muka sandali'iitii fi dhakaa gatii guddo'olle fidane.

11 Mootichi muka sandali'ii san irraa yaabban-noo Galma Waqaatii fi mana mootumma'aa, faarsitootaafille kiraaraa fi maseenqoo hujisiise; wonni akkasii haga adhaatitti biyya Yihuda'aa keessatti dhaggantee hin beettu.

12 Mootichi Solomoon waan mootittiin biyya Sheeba'aa isaaf fidde caalaa, waan isiin kadhat-tee fi waan gadhaan isi'ii yaade mara kenneef. Achiin duuba isiin namoota ifii woliin gara biyya Sheeba'aa deebite.

Durummaa Solomoonii

13 Mootichi Solomoon woggaa wogga'atti worqii kiiloogiraama kuma diddamii sadii dhaggataayyu.

14 Kana biratti daldalooti gugurdo'oo fi daldal-tooti dhibiin gibira isaaf fidane; moototi biyya Arabootaatii fi bulchitooti lafaa marti worqi'ii fi meetii Solomooniif fidane.

15 Mootichi Solomoon wontee gugurdo ghibba lama worqii irraa hujisiise; wonteen worqi'ii tokko tokkoon isi'iituu worqii gara kiiloogiraama torbaa ti.

16 Inni wontee didiqqoo dhibba sadille worqii irraa hujisiise; wonteen didiqqoon sun tokko tokkoon isi'iituu worqii gara kiloogiraama lamaa

ti. Mootichi wontee tana mara mana mootumma'aa ka, «Gongomaa Libaanonii» jedhamu keessa keye.

¹⁷ Mootichi barcumaa mana mootumma'aa guddaa tokko ilka arbaa irraa hujisiisee, worqii qulluu itti gonfe.

¹⁸ Barcumaan mana mootumma'aa sun yaabbannoo jaa fi faanoo miilaa ka barcumaa mootumma'attiin wolitti qassifamee worqii irraa hujame qabaayyu; cinaa isaa middaa fi bita'aan waan harka irra keyatanu qabaayyu. Waan harka irra kiyatanu san gama lamaaniinuu fakkii neenqaa lamatti dhaabbateera.

¹⁹ Qaccee yaabbannoo jaa gubbaa gara lamaaniinuu fakkii neenqaa kudhanii lamaatitti dhaabbateera. Barcumaan mootumma'aa ka akkasii mootummaa dhibii takkattii keessalle'etti hujamee hin beeku.

²⁰ Mey mootichi Soloomoon ka itti unanu martinuu, mey mana mootumma'aa, «Gongomaa Libaanonii» jedhamu keessa jiru martinuu worqii qulluu irraa hujameera. Bara Soloomoonii meetin akka waan gatii qabuu waan hin laakkowaneef, wonni tokkolle ittiin hin hujanne.

²¹ Mootichi hoboloo gugurdo biyya Tarshiishiititi deddeebi'aa daldalanu qabaayyu; hoboloota san ka oofu tajaajiltoota Hiiraamii ti; hobolooti sun woggaa sad keessatti yennaa tokko worqii, meetii, ilka arbaa, jaldeessaa fi qalamee* biyya Tarshiishiitii fidaniiyuu.

²² Mootichi Soloomoon qarumma'aa fi

* ^{9:21} *Qalamee*: Lafa tokko tokkotti *qamaleejedhanti*.

durumma'aan mootota biyya lafaa mara caalaayyu.

²³ Moototi biyya lafaa martinuu qarummaa Waaqi Soloomooniif kenne dhage'iisaaf, isa dhaggiisa halchane.

²⁴ Worri isa bira dhufane martinuu meya meeti'ii fi worqii irraa hujame, woyaa, meya woraanaa, qumbii, uddowaa, fardoolee, gaangolee, wogguma wogga'aan woggaa bacaa isaaf fidane.

²⁵ Soloomoon gola fardoole'eetii fi garreettaa fardaan harkifamanuu kuma afurii fi abbootii fardoole'ee kuma kudhanii lama qabaayyu; inni isaan kana keessaa garii qachoota garreettaan fardaan harkifamanu keessa keyamanu keessa keyee, garii ifi bira Yerusaalem keessa keye.

²⁶ Inni laga Efraaxiisiitii kaasee haga biyya Filisxeemotaa haga meessaa biyya Gibxi'iititti mootota mara irratti mootii te'e.

²⁷ Mootichi Yerusaalem keessatti meetiin akka dhaka'aa akka bacattu, birbirsi akka muka harru'u ka lafa gaaraa jalaa akka bacatu godhe.

²⁸ Fardoolee biyya Gibxi'iitii fi ta lafa mara keessaa Soloomooniif fidane.

Soloomoon Du'e (1 Mot. 11:41-43)

²⁹ Wonni mootichi Soloomoon bara mootummaa ifii keessa huje ta dhibiin, jalqabaa haga dhumaatitti barreeffama Naataanii raagichaa, kitaaba raagaa ka Ahiiyaa nama biyya Shiiloniitii fi mudhii Iddoon nami mudhii dhaggu marroo Yerobi'aamii ilma Nebaatii dhagge keessatti barreeffanteerti;

³⁰ Solomoon Yerusaalem keessa tee'ee woggaa afurtama Israa'el mara irratti mootii te'e.

³¹ Achiin duuba Solomoon du'ee, qachaa Daawitii abbaa ifii keessatti awwaalame; ilmi isaa Rehobiyaam addee isaatitti mootii te'e.

10

Gosi Israa'elii Ta Kaabaa Rehobiyaam Finqilte

¹ Israa'elooti marti mootii isa godhatiisaaf Sheekem waan dhaqaneef, Rehobiyaamille achi dhaqe.

² Ilmi Nebaatii Yerobi'aam, ka Solomoon duraa gara biyya Gibxi'ii baqateeru, oduu tana yennaa dhage'e, deebi'ee dhufe.

³ Maarre kolbaan Israa'elii ta gara kaabaa, isa waansitte; innii fi wolde'i Israa'elii marti, gara Rehobiyaamii dhaqanee,

⁴ «Abbaan keeti Solomoon waanjoo ulfaattuu nutti fe'eera. Ati ammoo amma hujii ulfaattu'uu fi waanjoo ulfaattuu abbaan keeti nutti fe'e, yoo nuu sallitte, nuutille si'iif hin ajajanna» jedhane.

⁵ Rehobiyaam deebisee, «Amma deema'aatii, guyyaa sadiin duuba deebi'a'aa kowa'a» jedheen. Maarre kolbaan sun deebitee galte.

⁶ Achiin duuba Rehobiyaamiin mootichi, jaarsolee dur abbaa isaa Soloomoniif gorsa kennitu wolitti qabee, «Kolbaa tanaaf deebii attamii akka kennu natti gorsitan?» jedhee gaafate.

⁷ Isaan deebisanee, «Ati kolbaa tanaaf gadhaa laattee, isaan gammachiittee deebii dansaa yoo isaaniif deebitte, isaan yennaa mara si hin tajajilan» jedhane.

⁸ Rehobiyaam ammoo gorsa jaarsole'ee tuffatee, dargaggoota isa woliin guddatte, ta isa gorsitu woliin mari'ate.

⁹ Inni, «Kolbaa, «Waanjoo abbaan keeti nutti fe'e, nutti sallisi!» jettu tanaaf deebii attamii kennina? Gorsa attamii naa kennitan?» jedhee isaan gaafate.

¹⁰ Isaan deebisanee, «Kolbaa «Abbaan keeti waanjoo ulfaattuu nutti fe'eera; ati ammoo nutti sallisi!» jettu tanaan, «Qubi kiyya maandhich, hidha abbaa kiyyaa caala furdata.

¹¹ Abbaan kiyya waanjoo ulfaattuu isinitti fe'eera; ani ammoo ta san caaltu isinitti hin fe'a; abbaan kiyya liche'een isin dhaane; ani ammoo lichee qaccee irraa akka makkaa qara qadduun isin hin dhaana» jedhane.

¹² Akkuma mootichi, «Guyyaa sadiin duuba deebi'aatii, kowa'a» jedhe, Yerobi'aamii fi kolbaan martinuu deebi'anee, gara Rehobiyaamii dhufane.

¹³ Rehobiyaamiin mootichi gorsa jaarsoleen isaaf kennite tuffatee, xixxa'aan deebii isaaniif kenne.

¹⁴ Inni gorsa dargaggoataa fudhatee, «Abbaan kiyya waanjoo ulfaattuu isinitti fe'e; ani ammoo ta san caaltu isinitti hin fe'a; abbaan kiyya liche'een isin dhaane; ani ammoo lichee qaccee irraa akka makkaa qara qadduun isin hin dhaana» jedheen.

¹⁵ Maarre wonni kun Waaqa irraa waan tee-teef, mootichi dubbii kolba'aa hin dhageenne; wonni Waaqi karaa Ahiiyaa nama biyya Shiiloni-itiin, ilma Nebaatii Yerobi'aamitti dubbate tanaan muummotte.

16 Mootichi akka isaaniif dhage'uu dide Israa'elooti yennaa dhaggane,

«Nuuti Daawiti woliin
qooda maan qanna?

Maatii abbaa isaa Iseyii bira
dhaala maan qanna?

Ee Israa'el gara dafkaanii teessanii deebi'a'a!

Ee sanyii Daawitii
mana keetiif yaad» jedhanee,
mootichaaf deebii kennane.

Maarre isaan marti gara dafkaanii ifi deebi'ane.

17 Rehobiyaam ammoo Israa'eloota biyya Yihuda'aa keessa le'anu qofa irratti mootii te'e.

18 Achiin duuba Rehobiyaamiin mootichi, itti gaafatamaa namoota hunnaan hujii hunnaa hujanuu Adoraam gara Israa'elootaa erge; isaan ammoo dhaka'aan tumanee isa ijjeesane. Rehobiyaamiin mootichi ammoo ariiti'iin garreettaa ifi ka fardaan harkifamu irra tee'ee, gara Yerusaalemii duraa baqate.

19 Maarre kolbaan Israa'elii ta gara kaabaa, haga adhaa namoota sanyii Daawitii irratti finqila kaasanee hafane.

11

Raaga Shemaa'iyaa (1 Mot. 12:21-24)

1 Rehobiyaam gara Yerusaalemii yennaa dhufe, Israa'eloota lolanee gara mootummaa isaa akka deebisanuuf, gosa Yihuda'atii fi gosa Beniyaaminii keessaa loltoota beekkamane kuma dhibba tokkoo fi kuma saddeettama wolitti qabate.

² Jechi Mootii Waan Maraam ammoo gara She-maa'iyaa raagichaa dhufee,

³ «Mooticha Yihuda'aa ilma Soloomoonii Rehobiyaamii fi kolbaa gosa Yihuda'atii fi Beniyaaminii maraan,

⁴ «Mootiin Waan Maraa: wonni te'e kun fedhii tiyya waan teeteef, obboleeyyan teessan loliisaaf ol hin bayina'a. Tokko tokkoon keessan gara mana keessanii deema'a! jedha» jedhiin» jedhe. Maarre isaan jecha Mootii Waan Maraatiif ajajamanee, Yerobi'aamitti duuliisa lakkisanee debia'anee galane.

Rehobiyaam Qachoota Dalleya Dhaka'aa qabanu Ijaare

⁵ Rehobiyaam Yerusaalem keessa tee'ee, diinota ifi irraa dhooggatiisaaf biyya Yihuda'aa keessatti qachoota dalleya dhaka'aa qabanu ijaarsise.

⁶ Qachooti inni ijaarsise sun Betlihem, Etaam, Teqo'aa,

⁷ Bet-Zuur, Sokoo, Adulaam,

⁸ Gaat, Maareshaa, Ziif,

⁹ Adoraayim, Laakiishi, Aazeqaa,

¹⁰ Zoraa, Ayalonii fi Kebroon. Qachooti dalleya dhaka'aa qabanu sun marti biyya Yihuda'atii fi biyya Beniyaaminii keessatti ijaaramane.

¹¹ Rehobiyaam dalleya dhaka'aa itti ijaarsisee, ajajjoota duulaa itti godhee, sagalee, Zayitii ejersaatii fi daadhii woyni'ii, achi keessatti tuulchise.

¹² Inni wonte'ee fi eboo hedduulle qachoota san keessatti tuulchissee, akka isaan guddoo jabaatanu godhe. Maarre inni akkanaan biyya Yihuda'atii fi biyya Beniyaaminii toowanna ifi jala galfate.

¹³ Hayyootii fi Lewwooti kutaa biyya Israa'elii ta kaabaa mara keessa jiranu gara Rehobiyaamii dhufane.

¹⁴ Lewwooti hayyoota te'anee Mootii Waan Maraa akka hin tajaajille, Yerobi'aamii fi ilmaan isaa waan isaan dhoogganeef, addee horii ifii itti tiffatanuu fi qabeenna ifii lakkisanee gara Yihuda'atii fi gara Yerusaalemii dhufane.

¹⁵ Yerobi'aam fakkii waaqota dharaa ta korbeyyii re'ootaatii fi jiboota jabbile'ee hujee, addee waaqonfanna'aa ta waaqota dharaa irra dhaabee, hayyoota ifii ta achi tajaajilanu filate.

¹⁶ Gosa Israa'elii mara keessaa worri gadhaa ifii tokkochaan Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii ifii Israa'elii hordofuu barbaadu marti ciincaa ifii dhikeessiisaaf, Lewwoota hordofanee gara Yerusaalemii dhufane.

¹⁷ Isaan karaa Daawitii mootichaatii fi Solumoonii mootichaa hordofanee, woggaa sadiiif mootummaa Yihuda'aa jabeessanee, ilma Solumoonii Rehobiyaam qarqaarane.

Maati Rehobiyaamii

¹⁸ Rehobiyaamiin kun intala Yeremootii ilma Daawitii Mahalaat fuudhe; haati isi'ii Abiihaayil intala Eliiyaabii ilma Iseyii ti.

¹⁹ Isiin ilmaan sad Ye'ush, Shemaariya'aa fi Zahaam isaaf deette.

²⁰ Achiin duuba inni intala Abiishaalomii Ma'akaa fuudhe; isiin ilmaan afur Abiiyaa, Aataayi, Ziizaa fi Shelomiit isaaf deette.

²¹ Rehobiyaam niitolee ifiitii fi gursumeeyyii ifii mara caalaa, intala Abiishaalomii Ma'akaa

jaalate; inni wolumatti niitolee kudhanii sad-deetii fi gursumeeyyii jaatama, ilmaan diddamii saddeeti, ijoollee durraa jaatama qabaayyu.

²² Inni ilma ifii Abiiyaa ka Ma'akaa irraa uumate mootii godhiisa waan fedheef, ijoollee ifii ta dhibii mara irratti sooreessa akka te'u isa file.

²³ Rehobiyaam qarummaa ifitiin ilmaan ifii garii kutaa biyya Yihuda'aa, taan kutaa biyya Beniyaaminii keessaa fi qachaa dalleya dhaka'aatiin ijaarame keessa babadhatanee akka le'anu godhe; inni sagalee bacaanisaaniif kennee, niitolee hedduulle isaan fuusise.

12

Mootiin Gibxi'ii Shiishaaq Yerusaalemitti Duule (1 Mot. 14:25-28)

¹ Rehobiyaam mootummaa ifii akkuma jabeef-fateen, innii fi kolbaan Israa'elii* marti seera Mootii Waan Mara lakkisane.

² Isaan Mootii Waan Maraatiif addatamuu waan dhabaneef, Rehobiyaam mootii te'ee woggaa shaneesso'otitti, mootichi Gibxi'ii Shiishaaq Yerusaalemitti duule.

³ Inni garreetaa fardaan harkifamu kuma tokkoo fi dhibba lama, abbootii fardaa kuma jaatama, loltoota worra Liibiya'aa, loltoota worra Sukiimiitii fi worra Itoophiyaa[†] dabalatee, loltoota laakkossi isaanii hagana hin jedhanne fudhatee, biyya Gibxi'ii keessaa ka'ee dhufee,

---

* **12:1** Kolbaan Israa'elii tun: Kolbaan mootummaa kibbaa ta Yihudaa keessaa ti. † **12:3** Itoophiyaa: Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilali.

4 qachoota Yihuda'aa ka dalleya dhaka'aa qabanu qabatee, haga Yerusaalemii dhufe.

5 Achiin duuba Shemaa'iyaan raagichi gara Rehobiyaamiitii fi gara sooreyyii biyya Yihuda'aa worra Shiishaaq duraa baqatee Yerusaalemitti wolitti qabameeruu dhufee, «Mootiin Waan Maraa,   sin waan na lakkittaneef, anille harka Shiishaaqiititti isin lakkiseera» jedha» jedheen.

6 Mootichii fi Sooreyyiin Israa'elii[‡] gad ifi qabanee, «Wonni Mootiin Waan Maraa huju marti haqa» jedhane.

7 Mootiin Waan Maraa akka isaan gad ifi qabane yennaa dhagge, ammalle jecha ifii gara Shemaa'iya'aa ergee, «Isaan ana Mootii Waan Maraa duratti waan gad ifi qabaneef, ani dafee isaan hin baasa malee isaan hin balleessu. Aariin tiyya karaa Shiishaaqiitiin Yerusaalem irratti hin bobeettu.

8 Te'u malee, isaan ana tajaajiliisii fi mootota biyya lafaa tajaajiliis garaagarummaa akka qabu akka beekanuuf, Shiishaaq isaan hin bulcha» jedhe.

9 Mootichi Gibxi'ii Shiishaaq Yerusaalem yennaa lole, qabeenna Galma Waaqaatii fi qabeenna mana mootumma'aa saame.   ni waan mara, wontee hedduu Soloomoon worqi'iin hujisiiselle fudhate.

10 Maarre mootichi Rehobiyaam addee wontee fudhataneetitti sageettuu irraa wontee hujisiisee, harka qondaaltota eeddota karra mana mootumma'aatitti kenne.

[‡] **12:6** *Sooreyyiin Israa'elii*: Sooreyyiin Israa'elii tun ta mootummaa kibbaa ta Yihudaa keessaa ti.

¹¹ Mootichi gara Galma Waaqaa yennaa dhaqu mara, eeddoti karra mana mootumma'aa won-tee san qabatanee, isa woliin dhaqan; yennaa deebi'anu ammoo kolloo eeddota keessa keyan.

¹² Rehobiyaam Mootii Waan Maraatiif waan ifi gad qabeef, aariin Mootii Waan Maraai ijumaa isa hin balleessine. Biyya Yihuda'aa keessatti wonni dansaan teete.

¹³ Rehobiyaam Yerusaalem keessa mootii jaba ifi tol fate. Inni yennaa mootii te'e nama woggaa afurtamii tokkoo ti; inni Yerusaalem keessatti woggaa kudhanii torba mootii te'e. Yerusaalem qachoota Mootiin Waan Maraai qachoota lafa gosoota Israa'elii mara keessaa addee inni akka itti waaqonfamuuf filate. Maqaan haadha Rehobiyaami Na'aama'a; isiin intala nama biyya Amoonii ti.

¹⁴ Inni fedhii Mootii Waan Maraai waan hin barbaadiniif, waan hantuu huje.

¹⁵ Wonni Rehobiyaamiin mootichi bara mootummaa ifii keessa huje jalqabaa haga dhu-maatitti, kitaaba dabarsii hidda dhalootaa ka She-maa'iyaa raagichaati fi kitaaba dabarsi'ii ka Id-doo mudhii dhagguu keessatti galmeeffamee jiraa motii ree? Rehobiyaami fi Yerobi'aam bara jiruu ifii mara wol lolane.

¹⁶ Rehobiyaam du'ee, addee awwaala mootaatiittti qachaa Daawitii keessatti awwaalame; ilmi isaa Abiiyaan addee isaatitti mootii te'e.

13

*Abiiyaan Mootii Yihuda'aa Te'e
(1 Mot. 15:1-8)*

¹ Yerobi'aam Israa'el irratti mootii te'ee woggaa kudhanii saddeetesso'ootitti, Abiiyaan biyya Yi-huda'aa irratti mootii te'e.

² Inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa sad bulche; maqaan haadha isaa Ma'aka'a; isiin intala Urii'elii nama qachaa Giibe'aa ti. Abiiya'aa fi Yerobi'aam wodhakka'atti lolli ka'eeraayyu.

³ Abiiyaan loltoota jajjaboo kuma dhibba afur filatee duule. Yerobi'aamille loltoota janna kuma dhibba saddeet filatee duule.

⁴ Achiin duuba Abiiyaan biyya koobittii Efreemii keessa gaara Zamaraayimii irra dhaabatee, «Ee Yerobi'aam, isin kolbaan Israa'elii martinuu na dhage'a'a!

⁵ Mootiin Waan Maraah Waaqi Israa'elii, Gondoroo sooddaa ta haga bara baraatiiin, Daawitiiif, sanyii isaatiifille, Israa'el irratti mootummaa akka kenne hin beettanuu ree?

⁶ Ilmi Nebaatii Yerobi'aam, tajaajilaan Solymoonii ilmi Daawitii, goottaa ifii irratti finqila kaase.

⁷ Ilmi Soloomoonii Rehobiyaam adoo inni daa'imaattuu, yennaa inni womaa godhiisa hin dandeennetti, namooti siyyaayye'ee fi boruhinbeenneen isa marsanee mormane; ittillé jabaatane.

⁸ Isin amma mootummaa Mootii Waan Maraah ta harka sanyii Daawitii keessa jirtuun mormiisaaf baatane; dhuguma isin bindilla'a; fakkii waaqota dharaa jabbilee worqi'ii ta Yerobi'aamiin mootichi isiniif hujisiiselle ifi biraq qaddan.

⁹ Isin tana maleelle ilmaan Aaronii hayyoota Mootii Waan Maraatii fi Lewwoota ariitanee, addee isaaniititti akkuma kolbaa lafa dhibi'ii,

hayyoota ifiif godhattaneertanii motii ree? Nami hayyuu te'iisaaf jibicha tokkoo fi korbeeeyyii hoole'ee torba fidee dhufu, waaqota dharaatiif hayyuu te'a.

10 «Nu'uuf ammoo Mootiin Waan Mara Waaqa keenna; nuuti isa hin lakinne. Hayyooti Mootii Waan Maraa tajaajilanu sanyii Aaronii ti; Lewwooti isaan qarqaaran.

11 Isaan ganamaa fi galgala kennansa gubamuu fi hixaana fooleen isaa uddowu Mootii Waan Maraatiif dhikeessan; daabboo Waaqaaf kennantu xarapheessaa akka aadaa dhugeeffanna'aatitti qulqulluu te'e san irra keyan; galgala galgalalle issaa waan issaa irra keyamu ka worqii irraa hujame irra jirulle hin qassiisan. Nuuti ajaja Mootii Waan Maraa ka Waaqa keennaa hin eeganna; isin ammoo isa lakkittaneertan.

12 Kunoo, Mootiin Waan Maraa nu woliin jira; inni nu sooreessa; hayyooti isaa tultullaa afuufannee lola isinitti hin kaasan. Ee ilmaan Israa'elii, injifatuu waan hin dandeenneef, Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii teessanii hin lolina'a» jedhe.

13 Yennuma san Yerobi'aam loltoota iffi keessaa gariin loltoota worra Yihuda'aatiin duubatti akka riphanguuf erge; loltooti hafane ammoo isa woliin loltoota Yihuda'aatiin wolitti fulla'anee akka lolanu godhe.

14 Worri Yihuda'aa garagalee adaala iffi yennaa ilaalanu, duraa fi duubaan akka marfamaneeranu dhaggane. Achiin duuba akka isaan qarqaaruuf gara Mootii Waan Maraa iyyane. Hayy-

ooti tultullaa afuuufane.

¹⁵ Namooti Yihuda'aalle qoonqoo ol qabata-nee iyyane; yennaa isaan iyyane Mootiin Waan Maraa Abiiya'aa fi namoota Yihuda'aa duratti, Yerobi'aamii fi Israa'eloota mara injifate.

¹⁶ Waaqi harka worra Yihuda'aatitti Israa'eloota dabarsee waan kenneef, isaan Yihudoota duraa baqatane.

¹⁷ Abiiya'aa fi loltooti isaa lolanee akka malee waan miidhaneef, loltoota Israa'elii keessaa loltoota jajjaba kuma dhibba shan fixane.

¹⁸ Namooti Israa'elii yennaa san guddoo qaanowane; namooti Yihuda'aa ammoo Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii ifii ta durii waan addataneef injifatane.

¹⁹ Abiiyaan Yerobi'aam ari'ee qachoota Bet'el, Yeshaana'aa fi Efron, olloota qachoota san cinaa jiranu woliin isa irraa fudhate.

²⁰ Bara Abiiya'aa keessa Yerobi'aam deebi'ee hunna bulchiisaa hin dhagganne. Dhuma irratti Mootiin Waan Maraa balaa itti buusee, inni du'e.

²¹ Abiiyaan ammoo irra caala hunna dhaggataa ideeme; inni niitolee kudhanii afur fuudhee, ilmaan diddamii lamaa fi ijoollee durraa kudhanii jaa uumate.

²² Wonni dhibiin ta Abiiyaan bara mootum-maa ifii hujee fi wonni inni jedhe marti, kitaaba dabarsi'ii ka Iddoo raagichaa keessatti barreef-fanteerti.

14

Mootii Yihuda'aa Aasaa

¹ Abiyaan mootichi du'ee, qachaa Daawitii keessatti awwaalame. Ilmi isaa Aasaan addee isaatitti mootii te'e; bara mootummaa isaa biyyi woggaa kudhan nageya dhaggatte.

² Aasaan waan dansa'aa fi sirrii te'e fuula Mootii Waan Mara Waqa ifii duratti huje.

³ Inni addee ciinca'aatii fi addee waaqonfanna'aa ta waaqota ormaa diigee, soodduu akka woyyu'uutitti ilaalanu butuchee, utuboota waqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu jijjissee.

⁴ Namooti Yihuda'aa Mootii Waan Mara Waqa abbootii ifii ta durii akka barbaadanu, seeraa fi ajaja isaalle akka eegatanu ajaje.

⁵ Inni ammale addee waaqonfanna'aa ta waaqota dharaatii fi addee ciinca'aa ta waaqota dharaatiif hixaana irratti aarsanu ta qachoota Yihuda'aa mara keessaa balleesse. Bara bulchiisa isaa mootummaan nageya dhaggatte.

⁶ Biyyi nageya waan qabaatteef, inni biyya Yihuda'aa keessatti qachoota dalleya dhaka'aa qabanu ijaare. Mootiin Waan Mara foora waan isaa kenneef, bara san keessa woraanni isatti hin kaane.

⁷ Inni namoota Yihuda'aatiin, «Biyyi tun harka keenna jala waan jirtuuf, kowa'a, qachoota kana ijaarree, dalleya xelleephoo qabu itti naannessinee, karra itti baafannee, danqaraa itti goona. Nuuti Mootii Waan Mara Waqa keenna waan barbaanneef, inni karaa maraan foora nuu kenneera» jedhe. Maarre isaan ijaarane; isaaniif milkootte.

⁸ Aasaan mootichi, Yihudaa keessaa loltoota kuma dhibba sad ta wontee gugurdo'oo fi eboo qabanu, goса Beniyaamin keessalle'ee loltoota kuma

dhibba lamaa fi kuma saddeettama ta wontee didiqqo'oo fi daaya qabanu qabaayyu. Loltooti sun marti loltoota jajjaba dandeettii qabanu.

⁹ Nami biyya Itoophiya'aa* Zeraan loltoota miliyoona tokkoo fi garreettaa fardaan harkifamu dhibba sadiin isaanitti duuliisaaf bayee haga Maareshaa dhufe.

¹⁰ Aasaan isa loliisaaf gad baye; isaan dhooga Zefaata'aa ta Maaresha'atti dhikoo jirtu keessatti wol loliisaaf addee qabatane.

¹¹ Achiin duuba Aasaan Mootii Waan Maraawaaqa ififi waammatee, «Ee Mootii Waan Maraawaa, ka akka keeti worra dadhabaa qarqaaree, worra hunnaameyyii jalaa baasuu dande'u hin jiru. Ee Mootii Waan Maraawaaqa keenna, nuuti si addannee maqaa keetiin loltoota bindillaa tana loliisaaf baaneerraa, ati nu qarqaar. Ee Mootii Waan Maraawaa, ati Waaqa keenna; nami tokkolle si hin injifatin» jedhe.

¹² Maarre Mootiin Waan Maraawaa fuula Aassaa mootichaati fi worra Yihuda'aa duraa worri Itoophiya'aa† akka injifatamanu godhe; isaanille baqatane.

¹³ Aasa'aa fi loltooti isaa haga Geraariittti isaan ari'ane; gaafas loltoota Itoophiya'aa‡ keessaa hedduun waan dhumataneef, worri hafe jabaatiisa hin dandeenne; isaan Mootii Waan Maraati fi loltoota isaa duratti waan bututaneef, loltooti Yihuda'aa boojuu bacaa dhaggatane.

* ^{14:9} *Itoophiyaa*: Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

† ^{14:12} *Itoophiyaa*: Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

‡ ^{14:13} *Itoophiyaa*: Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

¹⁴ Mootiin Waan Maraan namoota qachoota adaala Geraarii jiranu mara waan bararassee, loltooti Yihuda'aa qachoota adaala sanii mara injifatane. Isaan qachoota san mara saamanee, boojuu bacaa guuratane.

¹⁵ Isaan moonaa hori'ii diiganee hoolee, re'oottaa fi gaala hedduu booji'anee, gara Yerusaalemii deebi'anee.

15

Haareffama Aasaan Godhe

¹ Ayyaanni Waaqaa ilma Odeedii Azaariyaa irratti dhufe.

² Azaariyaan gara Aasaa mootichaa dhaqee, «Aasaa, isinille namooti Yihuda'atii fi namooti Beniyaaminii marti na dhage'a'a! Yoo isin Mootii Waan Maraan woliin jiraattane, innille isin woliin hin jiraata. Yoo isa barbaaddane, innille isiniif hin dhaggama; yoo isa lakkittane ammoo, innille isin hin lakkisa.

³ Israa'elooti bara hedduu Waaqa dhuga'aa malee, hayyuu isaan barsiisu malee, seera malee le'anee.

⁴ Isaan yennaa rakkatane gara Mootii Waan Maraan Waaqa Israa'elii deebi'anee, isa barbaadane; innille isaaniif dhaggame.

⁵ Bara san worri biyya lafaa irra le'u marti raafama guddaa keessa waan jiruuf, nami nageyaan bayee, nageyaan galulle hin jiruuyyu.

⁶ Waaqi badii gara garaatiin waan isaan rakkiseef, gosi biyya takkaa gosa biyya taanii balleessitee, qachaan tokko qachaa kaan balleesse.

7 Isin ammoo gatii eloo teessanii waan dhaggat-tanuuf, jajjabaadha'a, hin dadhabina'a» jedhe.

8 Aasaan raaga ilmi Odeedii Azaariyaan raage akkuma dhage'een jajjabaate; inni waaqota dharaa diqachiisaa lafa Yihuda'aa maraa fi lafa Beniyaaminii mara keessaa, qachoota biyya koobitti'ii ta Efreem qabate keessaalle'ee balleesse; addee ciinca'aa ta soroo Galma Mootii Waan Mara dura jirtulle haaresse.

9 Mootiin Waan Mara Waaqi Aasaa woliin akka jiru dhageetee, kolbaan bindillaan lafa Israa'elii mara keessaa gara isaa waan hiixxeef, inni namoota Yihuda'aa, namoota biyya Beniyaaminii, ka biyya Efreemiitii fi biyya Minaase'ee, ka kutaa biyya Shimi'oon keessaa dhufane mara wolitti qabe.

10 Isaan, Aasaan mootii te'ee woggaa kudhanii shaneesso'ootitti, woggaa san ji'a sadeesso'oo keessa Yerusaalemitti wolitti qabamane.

11 Boojuu guyyaa san fidane keessaa loon dhibba torba, hoolee kuma torba Mootii Waan Maraatiif ciincaa dhikeessane.

12 Isaan gadhaa tokkochaa fi qalbii takkatti'iin, Mootii Waan Mara Waaqa abbootii ifii barbaa-datiisaaf Gondooroo godhanee,

13 isaan keessaa nami diqqaan yookiin gud-daan, dhiirti yookiin dubartiin ka Mootii Waan Mara Waaqa Israa'elii hin waaqonfanne akka ijjeefamu godhane.

14 Isaan tultulla'aa fi tultullaa gaafa hoole'ee afuufanee, qoonqoo ifii ol qabatanee ililleetti'iin Mootii Waan Maraatiif kakuu kakatane.

15 Namooti biyya Yihuda'aa marti gadhaa tokkochaan waan kakataneef, marroo kakuu saniitiif gammadaan firinxiiixane. Isaan qalbii takkatti'iin Waaqa waan barbaadaneef, inni dhaggameef; karaa maralle'een isaan foorfachiise.

16 Aasaan mootichi akkoon isaa Ma'akaan, fakkii waaqa dharaa ta «Asheeraa» jedhantu, diqachiittuu waan hujjeef, inni giittummaa irraa isii buuse; fakkii isiin hujjelle caccassee, dhooqa Qedrooniittitti gube.

17 Aasaan addee waaqonfanna'aa ta Israa'el keessaa duudi'iyyuu diiguu dhabulle, bara jiruu ifi mara Mootii Waan Maraatiif ifi kenne.

18 Inni meya adda addaa, meeti'ii fi worqii ka abbaan issaatii fi inninuu Waaqaaf adda baasane fidee, Galma Waaqaa keessa keye.

19 Aasaan mootii te'ee haga woggaa soddomii shaneesso'otitti lolli dhibiin hin kaane.

16

*Bulchiinsa Aasaa mootichaa Ka Woggoota
Gara Muumme'ee
(1 Mot. 15:17-22)*

1 Aasaan mootii te'ee woggaa soddomii jayeesso'otitti, mootiin Israa'elii Baashaan Yihuda'atti duule; karaa saniin nami gara biyya Yihuda'aa akka hin seenne, achi keessalle'ee akka hin baane qachaa Raama'aatitti dalleya dhaka'aa ijaaruu jalqabe.

2 Achiin duuba Aasaan addee qabeenni Galma Waaqaatii fi qabeenni mana mootumma'aa ka isaa jiru keessaa meeti'ii fi worqii fuudhee,

mooticha Sooriya'aa Ben-Hadaad ka Damaasqoo keessa tee'ee bulchuuf ergee,

³ «Akkuma abbaa keetii fi abbaa kiyya wodhakka Gondooroon jirtu, anaa fi si wodhakkaalle Gondooroon jiraattuu ti. Kunoo, ani meeti'ii fi worqii sii ergeera. Akka inni na irraa deebi'uuf Gondooroo mooticha Israa'elii Baashaan woliin qaddu san diigi» jedhe.

⁴ Ben-Hadaadille Aasaa mootichaaf tole jedhee, ajajjoota loltoota ifii gara qachoota Israa'elii erge; isaan Iyoon, Daan, Abeel-Maayimii fi qachoota mey itti kuufamu ka biyya Niftaalemii keessaa mara qabatane.

⁵ Baashaan tana yennaa dhage'e, dalleya dhaka'aa ka qachaa Raama'atitti ijaaruu jalqabe san lakkisee, hujii ifii dhaabbachiise.

⁶ Achiin duuba Aasaan mootichi namoota Yihuda'aa mara fidee, dhaka'aa fi muka Baashaan ittiin dalleya dhaka'aa ka Raama'atti ijaaruu jalqabe san fudhatee, dalleya dhaka'aa Geba'aa fi Miispha'atti ijaare.

Haanaanii Mudhii Dhaggu

⁷ Yennaa Haanaaniin mudhii dhaggu gara Aasaa mooticha Yihuda'aa dhufee, «Ati mootii Sooriya'aatitti ciqilfattee, Mootii Waan Maraawaa Waqa keetitti ciqilfatuu waan dhaddeef, loltooti Israa'elii si jalaa miliqaneeran.

⁸ Loltooti Itoophiya'aatii* fi loltooti Liibiya'aa loltoota bindillaa hunnaameyyii garreettaa fardaan harkifamu heddu'uu fi abbootii fardaa heddu'uun lolanuu motiyyuu? Te'uu malee, ati

---

* **16:8 Itoophiyaa: Afaan Ibrootaatiin Kuushi jedha.**

Mootii Waan Maraatitti waan ciqilfatteef, inni harka keetiitti dabarsee isaan kenne.

⁹ Worra gadhaa tokkochaan isatti ciqilfatuuf, qarqaarsa jabaa kenniisaaf, ilti Mootii Waan Maraai biyya lafaa duudii hin ilaalti. Ati waan kana gowwumma'aan hujje; tanaaf haganaa achi woraanni sitti hin ka'a» jedhe.

¹⁰ Wonni kun Aasaa waan aarsiteef, inni ka mudhii dhaggu san mana hidha'aatitti galchee, miila isaa jirma lama oddu'utti hiisise; bara san Aasaan akkasuma kolbaa ifii keessalle'ee namoota tokko tokko farrisii.

Muummee Bulchiinsa Aasa'aa

¹¹ Wonni Aasaan bara bulchiinsa ifii huje, jalqabaa haga muumme'eetitti kitaaba dabarsii mootota Yihuda'atii fi mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

¹² Aasaan mootii te'ee woggaa soddomii sagaleesso'ootitti dhukkuba milaatiin qabame; dhukkubi sun ittuma jabaataa deemulle, inni cidheeyyii qofa barbaadate malee, qarqaarsa Mootii Waan Maraai hin barbaanne.

¹³ Achiin duuba Aasaan motii te'ee woggaa afurtamii tokkeesso'ootitti du'e.

¹⁴ Isaan addee awwaalaa ta inni ifif qachaa Daawitii keessatti qopheeffate keessatti isa awwaalane. Isaan taqee uddowaa adda addaatii fi fiqire'een uddeeffante irra isa irkisane. Isaan ulfinna isaatiif ibidda guddaa goolane.

17

Yoshaafaax Mootii Yihuda'aa Te'e

¹ Ilmi isaa Yoshaafaax addee Aasaa abbaa ifi-ititti mootii te'ee, Israa'el lolisaaf ifi jabeeffate.

² Inni qachaa biyya Yihuda'aa ka dalleya dhaka'aa qabu mara keessa loltoota keye. Lafa Yihuda'aa keessa qachaa Efreemii ka abbaan isaa Aasaan qabate mara keessalle waardiyoota ifii keye.

³ Yoshaafaax akkuma abbaan abbootii isaa ta durii Daawiti jalqaba mootummaa ifititti deddeebi'e waan deddeebi'eef, Mootiin Waan Mara isa woliin jiraate; inni Ba'aal hin barbaanne.

⁴ Inni Waaqa abbaa ifii barbaadatee, ajaja isaa hordofe malee, akka mootota Israa'elii ta isaan qaraa hin deddeebine.

⁵ Tanaaf Mootiin Waan Mara mootummaa Yoshaafaaxii ta Yihuda'aa harka isaatitti jabeesse. Namooti Yihuda'aa marti kennansa adda addaa isaaf fidanee, inni durumma'aa fi ulfinna guddaa dhaggate.

⁶ Gadhaan isaa Mootii Waan Maraatiif ajamisiisaaf jajjabaatee, addee waaqonfanna'aa ta waaqota dharaatii fi utuboota waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu biyya Yihuda'aa keessaa balleesse.

⁷ Yoshaafaax mootii te'ee woggaa sadeesso'ootitti qachoota biyya Yihuda'aa keessatti akka barsiisanuuf qondaaltota ifii keessaa Ben-Haayil, Obaadiyaa, Zakaariyas, Naataani'elii fi Miikiyas erge.

⁸ Isaan Woliin Lewwoota keessaa: Shemaa'iyaa, Netaaniyaa, Zebaadiyaa, Asaa'el, Shemiiraamoot, Yonaataan, Adoniya, Tobiyya'aa fi Tob-Adoniya, hayyoota keessaalle'ee Elshaama'aa fi Yehoraam erge.

⁹ Isaan Kitaaba Seera Mootii Waan Mara fuudhanee dhaqanees, qachoota Yihuda'aa keessatti

kolbaa barsiisane. Isaan qachoota Yihuda'aa mara keessa deemanee odduu kolba'atitti barsiisane.

¹⁰ Gosi biyya addaa ta adaala biyya Yihuda'aa jirtu Mootii Waan Maraawaan sodaatteef, Yoshaafaax irratti lola kaasuu hin barbaanne.

¹¹ Worri Filisxeemotaa gariin Yoshaafaaxii mootichaaf kennansa hedduu fidanee, meetiille gabbarane; worri Arabaalle korbeeeyyi hoole'ee kuma torbaa fi dhibba torba, korbeeeyyi re'e'ee kuma torbaa fi dhibba torba fidanee isaaf kennane.

¹² Yoshaafaax ittuma guddataa, jabaataalle ideeme. Inni biyya Yihuda'aa keessatti qachoota dalleya dhaka'aa qabanuu fi qachaa gootaraa midhaaniitii fi meya addaa addaa itti galchanu ijaare.

¹³ Inni qachaa biyya Yihuda'aa keessatti sagalee bacaa tuulchisiise; loltoota jajjaboolle qachaa Yerusaalemii keessa keye.

¹⁴ Laakkossi isaanii akka maatii maatii isaanititti asii gad jiran: Yihudaa keessaa ajajaan kumaa Adina'a; inni loltoota jajjaba kuma dhibba sad ka ajaju.

¹⁵ Isatti aanee Yohaannaan ajajaan loltootaa, loltoota kuma dhibba lamaa fi kuma saddeettama ka ajaju.

¹⁶ Isatti aanee ajajaan loltootaa Amaasiyaan ilmi Ziikrii, ka Mootii Waan Maraatiif tajaajiliisaaf fedha qabu, loltoota jajjaba kuma dhibba lama ka ajaju.

¹⁷ Gosa Beniyaaminii keessaa Eliyaadaan, loltichi janni loltoota kuma dhibba lama worra

guube'ee fi wonte'een lolu ka ajaju.

¹⁸ Isatti aane Yehozaabaad loltoota kuma dhibba tokkoo fi kuma saddeettama lolaaf qophowane ka ajaju.

¹⁹ Isaan kun worra mootichi biyya Yihuda'aa keessaa qachoota dalleya dhaka'aa qabanu mara akka eeganuuf keessa keye adoo hin dabalatin worra qofitti isa tajaajilane.

18

Miikiyaasiin Raagichi Ahaab Ifi Eggachiise (1 Mot. 22:1-28)

¹ Yoshaafaaxiin mootichi guddoo duroomee, ulfinna guddaalle yennaa dhaggate, fuudhaa fi heerumaan Ahaabii mooticha woliin firoome.

² Inni woggoota diqqa'oон duuba Ahaab dubbisu'uuf gara qachaa Samaariya'aatitti yennaa gad bu'e, Ahaab loon heddu'uun fi hoolee hedduu isaa fi namoota isaatiif qalchiissee, akka inni qachaa Raamoot-Giili'aadii loluuf dhugeefffachise.

³ Mootichi Israa'elii Ahaab, «Ati na woliin Raamoot-Giili'aad loliisaaf hin dhaxxa?» jedhee, mooticha Yihuda'aa Yoshaafaax gaafate; Yoshaafaax deebisee, «Ani akkuma keeti; kolbaan tiyyalle akkuma kolbaa teetii ti; nuuti si woliin dhandhee hin lolla» jedheen.

⁴ Yoshaafaaxille mooticha Israa'eliitiin, «Qara, waan Mootiin Waan Maraa jedhu gaafadhu» jedhe.

⁵ Achiiin duuba mootichi Israa'elii Ahaab raagota dhibba afur wolitti qabee, «Raamoot-Giili'aad dhandhee lolla moo yookiin ani hafu woyya?» jedhee gaafate; isaan deebisanee,

«Mootiin Waan Maraa qachaa san harka keetitti dabarsee waan kennuuf, dhaqii loli» jedhane.

⁶ Yoshaafaax ammoo, «Isaan kana malee ka nuuti gaafannu raagaan Mootii Waan Maraa ka dhibiin as hin jiruu ree?» jedhe.

⁷ Mootichi Israa'eliille Yoshaafaaxiin, «Nami nuuti karaa isaatiin Mootii Waan Maraa gaafatuu dandeenヌ ka dhibiin tokkolle hin jira; garuu inni marroo tiyya yennaa mara ijumaa waan hantuu malee, waan dansaa raaga waan hin dubbanneef, ani isa hin jibba; innille ilma Iimla'aa Miikiyaas» jedhee Yoshaafaaxiif deebise. Yoshaafaaxille, «Ee mooticha! Ati dubbii akkasii hin dubbatin!» jedhe.

⁸ Achiin duuba mootichi Israa'elii qondaaltota keessaa tokko waamee, «Dhaqitii, ilma Iimla'aa Miikiyaas ariiti'iin fidi!» jedhee ajaje.

⁹ Mootiin Israa'elii Ahaabii fi mootiin Yihuda'aa Yoshaafaax woyaa mootumma'aa ta ifii uffatanee karra qachaa Samaariya'aa dura eedдум mee keessa barcumaa mootumma'aa ta ifii irra tee'anee, raagoti martinuu isaan duratti raaga raagane.

¹⁰ Raagota san keessaa ilmi Kine'aanaa Zed-eqiiyaan sibiila akka gaafaa hujatee, Ahaabiin, «Mootiin Waan Maraa, «Worra Sooriya'aa haga lafa irraa balleessitutti, gaafota kanaan isaan hin woraanta» jedha» jedhe.

¹¹ Raagoti worri kuun martinuu raaganee, «Raamoot-Giili'aaditti ol bayiitii loli! Hin injifatta. Mootiin Waan Maraa dabarsee harka keetitti kenna» jedhanee raaga dubbatane.

¹² Namichi akka Miikiyaas waamuuf ergamee

dhaqe sun, «Kunoo, raagoti martinuu afaan tokkochaan marroo mootichaa waan dansaa dubbataneeran; maganne'e atille akkuma isaanii waan dansaa itti dubbadhu» jedheen.

13 Miikiyaas ammoo deebisee, «Dhugaa Mootii Waan Mara ka jiraataa te'ee! Waanuma Waaqi kiyya natti dubbate qofa hin dubbadha» jedhe.

14 Raagichi gara mootichaa yennaa dhufe, mootichi, «Miikiyaas, Raamoot-Giili'aaditti hin duulla moo yookiin hin lakinna?» jedhee gaafate; raagichille deebisee, «Qachaan sun dabarfamee harka keetitti waan kennamuuf, hin injifattaatii ol bayii loli» jedheen.

15 Mootichi ammoo isaan, «Waan dhugaa te'e malee, waan dhibii maqaa Mootii Waan Maraatiin akka natti hin dubbanneef, ani yennaa meeqa si kakachiisuu na barbaachisa ree?» jedheen.

16 Miikiyaasille deebisee, «Loltooti Israa'elii marti akka hoolota tissee hin qannee koobota irra bittinnootteertuun dhagge; Mootiin Waan Maraalle, «Isaan kun sooreessitoota waan hin qanneef, nageyaan gara mana ifii deebi'anuutii gad lakkis» anaan jedheera» jedhe.

17 Mootiin Israa'elii Yoshafaaxiin, «Namichi kun marroo tiyya waan hantuu malee, waan dansaa raaga akka hin dubbanne ani sitti hin hinnee ree?» jedhe.

18 Miikiyaasille itti dabalee, «Waan Mootiin Waan Mara dubbatu dhage'i; ani Mootiin Waan Mara barcumaa mootumma'aa ka ifii irra tee'eetuun, ergantooti isaa middaa fi bitaa isaa dhaabbateertuun dhagge.

19 Mootiin Waan Mara, ‹Mootichi Israa'elii Ahaab dhaqee Raamoot-Giili'aad akka loluuf, achitti akka ijjeefamuufille eentu isa gowwoonsa ree?› jedhe; tokko waan tokko kuun waan dhibii jedhe.

20 Achiin duuba Ayyaanni tokko gara duraa dhufee, Mootii Waan Mara dura dhaabbatee, ‹Ani isa hin gowwoonsa› jedhe; Mootiin Waan Mara isaan, ‹Maaniin isa gowwoonsita?› jedhee gaafate.

21 Ayyaanni sun, ‹Ani dhaqee ayyaana dharaan raagota Ahaabii mara raaga dharaa dubbachiisu hin te'a› jedhe. Mootiin Waan Maraalle, ‹Ee, sii hin milkoottii, dhaqitii tolchi!› jedheen.

22 Tanaaf, kunoo, Mootiin Waan Mara afaan raagota teeti tanaa keessa ayyaana dharaa key-eera. Marroo teeti balaa dubbateera› jedhe.

23 Achiin duuba ilmi Kine'aana'aa Zedeqiyaan gara Miikiyaasii dhaqee boqoo isaa keessa kabalee, «Ayyaanni Mootii Waan Mara kun karaa kamiin na bira dabaree sitti dubbate?› jedhee isa gaafate.

24 Miikiyaasille deebisee, «Kunoo, gaafa dhokatisaaf kolloo gara keessaa seente hin dhaggita» jedheen.

25 Mootiin Israa'elii Ahaab, «Miikiyas qaba'atii gara Amoonii bulchaa qacha'atii fi gara Yo'aasii ilma mootichaa geessa'a!

26 Isaaniin, ‹Mootichi: Nama kana hidha'a! Haga ani nageyaan deebi'utti sagale'ee fi bisaan malee, waan dhibii itti hin kennina'a jedheera› jedha'aan› jedhe.

27 Miikiyas deebisee, «Yoo ati nageyaan

deebite, Mootiin Waan Maraan natti hin dubbanne» jedhe. Inni itti dabalee, «Kolbaan tun marti, dhage'a'a!» jedhe.

*Injifatamiisaa Fi Du'iisa Ahaabii
(1 Mot. 22:29-35)*

28 Achiin duuba mootiin Israa'elii Ahaabii fi mootiin Yihuda'aa Yoshaafaax Raamoot-Gilli'aaditti duulane.

29 Mootiin Israa'elii Yoshaafaaxiin, «Eennulle akka na hin beenneef, woyaa dhibii uffadhee duula hin dhaqa; ati ammoo woyaa teeti ta mootumma'aa uffadhu» jedhe. Tanaaf mootichi Israa'elii Ahaab eennulle akka isa hin beenneef woyaa dhibii uffatee duule.

30 Yennaa san mootiin Sooriya'aa ajajjoota loltootaa worra garreetaa fardaan harkifamuu-tiin, «Mootii Israa'elii qofa malee, nama tokkolle hin lolina'a!» jedhe.

31 Ajajjooti garreetaa fardaan harkifamanuu sun, akkuma Yoshaafaax dhaggiteen, «Kun mootii Israa'elii ti» jedhane. Maarre isaan isa loliisaaf itti garagalane. Yoshaafaaxille qoonqoo ol qabatee iyyee, Mootiin Waan Maraalle isa qarqaare; Waaqi jara san irraa deebise.

32 Ajajjooti garreetaa fardaan harkifamanuu sun akka inni mootii Israa'elii hin te'in yennaa dhaggane, isa ari'iisa lakkisanee biraanee deebi'anee.

33 Isaan keessaa namichi tokko duuchi-balleessii daaya ifii darbatee, uffana sibiilaaka mootichi Ahaab uffateeru wodhakka'an woraane; mootichi Ahaab nama garreetaa fardaan harkifamu oofuun, «Ani waan madoweef, garreetaa fardaan harkifamu gara duuba

deebisiitii addee lolaa tana keessaa na fuudhii
deemi!» jedhee ajaje

³⁴ Gaafa san lolli o'ee, Ahaabiin mootichi gara
worra Sooriya'aa fuula galee garreettaa ifii ka
fardaan harkifamu keessa itti irkatee dhaabbate;
inni galgaluma san du'e.

19

¹ Mootiin Yihuda'aa Yoshaafaax nageyaan gara
mana mootummaa ifii Yerusaalemitti deebi'e.

² Ilmi Haanaanii Yehuun ka mudhii dhaggu
Yoshaafaax fudhatiisaaf gad bayee, Yoshaafaaxii
mootichaan, «Ati maaniif nama hamaa
qarqaarte? Maaniif nama Mootii Waan Mara
jibuu jaalatte? Sababa kanaaf mufin Mootii
Waan Mara sitti hin dhutti.

³ Te'uu malee, ati utuboota waaqa dharaa ta
«Asheeraa» jedhantuu waan balleessiteef, qal
bii takkatti'iin Waaqa waan barbaaddeef, wonni
dansaan si keessa hin jirti» jedheen.

Yoshaafaax Abbootii Mura'aa File

⁴ Yoshaafaax Yerusaalem keessa le'ee,
Bersheeba'aa haga biyya koobittii Efreemii
odduu kolba'aa bayee dhaqee, yaada kolba'aa
gara Mootii Waan Mara Waaqa abbootii isaanii
deebise.

⁵ Tana maleelle inni qachoota biyya Yihuda'aa
ka dalleya dhaka'aa qabanu maraaf abbootii
mura'aa filee,

⁶ abbootii mura'aa saniin, «Isin Mootii Waan
Maraatiif malee, namaaf waan hin hunyeeef, waan
hujjanu hubadha'atii huja'a. Muraa kenniisa
irratti inni isin woliin jira.

⁷ Ammalle Mootii Waan Maraa sodaatiis isin bira jiraattuu ti. Haqa balleessuun yookiin nama wol caalchisuun yookiin safuu fudhachuun Mootii Waan Maraa Waaqa keenna bira waan hin jirreef, waan hujjanu maraaf ifi eegadha'a» jedhe.

⁸ Yoshaafaax worra Lewwootaatii fi worra hayyootaa keessa, sooreyyii maatii Israa'elii keessalle'ee nama garii maqaa Mootii Waan Maraatiin haajaa moroma'aa murteessiisaaf muraa akka kennanu Yerusaalem keessalle'etti file. Isaan Yerusaalem keessa le'ane.

⁹ Inni qajeelfama isaanii kennee, «Isin Mootii Waan Maraa sodaatiisaan, addatamumma'aan, gadhaa tokkochaan hujadha'a.

¹⁰ Obboleeyyan teessan worra qachaa keessa le'u keessa haajaa marroo dhiiga dhangalaasiisa, marroo seera yookiin ajaja diigiisaa, marroo seerata yookiin qajeelfama diigiisaa yennaa isinitti dhikeeffatanu mara akka isaan Mootii Waan Maraa duratti hin yakkine, isaan ifi eeg-gachiisa'a; yoo akkas hin te'in mufin isinii fi obboleeyyan teessan irratti hin dhutti. Isin yoo tana gootane yakkaameyyii hin teetanu.

¹¹ Kunoo, waan Mootii Waan Maraa duudii ilaalcissee Amaariyaan hayyichi sooressi, waan mootichaa mara ilaalcissee ilmi Ishimaa'elii Zabaadiyaan, sooressi gosa Yihuda'aa isin irratti abbootii mura'aa te'aneeran. Worri Lewwootaalle sooreyyii te'anee isin tajaajilan. Mootiin Waan Maraa worra waan dansaa hujatu woliin jiraatii, jajjabaadha'atii huja'a» jedhe.

20

Yoshaafaax Diinota Ifi Injifate

¹ Tanaan duuba Mo'aabotii fi Amoonoti, isaan woliin worra Me'unootaa keessalle'ee gariin Yoshaafaax loliisaaf dhufane.

² Jarri takka gara Yoshaafaaxii dhufanee, «Loltooti guddoon bindillaan Edoom irraa, abbaaya'aan gamaa si loliisaaf dhufisatti jiran; kunoo, isaan amma Haazezon-Taamaar ta ‹En-Gedii› jedhantu geyaneeran» jedhane.

³ Achiin duuba Yoshaafaaxiin mootichi sodaatee Mootii Waan Maraa barbaadatiisaaf murteef-fatee, lafa Yihuda'aa mara keessatti akka laamanu ajaja baase.

⁴ Kolbaan Yihuda'aa Mootii Waan Maraa qarqaarsa gaafatiisaaf, qachoota lafa Yihuda'aa mara keessaa wolitti qabamane.

⁵ Yoshaafaax wol geyii kolbaa Yihuda'aa keessaa namoota Yerusaalemii odduu Galma Mootii Waan Maraa keessa badhinna dalleya keessaa haareya keessa dhaabbatee,

⁶ «Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa abbootii teen-naa, ati Waaqa ol-gubba'atii motii ree? Ati mootummoota gosa biyya adda addaa mara bulchita. Hunnii fi jabeenni harka keeti keessa jiran. Ka si ifi irraa dhooggatuu dande'u hin jiru.

⁷ Ee Waaqa keenna, ati worra lafa tana keessa le'anu kolbaa teeti Israa'el duraa ariitee baattee, sanyii jaala keeti Abrahaamiitiif haga bara baraa akka keessa le'anuuf hin kenninee ree?

⁸ Isaanille lafa san keessa le'anee achitti ulfinna maqaa keetiitiif Galma ijaaranee,

⁹ ‹Balaan yookiin shallaagaan yookiin muraan yookiin dhukkubi yookiin beelli yoo nutti dhufanu, Galma keeti kana duratti fuula keeti dura dhaabbannee, maqaan keeti Galma kana keessa

waan jiruuf, farra teenna iyyinee sitti himanna; atille hi dhageetta; farra san jalalle'ee nu hin baatta› jedhane.

¹⁰ Amma kunoo, worri Amooniitii fi Mo'aabii, worri gaara Se'iiriille, ka ati kolbaan Israa'elii biyya Gibxi'ii keessaa yennaa baatu lafa isaanii akka hin lolle dhoogginaan, loluu lakkisanee irraa goranee dabarane amma dhufisatti jiran.

¹¹ Kunoo, isaan lafa ati dhaala gootee nuu kennite keessaa nu ari'iisaan gatii nuu keniisaaf dhufaneeran.

¹² Ee Waaqa keenna, ati isaanitti hin murtuu ree? Nuuti loltoota baca nu loliisaaf dhufisatti jirtu tana loliisaaf hunna hin qannu. Waan goonulle hin beennu; ammoo ilti teenna gara keeti ilaalti› jedhe.

¹³ Yennaa san worri Yihuda'aa marti daa'immaan didiqqoo ifi, niitolee ifitii fi ijoolle ifi woliin fuula Mootii Waan Mara dura dhaabbatane.

¹⁴ Gaafas Ayyaanni Mootii Waan Mara wolde'a gumi'ii san oddu'utti sanyii Lewwi'ii keessaa ilma Zakaariyaasii Yahaazi'elitti dhufe; Zakaariyaas ilma Benaayaa ti; Benaayaan ilma Yaa'ilii ti; Yaa'il ilma Mataaniyaa sanyii Asaafii ti.

¹⁵ Inni, «Isin worri Yihuda'atii fi worri Yerusaalem keessa leetanu martinuu, atille Yoshaafaaxii mooticha caqasa'a! Mootiin Waan Mara, ‹Lolli kun ka Waaqaa ti malee, keessanii motii, isin loltoota guddoo bindillaa tana dhaggitanee sodaattanee hin rifatina'a.

¹⁶ Boru gad bu'a'atii isaan lola'a! Kunoo, isaan goodda Ziizii ol bayanee dhufan; dhuma

dhooga fuullee Yeru'elii lafa goomole'eetitti isaan hin dhaggitan.

¹⁷ Isin lola kana keessa loluu hin barbaachisu. Addee qabadha'aa, jabaadha'aa dhaabbadha'atii, baasiisa Mootiin Waan Maraa akka isin baasu ilaala'a! Isin ee worra Yihuda'atii fi worra Yerusaalemii! Hin sodaatina'a, hin rifatinaalle'e! Mootiin Waan Maraa isin woliin waan jiruuf, boru bayaa deema'atii isaan lola'a, jedha» jedhe.

¹⁸ Achiin duuba Yoshaafaax adda ifiitiin lafatti gad gombifamee, worri Yihuda'aa ka Yerusaalem keessa le'anu marti Mootii Waan Maraa duratti gad jiganee waaqonfatane.

¹⁹ Lewwooti worri sanyii Qehaatotaatii fi sanyii Qoraahotaalle ka'anee qoonqoo ol qabatanee Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii leellifatane.

²⁰ Barii ganama gara goomolee Teqo'a'aa dhaqiisaaf yennaa isaan ka'ane, Yoshaafaax ka'ee dhaabbatee, «Isin worri Yihuda'atii fi worri Yerusaalem keessa leetanu na dhage'a'a! Isin hin milkoottanii, Mootii Waan Maraa Waaqa keessan dhugeeffadha'a! Waan raagoti isaa dubbatanulle dhugeeffadha'a!» jedhe.

²¹ Inni kolbaa woliin mari'atee faarfattoota loltoota dura deemaa, «Mootii Waan Maraa galateessa'a; jaalalli isaa ka bara baraa ti» jedhaa faarfataa woyyummaa Mootii Waan Maraa leellisanu filee dhaabe.

²² Yennaa isaan faarfataa leellisiisa jalqabane, Mootiin Waan Maraa worra Yihudaa loliisa dhu-fane worra Amoonii, worra Mo'abiitii fi worra gaara Se'iiriititti riphee lolu itti fidee akka isaan injifatamanu godhe.

23 Worri Amooniitii fi worri Mo'aabii worra gaara Se'iiriitii dhufe lolanee fixane; isaan worra gaara Se'iirii balleessaneen duuba wolittuu garaganee wol balleessane.

24 Worri Yihudoottaa addee irra dhaabbatanee lafa goomole'ee gad dhagganu geyanee, loltoota guddoo bindillaa san yennaa ilaalanu reeffa qofa lafatti dhaggane; loltoota san keessaa nami miliqee hafe tokkolle hin jiru.

25 Yoshaafaaxii fi kolbaan isaa boojuu guuratiisaaf yennaa dhufane, odduu reeffa isaaniitii meya adda addaa, woya'aa fi meya gatii guddo'oo bacaa dhagganee, haga ba'atuu dadhabanutti guuratane; mey sun bacaa waan te'eef, isaan meya san mara wolitti qabatiisaaf guyyaa sad irraa fudhate.

26 Guyyaa arfeesso'oo dhooqa eebbaa, addee Mootii Waan Mara a itti leellifatanetti wolitti qabamane. Tanaaf maqaan addee sanii haga adhaa, «Dhooqa eebbaa» jedhama.

27 Achiin duuba Mootiin Waan Mara akka isaan diinota ifii irratti firinxixanu waan godheef, worri Yihuda'atii fi Yerusaalemii martinuu Yoshaafaax ifi dura aanfatanee gammada gudda'an gara Yerusaalemii deebi'ane.

28 Isaan maseenqo'oo fi kiraaraa guddicha dhowaa, tultullaalle afuufaa gara Galma Mootii Waan Mara Yerusaalem dhufane.

29 Mootiin Waan Mara diinota Israa'elii akka lole yennaa dhage'ane, mootummooti biyya lafaa marti Waaqa sodaatane.

30 Karaa maraan Waaqi nageya waan isaaf kenneef, mootummaan Yoshaafaaxii gabbi jette.

31 Yoshaafaax mootii biyya Yihuda'aa yennaa

te'e nama woggaa soddomii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa diddamii shan bulche; maqaan haadha isaa «Azubaa» jedhama; isiin intala Shiilhii ti.

³² Inni akkuma abbaa ifii Aasa'aa waan fuula Mootii Waan Maraa duratti sirrii te'e huje malee, karaa abbaa ifii irraa hin gorre.

³³ Te'uu malee, addeen waaqonfanna'aa ta waaqota dharaa hin banne; kolbaan sun ammallle gadhaa tokkochaan gara Waaqa abbootii ifii hin deebine.

³⁴ Wonni Yoshaafaax bara mootummaa ifii keessa jalqabaa kaasee haga dhumaatitti huje keessaa gariin, kitaaba Yehuu ilma Haanaanii ka inni marroo dabarsii mootota Israa'elii barreesse keessatti barreeffamaneeran.

³⁵ Muummee irratti mootiin Yihuda'aa Yoshaafaax mootii Israa'elii Ahaaziyyaa ka waan hantuu hedduu huje san woliin wolii galtee godhate.

³⁶ Isaan hoboloota gugurdootttiin biyya Tarshiishii daldalatanu huiisaaf wolii galanee, qachaa Eziyo-Geberii keessatti hoboloota san hujane.

³⁷ Achii duuba ilmi Dodaawaa Elii'ezer nami qachaa Maareshaa, «Ati Ahaaziyyaa woliin waan wolii galteef, Mootiin Waan Maraa waan ati hujje kana hin balleessa» jedhee Yoshaafaax irratti raaga dubbate. Hobolooti sunille caccabanee, gara biyya Tarshiishii dhaquu dadhabane.

21

*Yohoraam Mootii Yihuda'aa Te'e
(1 Mot. 8:6-24)*

¹ Yoshaafaax du'ee qachaa Daawitii keessatti abbootii ifii ta durii biratti awwaalame; ilmi isaa Yohoraam addee isaatitti mootii te'e.

² Obboleeyyan Yohoraamii Azaariyaa, Yehii'el, Zakaariyaas, Azariyaahuu, Mikaa'elii fi Shefaaxiya'a; isaan kun marti ilmaan Yoshaafaaxii mootii Israa'elii* ti.

³ Abbaan isaanii tokko tokkoo isaaniitiif kennansa bacaa worqii, meetii, meya gatii guddo'ootii fi qachoota Yihuda'aa keessaa ka dalleya dhaka'aa qabulle isaaniif kenne; Yohoraam angafa waan te'eef ammoo mootummaa isaaf kenne.

⁴ Yohoraam mootummaa abbaa ifii qabatee yennaa jabaate, obboleeyyan ifii mara akkasuma qondaaltota Israa'elii keessaa garii shallaaga'aan ijjeese.

⁵ Yohoraam yennaa mootii te'e nama woggaa soddomii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa saddeeti bulche.

⁶ Inni intala Ahaabii waan fuudheef, akkuma sanyiin Ahaabii goote, karaa mootota Israa'elii hordofee, Mootii Waan Maraai duratti waan han-tuu huje.

⁷ Te'uu malee, Mootiin Waan Maraai Daawiti woliin gondooroo gondooratee, isaa fi sanyii isaatiif haga bara baraa ka issu keniisaaf waadaa waan galeeruuf, Yohoraam balleessuu hin barbaanne.

⁸ Bara mootummaa Yehoraamii Edoom Yihudaa irratti kaatee, mootummaa ifii dhaabatte.

⁹ Achiin duuba Yohoraam ajajoota ifitii fi gar-reetaa fardaan harkifamu ka ifii mara fudhatee

---

* ^{21:2} *Israa'el*: Israa'eliin tun Yihuda'a

duulee, adoo worri Edoomii isaa fi ajajjoota isaa ta garreetaa fardaan harkifamu marsaneeranuu, inni halkaniin ka'ee lolee isaan injifate.

¹⁰ Edoom haga adhaatitti bulchiinsa Yihuda'aa finqilteerti; Yohoraam Mootii Waan Maraawaaqa abbootii iffi ta durii waan lakkiseef, Yennuma san Liibnaalle bulchiinsa Yihuda'aa finqilte.

¹¹ Inni koobota Yihuda'aa irratti addee waaqonfanna'aa ta waaqota dharaa ijaaree, kolbaan Yerusaalemii Mootii Waan Maraatiif akka hin addatanne godhee, worra Yihuda'aa dokonkorse.

¹² Eliyaasiin raagichi xalayaa gara Yohoraamii mootichaa ergee, «Mootiin Waan Maraawaaqa Daawitii abbaa abbootii teeti ta durii, «Ati karaa abbaa keeti Yoshaafaaxii yookiin karaa Aassaa mootii Yihuda'aa hordofatiisa lakkittree,

¹³ karaa mootota Israaelii hordofattee, akkuma maatiin Ahaabii waqqota dharaa waaqonfatte, kolbaan Yihuda'atii fi kolbaan Yerusaalem keessa leetulle waqqota dharaa akka waaqonfattu goote; obboleeyyan teeti, maatii abbaa keetii, worra si caalanulle ijjeette.

¹⁴ Kunoo, Mootiin Waan Maraawaa adabbii jadduu kolbaa teeti, ijomlee teeti, niitota teetii fi waan ati qaddu maratti buusa.

¹⁵ Atille dhukkuba hamaa ka madhumaan teeti guyyuma guyya'aan dhibuun hin rakkatta; muummee irratti madhumaan teeti gadhaa keeti keessaa gad hin baati» jedha» jedhe.

¹⁶ Mootiin Waan Maraawaa worra Filisxeemotaatii fi worra Arabaa ka biyya Itoophiya'aa[†] bira le'anu Yehoraam irratti kaase.

[†] 21:16 *Itoophiya*: Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilaali.

¹⁷ Isaan biyya Yihuda'aatitti duulanee qabatanee, meya mana mootumma'aa keessa jiru mara, ilmaan isaatii fi niitota isaa mara fudhatanee deemane; ilma isaa maandhicha Ahaaziyyaa malee ilmi tokkolle ka isaaf hafe hin jiru.

¹⁸ Tana maralle'een duuba, Mootin Waan Maraah dhukkuba madhumaanii ka hin fayyine Yohoraamitti buuse.

¹⁹ Yohoraam dhukkuba kanaan rakkataa turee, dhuma woggaa lammeesso'ootitti sababa dhukkuba kanaatiin madhumaan isaa gadhaa isaa keessaa gad baatee guddoo farree du'e; kolbaan isaa ulfinna abbootii isaatiif goola ibiddaa akka dhaabanu, ulfinna isaatiif goola ibiddaa dhaabuu hin barbaanne.

²⁰ Yohoraam yennaa mootii te'u nama woggaa soddomii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa saddeeti bulche; yennaa inni du'e nami tokkolle isaaf hin gaddine; isaan qachaa Daawittii keessatti awwaalane malee, addee awwaala moototaatitti isa hin awwaalle.

22

Ahaaziyaan Mootii Yihuda'aa Te'e

¹ Worri saantotaa ka worra Arabaa woliin dhufane, ilmaan Yohoraamii mootichaa angafoota mara waan fixaneef, kolbaan Yerusaalemii ilma Yohoraamii maandhicha Ahaaziyyaa addee abbaa isaatitti mootii godhane; tanaaf Ahaaziyaan ilmi Yohoraamii mootichaa, mootii Yihuda'aa te'e.

² Ahaaziyaan yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa te'ee woggaa tokko bulche; maqaan haadha isaa Ataaliya'a; isiin intala Ahaabii ilma Omirii ti.

3 Haati isaa akka inni waan hantuu huju waan gorsiteef, innille akkuma sanyii Ahaabii waan hantuu huje.

4 Abbaan isaa du'een duuba, sanyiin Ahaabii karaa badi'ii waan isatti gorsaneef, akkuma sanyii Ahaabii innille Mootii Waan Maraa duratti waan hantuu huje.

5 Inni gorsa isaanii fudhatee, ilma Ahaabii mootii Israa'elii Yehoraam woliin, mootii Sooriya'aa Hazaa'el loliisaaf gara Raamoot-Gilli'aadii yennaa dhaqe, innille isa woliin dhaqe. Worri Sooriya'aalle achitti isa madeessane.

6 Inni mootii Sooriya'aa Hazaa'el woliin adoo wol lolanuu, madaa Raamaatitti isa madeessane san fayyiisaaf, Yizre'elitti deebi'e; achiin duuba ilmi Ahaabii Yehoraam waan madoweef, mootiin Yihuda'aa ilmi Yohoraamii Ahaaziyaan Yehoraam gaafatiisaaf gara Yizre'el gad dhaqe.

7 Ahaaziyaan Yoraam gaafatiisaaf dhaqiisa isaa, Waaqi du'a isaatiif sababa godhe; Ahaaziyaan yennaa achi geye, Yoraam woliin ilma Niimshii Yehuu ka Mootiin Waan Maraa akka inni sanyii Ahaabii balleessuuf muude bira dhaqe.

8 Yehuun maatii Ahaabii irratti muraa kenniisatti jiruun, worra Ahaaziya gula jiru qondaaltota Yihuda'atii fi ilmaan obboleeyyan Ahaaziya'aa dhaggee isaan mara ijjeese.

9 Achiin duuba inni Ahaaziya barbaachisee, inni Samaariyaa keessatti dhokateeruun dhagganee qabanee, gara Yehu'u fidanee ijjeesane; isaan, «Inni akaakoo Yoshaafaaxii ka gadhaa tokkochaan Mootii Waan Maraa tajaajilee ti» jedhanee awwaalane; eega san

sanyii Ahaaziya'aa keessaa nami mootummaa qabatuu dande'u dhabame.

Ataaliyaan Mootittii Yihuda'aa Teete

¹⁰ Haati Ahaaziya'aa Ataaliyaan ilmi isi'ii akka du'e yennaa dhaggite, kaatee sanyii Yihuda'aa keessaa maatii moototaa mara balleessite.

¹¹ Intalti Yehoraamii mootichaa Yoshebaan ammoo ilmaan moototaa ka ijjeefamaaranu keessaa ilma Ahaaziya'aa Yo'aas hattee fudhattee, ta isa gudditu woliin kolloo taqe'ee takka keessatti dhossite; intalti Yoraamii Yoshebaan niitiin Yehoyaadaa hayyichaa obboleettii Ahaaziya'aa waan teeteef, Ataaliyaan akka hin ijjeenneef, Yo'aas dhossite.

¹² Bara Ataaliyaan lafa bulchite san inni Galma Waaqaa keessa woggaa jaa dhokatee isaan woliin le'e.

23

Namooti Ataaliyaa Irratti Ka'ane (2 Mot. 11:2-20)

¹ Woggaa torbeesso'ootitti ammoo Yoyaadaan jajjabaatee, worra ajajjoota dhibbaa te'ane ilma Yerohaamii Azaariyaa, ilma Yohaannaanii Ishimaa'el, ilma Obedii Azaariyaa, ilma Adaayaa Maaseyaa, ilma Ziikrii Elshaafaax woliin wol gondorane.

² Isaan biyya Yihuda'aa keessa deemanee, Lewwootaa fi sooreessitoota maatii Israa'eloottaa qachaa mara keessaa wolitti qabanee, isaan woliin gara Yerusaalemii dhufane.

³ Gumiin marti Galma Waaqaa keessatti mooticha woliin wol gondorane. Achiin duuba

Yeyaadaan hayyichi, isaaniin, «Akkuma Mootiin Waan Maraa sanyii Daawitiitiif waadaa gale, kunoo ilmi mootichaa mootii hin te'a.

⁴ Wonni isin gootanu kana: Isin hayyootaa fi Lewwoota keessaa guyyaa sanbataa worri badoo qaddanu, harka sad keessaa harki tokko karra Galmaa Waaqaa eeganuu ti!

⁵ Harka sad keessaa harki tokko mana mootumma'aa eeganuu ti! Harka sad keessaa harki tokko, ‹Karra hunde'ee› ta jedhantu eeganuu ti! Worri hafe marti badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Maraa keessa tee'anuu ti!

⁶ Hayyootaa fi Lewwoota worra tajaajiliisaaf badoo qabanu malee nami tokkolle Galma Mootii Waan Maraa keessa hin seenin; isaan woyyuu waan te'aneef seenanuu ti! Namooti hafane marti akka ajaja Mootii Waan Maraatitti ala dhaab-batanuu ti.

⁷ Lewwooti marti meya woraanaa harkatti qabtanee mootichatti naannowanuu ti. Nami yennaan san Galma Waaqaa seenu marti ijjeefamuu ti; yennaan mootichi ol seenuu fi gad bawu isa woliin jiraadha'a» jedhe.

⁸ Lewwootii fi kolbaan Yihuda'aa marti akkuma hayyichi Yoyaadaan ajaje godhane; tokko tokkoon isaanii namoota ifii worra guyyaa Sanbataa hujii irra jiranuu fi worra hujii ifii fixatanee galaaranu wolitti qabane. Hayyichi Yoyaadaan worra badoo hujii ifii fixataneeranuuyyuu gad hin lakinne.

⁹ Achiin duuba hayyichi Yoyaadaan woraana, wontee gugurdo'oo fi didiqqoo dur mootichi Daawiti qabu, ta Galma Waaqaa keessa jirtu, ajajjoota dhibbaatitti kenne.

¹⁰ Inni kolbaan marti tokko tokkoo isaanii

meya woraanaa ka ifii harkatti qabatanee, Galma Waaqaa kaabaa haga kibbaatitti, adaala addee ci-inca'aa, marsanee mooticha akka eeganu godhe.

¹¹ Achiin duuba Yoyaada'aa fi ilmaan isaa, ilma mootichaa fidanee, kallacha itti keyanee, woraab-bii barreeffama Gondooro'oo itti kennanee mootii isa godhane; isaan isaa muudanee, «Mootichi bara dheeraa le'uun ti!» jedhane.

¹² Ataaliyaan hogaa kolbaan utaalaa mooticha leellifattu yennaa dhageette, Galma Mootii Waan Maraa keessatti gara kolba'aa dhaxxee,

¹³ mootichi seensuma addee mootiin dhaab-batu dhaabbatuuun utubaa biratti dhaggite; qondaaltotii loltootaatii fi worri tultullaa afuufu isa bira dhaabbataneeran; kolbaan lafa sanii marti firinxiixa tultullaa afuufan; faarsitootille meya faaru'uutiin faaruu jilaa qajeelchan. Achiin duuba Ataaliyaan aari'iin woyaa ifii tarusattee, «Tun maltumma'a! Tun maltumma'a» jettee iyyite.

¹⁴ Achiin duuba hayyichi Yoyaadaan ajajjoota dhibbaa worra loltoota ajajanu gad baasee, isaaniin, «Tarree teessan oddu'uu gad isii baasa'a; nama rogii isi'ii dhufu mara shallaaga'aan ijjeesa'a» jedhe. Inni, «Galma Mootii Waan Maraa keessatti isii hin ijjeesina'a» jedheeraayyu.

¹⁵ Maarre isaan isii qabanee karra mana mootumma'aa, addee, «Seensuma fardaa» jedhantu, achitti isii ijjeesane.

Haareffama Yoyaadaan Fide (2 Mot. 11:17-20)

¹⁶ Hayyichi Yoyaadaan inninuu, kolba'aa fi mootichille, kolbaa Mootii Waan Maraa akka te'anu gondooroo godhe.

17 Achiin duuba kolbaan marti gara galma Ba'aalii dhaxxee, galma Ba'aalii san diiddee, addee ciinca'atii fi fakkii waaqota dharaa ta achi jirtu caccassitee, hayyicha Ba'aalii Maataanille addee ciinca'aa san duratti ijjeette.

18 Hayyooti sanyii Lewwi'ii akkuma seera Muuse'ee keessatti barreeffante gammadaa fi faaru'uun kennansa gubamu Mootii Waan Maraatiif akka dhikeessanu, Daawitiin mootichi akkuma ajaje, Yoyaadaalle hujii Galma Waaqaatitti, hayyootaa fi Lewwoota itti gaafatantoota godhe.

19 Nami battiin tokkolle Galma Mootii Waan Maraa akka hin seenne, karra Galma Mootii Waan Maraa akka eeganu eeddota karraa ramade.

20 Ajajjoota dhibbaa, qondaaltota, bulchitoota kolba'atii fi kolbaa lafa sanii mara woliiin mooticha Galma Mootii Waan Maraa keessaad gad baasanee gara mana mootumma'aa fidaneen duuba, karaa karra gara gubba'atiin seenanee, mooticha barcumaa mootumma'aa irra teessisane.

21 Ataaliyaan shallaaga'aan waan ijjeefanteef, kolbaan marti gammadde; qachaalle gabbi jedhe.

24

Mootii Yihuda'aa Yo'aas

1 Yo'aas yennaa mootii te'e nama woggaa torbaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa afurtama bulche; maqaan haadha isaa Ziibiya'a; isiin nama qachaa Bersheeba'aa ti.

² Haga Hayichi Yoyaadaan lubbu'uun jiru,
Yo'aas waan Mootii Waan Maraa gammachiisu
huje.

³ Yoyaadaan dubartii lama isa fuusisee, isaan
ilmaanii fi ijoollee durraa hedduu isaaf horane.

⁴ Yo'aas mootii te'ee yennaa diqqa'oон duuba
Galma Mootii Waan Maraa haaressiisaaf murteef-
fate.

⁵ Inni hayyootaa fi Lewwoota wolitti qabee,
isaaniin, «Gara qachaa biyya Yihuda'aa mara
dhaqa'atii, wogguma wogga'aan Galma Mootii
Waan Maraa Waaqa keessanii akka ittiin haar-
effamuuf, kolbaa Israa'elii mara irraa beesee
guura'a! Kana ammuma dafa'aa godha'a» jedhe;
Lewwooti ammoo waan inni jedhe kana dafanee
hin goone.

⁶ Maarre mootichi Yo'aas sooreessa hayyootaa
Yoyaadaa waamee, «Ati gibira tajaajilaan Mootii
Waan Maraa Muuseen gumii Israa'elii worra Yi-
huda'aa fi Yerusaalem keessa le'anu irraa qar-
qaarsa Dunkaanii Woyyitti'itiif ajaje, Lewwooti
akka guuranu maaniif hin ilaalin?» jedhee isa
gaafate.

⁷ Ilmaan Ataaliyaa dubartii hantuu sanii Galma
Mootii Waan Maraa diiganee, meya wooyicha
mara tajaajila waaqa dharaa Ba'aaliitiif itti
fayyadamanneeran.

⁸ Mootichi akka Lewwooti saanduqa beesee
itti guuranu hujanee, gara alaatiin karra Galma
Mootii Waan Maraa dura keyanu ajaje.

⁹ Achiin duuba Lewwooti gibira Muuseen
tajaajilaan Waaqaa goomolee keessatti ajaje,
Mootii Waan Maraatiif akka guuranu kolbaa

Yihuda'atii fi Yerusaalemii mara keessatti lassane.

¹⁰ Qondaaltotii fi kolbaan marti gammadanee, haga saanduqa guututti beesee guurane.

¹¹ Lewwooti saanduqa san gara qondaaltota mootichaa worra itti gaafatantoota beesee'ee yennaa geessanu, isaan akka beeseen guutteertu yennaa dhaggaanu, barreessaan mootichaatii fi sooressi hayyootaa dhufanee beesee keessaa baasanee saanduqa adde'etti deebisan; guyyuma guyya'aanakkana adoo godhanuu beesee bacaq guurane.

¹² Mootichi Yo'aasii fi hayyichi Yoyaadaan beesee san itti gaafatantoota Galma Mootii Waan Maraatitti kennanee, isaanille Galma Mootii Waan Maraahaaressiisaaf, worra dhakaa bocuu fi worra hujii mukaa beeku, worra hujii sibiilaa beeku ittiin qaxarane.

¹³ Hojjattooti sun marti jabaatanee hujanee, Galma Waaqaa san akka duri jirutti haareessanee jabeessanee ijaarane.

¹⁴ Hujii haareessiisa fixaneen duuba beesee irraa hatte fidanee mootichaa fi Yoyaada'atti kennane; isaan meya Galma Waaqaa keessa ittiin tajaajilanu, meya ciincaa itti dhikeessanu, qorii boollittii, meya worqi'ii fi meetii irraa hujamu ka adda addaa hujisiisane; haga Yoyaadaan lubbu'un jiru mara Galma Mootii Waan Maraahaaressatti ciincaan yennaa mara dhikeeffamaa ture.

¹⁵ Yoyaadaan guddoo dulloomee woggaa dhibba tokkoo fi soddomatti du'e.

¹⁶ Inni kolbaa Israa'eliitiif, Galma Waaqaatii fi Waaqaafille waan dansaa waan hujeef, qachaa

Daawitii keessatti addee awwaala moototaatitti isa awwaalane.

Hammeenna Yo'aasii

¹⁷ Yoyaadaan du'een duuba qondaaltoti Yihuda'aa dhufanee mootichaaf sagadane; innille yaada isaanii fudhate.

¹⁸ Isaanille Galma Mootii Waan Maraam Waaqa abbootii ifii ta durii lakkisanee, utubaa fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu tajaajilane; yakkaa isaanii tanaaf mufiin Waaqaa kolbaa Yihuda'atii fi kolbaa Yerusaalemii irratti dhutte.

¹⁹ Mootiin Waan Maraam akka isaan gara issaadeebi'anuuf raagota isaanitti erge; raagoti sun isaan ifi eeggachiisanulle isaan ammoo isaaniif hin dhageenne.

²⁰ Achiin duuba Ayyaanni Waaqaa gara Zakaariyaasiilma Yoyaadaa hayyichaa dhufee, innilafa tullittii irra kolbaa dura dhaabbatee, «Waaqi, ‹Isin maaniif ajaja Mootii Waan Maraam irra dabartan? Isiniif hin milkoottu; isin Mootii Waan Maraam waan lakkittaneef innille isin lakkiseera› jedha» jedhe.

²¹ Isaan ammoo mala isatti dhowanee, ajaja mootichaatiin badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Maraam keessatti dhaka'aan tumanee ijjeesane.

²² Mootichi Yo'aas waan dansaa abbaan Zakaariyaasiilma Yoyaadaan isaaf godhe dedhee, ilma issa Zakaariyaas ijjeesise; Zakaariyaas du'iisatti jiruun, «Mootiin Waan Maraam hujii teeti ilaalee, akka hujii teetii sii kennuu ti!» jedhe.

²³ Dhuma woggaa saniittiti loltooti sooriya'aa Yo'aasitti duulane. Isaan Yihuda'aa fi Yerusaalem

qabatanee qondaaltota kolbaa oddu'uu ijjeesanee, waan achi keessaa saamane mara gara mootii ifii ka Damaasqoo keessa jiruu ergane.

²⁴ Loltooti Sooriya'aa diqqoo te'anulle, Mootin Waan Maraaholtoota bacaa harka isaaniititi dabarsee kenne. Kolbaan Yihuda'aa Mootii Waan Maraah Waaqa abbootii ifii ta durii waan lakkisan-neef, muraan Yo'aas irratti muummotte.

²⁵ Worri sooriya'aa yennaa achii bayanu akka malee Yo'aas madeessanee gatanee biraa deemane; inni ilma Yoyaadaa hayyichaa waan ijjeesiseef, qondaaltotiiisaatuu mala isatti dhowanee, taqee isaa irratti isa ijjeesane. Maarre inni du'ee qachaa Daawitii keessatti awwaalame; te'uu malee addee awwaala moototaatitti isa hin awwaalle.

²⁶ Worri isa irratti mala dhowane, ilma dubarttiin biyya Amoonii Shiimaat deette Zaabaadii fi ilma dubarttiin biyya Mo'aabii Shiimriit deette Yohozaabaad.

²⁷ Dabarsiin ilmaan isaa, jechi isa irratti raagaan dubbatame, Galma Waaqaa haaressiis isaa, kitaaba dabarsii moototaa keessatti barreeffameera. Ilmi isaa Amaasiyaas addee isaatitti mootii te'e.

25

Mootii Yihuda'aa Amaasiyaa

¹ Amaasiyaan yennaa mootii te'u nama woggaa diddamii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa diddamii sagal bulche; maqaan haadha isaa Yeho'aadaan; isiin nama qachaa Yerusaalemii ti.

² Inni Mootii Waan Mara duratti waan sirrii te'e huje; te'uu malee gadhaa tokkochaanii moti.

³ Amaasiyaan mootummaa ifii jabeeffateen duuba, qondaaltota ifii ta abbaa isaa mooticha ijjeette san ijjeese.

⁴ Te'uu malee kitaaba seera Muuse'ee keessatti, Mootiin Waan Mara, «Nami martinuu cubbuu ifitiif ijjeefamuu malee, abbootiin cubbuu ijoolle'eetiif, ijoolleen cubbuu abbooti'iitiif hin ijjeefamin» jedhee akkuma ajaje, ilmaan worra abbaa isaa ijjeese sanii hin ijjeenne.

⁵ Amaasiyaan kolbaa Yihuda'aa wolitti qabee, akka maatii maatii isaaniittti gosa Yihuda'atii fi gosa Beniyaaminiitiif ajajjoota kumaatii fi aja-jjoota dhibbaa file; achiin duuba worra woggaan isaanii diddamaatii fi diddamaan ol te'ane wolitti qabee, worra wonte'ee fi woraana qabatanee lola dhaquu dande'anu nama kuma dhibba sad dhagate.

⁶ Itti dabalee biyya Israa'elii keessaa loltoota kuma dhibba tokko meetii gara kiiloogiraama kuma sadii fi dhibba afuriitiin qaxare.

⁷ Nami Waaqaa tokko ammoo gara isaa dhufee, isaan, «Ee mooticha, Mootiin Waan Mara kolbaa Israa'eliitii fi kolbaa Efremii woliin waan hin jirreef, loltooti Israa'elii tun si woliin hin duulin!

⁸ Ati gadhaa jabaattee dhaxxee yoo loltelle, Waaqi si qarqaariisaaf, si jissiisaafille hunna waan qabuuf, inni diinota keeti jalatti si hin jissa» jedhe.

⁹ Amaasiyaan, «Loltoota Israa'elii tanaaf meetii gara kiiloogiraama kuma sadii fi dhibba afurii ta baase tana attam godha ree?» jedhee nama

Waaqaa san gaafate; nami Waaqaa sun deebisee, «Mootiin Waan Maraa tana caalaa sii kennuu hin dande'a» jedhe.

¹⁰ Maarre Amaasiyaan loltoota biyya Efreemiitii gara isaa dhufane san gara biyya isaaniititti deebise; isaan namoota Yihuda'aatitti guddoo aaranee gara biyya ifii deebi'anee.

¹¹ Achiin duuba Amaasiyaan jajjabaatee loltoota ifii waammatee gara dhooqa sooddan fudhatee bayee, achitti loltoota Se'iirii kuma kudhan ijjeese.

¹² Namooti Yihuda'aa namoota dhibii kuma kudhan booji'anee, qaccee rassaa tokkoo gubbaa baasanee, achii irraa gad isaan darbanee marti isaaniituu caccabanee bututane.

¹³ Loltooti Amaasiyaan akka isa woliin hin duulle ifi biraad deebise, qachoota Yihuda'aa Samaariya'aa kaasanee haga Bet-Horooniititti lolanee, namoota kuma sad ijjeesanee meya bacaa booji'anee.

¹⁴ Amaasiyaan worra Edoomii lolee yennaa deebi'e, waaqota dharaa ka worra Se'iirii fudhatee dhufee, ifiif dhaabbachiifatee, isaanitti waaqonfatee ciincaalle dhikeeseseef.

¹⁵ Mootiin Waan Maraa Amaasiya'atti guddoo waan aareef, Waaqi raagicha isatti ergee, «Waaqota dharaa ka kolbaa ifiituu harka keeti jalaabaa hin dandeenne, waaqota kolbaa ormaa maaniif qarqaarsa gaafatta?» jedhe.

¹⁶ Adoo inni dubbatiiisatti jiruu, Amaasiyaan mootichi isaan, «Nuuti gorsaa mootichaa si godhanneerraa? Cadhisi! Ati maaf du'a feeta?» jedhe.

Raagichille cadhise; te'uu malee, «Ati tana hujjee, gorsa kiyya dhage'uu waan diddeef, Waaqi si balleessiisaaf akka murteesse ani hin beeka» jedhe.

Mootiin Yihuda'aa Amaasiyaan Israa'el Lole

¹⁷ Achiin duuba mootiin Yihuda'aa Amaasiyaan gorsitoota ifii woliin mari'ateen duuba, gara Yeho'aashii mootii Israa'elii, ilma Yeho'aazii, ka akaakoo Yehu'uutitti nama ergee, «Koottu me, wolilaalla!» jedhee lolaaf waammate.

¹⁸ Mootiin Israa'elii Yeho'aash ammoo, mootii Yihuda'aa Amaasiya'aaf deebisee, «Qoreen Libaanon keessaa takka, muka hindheensaa ka Libaanon keessaatitti ergitee, ‹Intala teeti ilma kiyya heerumsiisi!› jetteen. Bineensi Libaanonii ka karaa san dabarulle qoree san irra sirbe.

¹⁹ Ati, ‹Ani worra Edoomii injifadheera› jettee koortee, ifi jajjeerta. Amma ammoo manuma keeti tee'i. Ati jiddee, Yihudaalle si woliin akka jiddu maaniif rakkinnha ifi irratti kakkaasiisaaf barbaadda?» jedhe.

²⁰ Amaasiya'aa fi namooti isaa waaqota dharaa ka worra Edoomii waan waaqonfataneef, Waaqi harka diinota isaaniititti dabarsee isaan kenniisa waan barbaadeef, Amaasiyaan gorsa hin caqanne.

²¹ Maarre mootiin Israa'elii Yeho'aash ol bayee, innii fi mootiin Yihuda'aa Amaasiyaan biyya Yihuda'aa keessatti qachaa Bet-Shemeshiititti wol lolane.

²² Loltooti Yihuda'aa loltoota Israa'eliitiin injifatamanee, tokko tokkoon isaanii gara mana mana ififi baqatane.

23 Mootiin Israa'elii Yeho'aash mootii Yihuda'aa akaakoo Yeho'ahaazii ilma Yo'aasii Amaasiyaa Bet-Shemeshitti booji'ee gara Yerusaalemii geessee, dalleya dhaka'aa ka Yerusaalemii karra Efreesiitii kaasee haga karra roga dalleyaa ka dheerinni isaa gara ciqilee dhibba afurii diige.

24 Inni worqi'ii fi meetii mara, meya Galma Mootii Waan Mara keessa jiru ka Obed-Edoom eegu maraa fi karra mana mootumma'aa keessa jirtu, namoota booji'amanelle qabatee, gara qachaa Samaariya'aa deebi'e.

25 Ilmi Yeho'ahaazii mootichi Israa'elii Yeho'aash du'een duuba, ilmi Yo'aasii mootichi Yihuda'aa Amaasiyaan woggaa kudhanii shan le'e.

26 Wonni dhibiin ta mootichi Amaasiyaan huje, jalqabaa kaasee haga dhumaatitti kitaaba dabarsii mootota Yihuda'atii fi Israa'elii keessatti barreefanteerti.

27 Amaasiyaan Mootii Waan Mara hordofatiisa haga lakkisee jalqabanee, isa ijjeesiisaaf Yerusaalem keessatti mala waan isatti dhowaneef, inni gara qachaa Laakiishii duraa baqate; isaan ammoo namoota isa gula erganee, achumatti isa ijjeesisane.

28 Reeffa isaa fardaan fidanee, qachaa Yerusaalemii keessatti abbootii isaa ta durii biratti awwaalane.

26

Uziyaan Mootii Yihuda'aa Te'e (2 Mot. 14:21-22; 15:14)

1 Achiin duuba kolbaan Yihuda'aa marti wolii galanee nama dargaggeessa woggaa kudhanii jaa

Uziyaa addee abbaa isaa Amaasiya'aatitti mootii
isa godhatane.

² Amaasiyaan du'een duuba, Uziyaan qachaa
Elootii deebisee ijaaree, gara biyya Yihuda'aatitti
deebise.

³ Uziyaan yennaan mootii te'e nama woggaa kud-
hanii jaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee wog-
gaa shantamii lama bulche; maqaan haadha isaa
Yekoliya'a; isiin nama Yerusaalemii ti.

⁴ Inni akkuma abbaa ifii Amaasiya'aa Mootii
Waan Maraaduratti waan sirrii te'e mara huje.

⁵ Waaqa sodaatiisa ka isa barsiise, Zakaariyas
bara lubbu'uun jiru keessa, Uziyaan Waaqaaf aja-
jame. Bara inni Mootii Waan Maraatiif ajajame
san Waaqi isa milkeesse.

⁶ Uziyaan worra Filisxeemotaatitti duulee
dalleya dhaka'aa ka Gaatii, ka Yaabne'eetii fi
ka Ashidoodii diige; achiin duuba qachaa dhibii
Ashidood keessatti, lafa Filisxeemotaa addee
dhibiille'etti ijaare.

⁷ Lola worra Filisxeemotaatii fi lola worra Ara-
bootaa ka Gur-Ba'aal keessa le'anuu irratti, lola
worra Me'unootaa irralle'etti Waaqi isa qarqaare.

⁸ Worri Amoonotaa gibira Uziya'aaf gabbarane;
inni mootii jabaa waan te'eef, gurri isaa haga
meessaa biyya Gibxiittti beekkame.

⁹ Uziyaan qachaa Yerusaalemii keessatti karra
roga irraa biratti, karra dhoogaatii fi roga
dalleenni dhaqee itti dabu biratti xelleephoo
jadduu ijaare.

¹⁰ Inni koobota jalaa fi dirree keessatti horii
bacaan qabuuf, goomolee keessatti xelleephoo
dhaka'aan ijaare; boolla bisaaniille qochisi-

ise; hujii qonnaa waan jaalatuuf, koobotaa fi lafa laattuu maratti namoota fichaa isaaf qotanuu fi muka woyni'ii isaaf dhaabanu qabaayyu.

¹¹ Ammalle Uziyaan loltoota lola dande'anu, worra kutaa kuta'aan akka Yiye'eliin barreessichii fi Ma'aseyaan qondaaltichi ajaja Hanaaniyaa ajajjoota loltoota mootichaa keessaa tokko te'eetiin laakkowanetti, loltoota duulaaf bayanu qabaayyu.

¹² Laakkossi sooreessitootaa worri maatii maatii abbootii isaaniititti ajajjoota te'ane wolumatti kuma lamaa fi dhibba jaa.

¹³ Laakkossi loltoota ajajjoota kana jala jiranuu kuma dhibba sadii fi kuma torbaa fi dhibba shan; isaan diina mooticha irraa ittisiisaaf worra hun-naameyyii lola dande'anu.

¹⁴ Uziyaan loltoota tana maraaf wontee, woraana, gullee sibiilaa, qomoo sibiilaa, guube'ee fi dhakaa looyya'aan* darbatanu quode.

¹⁵ Inni meya jabaa daayaa fi dhakaa gugurdaa ittiin darbatanu Yerusaalem keessatti worra ogummaa hujii harkaa qabuun hujisiisee xelleephoo fi roga dalleya qacha'aa mara irra keye; haga jabaatutti qarqaarsa guddaa Waaqa biraa waan dhaggateef, gurrii isaa biyya fago'ootitti beekkame.

¹⁶ Uziyaan nama jabaa te'een duuba kooree badii ifitti fide; inni ifumaaf gara Galma Mootii Waan Mara seenee, addee ciinca'aa ta hixaanaa irratti ciincaa hixaanaa dhikeessiisaan Mootii Waan Mara Waqa ififi yakke.

---

* ^{26:14} *Looyyaan:* Yaadannoo 1 Sam. 17:40 irratti kennname ilaali.

17 Hayyichi Azaariya'aa fi hayyooti Mootii Waan Maraaworri jajjabi saddeettami isa gula seenane.

18 Isaan Uziyaa mootichaan, «Ee Uziya'a! Hayyoota worra sanyii Aaroniitii fi worra hujii tanaaf adda bayane qofatti hixaana Mootii Waan Maraatiif aarsan malee, ati aarsiisaaf hin malle; ati Mootii Waan Maraawaaqa waan yakkiteef, isa irraa ulfinna hin dhaggattu; Galma keessaa bayi» jedhane.

19 Uziyaan girgiraa harkatti qabatee, hixaana aarsiisaaf adoo jedhuu isaanitti aare; adoo inni isaanitti aariisatti jiruu Galma Mootii Waan Maraawaa keessatti addee hixaana itti aarsanu biratti ila hayyoota sanii duratti dhukkubi goga'aa farrisiiisan adda isaa irratti baye.

20 Azaariyaan sooreessi hayyootaatii fi hayyooti dhibiin marti yennaa isa ilaalanu, dhukkuba goga'aa farrisiiisaadda isaa irratti dhagganeeariiti'iin gad isa baasane; Mootii Waan Maraawaa isaa adabeef, innille achi keessaa bayiisaaf ariifate.

21 Uziyaan mootichi haga gaafa du'uutitti dhukkubi goga'aa farrisiiisan isaa irraa hin banne; inni dhukkuba goga'aa farrisiiisaawaan qabuuf, Galma Mootii Waan Maraawaa irraa dhooggamee mana kophaa jiru keessa tee'e; achiin duuba ilmi isaa Yotaam bulchaa mana mootumma'aa te'ee, kolbaa lafa sanii bulche.

22 Waan Uziyaan bara mootummaa ifii keessa huje keessaa waan hafe, jalqabaa kaasee haga muumme'eetitti ilmi Amosii Isaayaasiin raagichi barreesseera.

²³ Uziyaan du'e; inni dhukkuba goga'aa farrisisaan waan qabuuf, addee awwaalaa ta moototaa, ta abbootii ifii ta durii biratti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Yotaam mootii te'e.

27

Yotaam Mootii Yihuda'aa Te'e

¹ Yotaam yennaa mootii te'e nama woggaa did-damii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa kudhanii jaa bulche; maqaan haadha isaa Yerush'a; isiin intala Zaadoqii ti.

² Inni akkuma abbaa ifii Uziya'aa Mootii Waan Maraaduratti waan sirrii te'e huje; te'uu malee akka abbaa ifii hixaana aarisiisaaf hunnaan gara Galma Mootii Waan Maraadun seenne. Kolbaan lafa sanii ammoo cubbuu huiisa hin lakinne.

³ Yotaam karra Galma Mootii Waan Maraadun aantu deebisee ijaare; inni dalleya dhaka'aa qachaa kooba Ofeeliille jabeessee ijaare.

⁴ Koobota Yihuda'aa irratti qachaa, koobota gongomaan bacaan jiru irralle'etti kushe'ee fi xelleephoo ijaare.

⁵ Inni mootii Amoonataa lolee injifate; bara san worri Amoonataa, meetii gara kiiloogiraama kuma sadii fi dhibba afurii, qamadii kuntaala kuma tokko, garbuu kuntaala kuma tokko Yotaamiif gibira kennane; woggaa lammeesso'ootii fi sadeesso'olle'etti, akkasuma gabbarane.

⁶ Yotaam qajeelumma'aan Mootii Waan Maraadun ifii dura waan deddeebi'eef hunnaamesa te'e.

⁷ Wonni dhibiin ta mootichi Yotaam hujee fi lolli inni lole martinuu, kitaaba dabarsii mootota Israa'eliitii fi mootota Yihuda'aa keessatti barreef-fanteerti.

⁸ Inni yennaa mootii te'e nama woggaa did-damii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa kudhanii jaa bulche.

⁹ Yotaam du'ee qachaa Daawitii keessatti, ab-bootii ifii ta durii biratti awwaalame; ilmi issaa Ahaaz addee isaatitti mootii te'e.

28

Ahaaz Mootii Yihuda'aa Te'e

¹ Ahaaz yennaa mootii te'e nama woggaa did-damaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa kudhanii jaa bulche. Inni akka Daawitii abbaa abbootii isaa ta durii Mootii Waan Maraai duratti waan sirrii te'e hin hunye.

² Inni ammoo akkuma moototi Israa'eli hujane hujee, waqaq dharaa Ba'aal waaqonfatiisaaf sibila baqisiisee fakkii hujeef.

³ Inni akkuma kolbaa gosa biyya adda addaa ta waan battii hujjee, Mootiin Waan Maraai kolbaa Israa'eli duraa ari'ee baase sanii, dhooqa ilma Hiinomii keessatti hixaana aarse; ilmaan ifiille ciincaa dhikeesse.

⁴ Ahaaz addee waaqonfanna'aa irratti, qaccee koobotaa irratti, muka banqaaqaa mara jalalle'etti ciincaa dhikeessee, hixaanalле aarse.

⁵ Tanaaf Mootiin Waan Maraai Waaqi harka mootii Sooriya'atitti dabarsee isa kenne; worri Sooriya'aa isa injifatanee kolbaa isaa bacaanoojii'anee gara Damaasqo'oo geessane;

inni harka mootii Israa'eliille'etti dabarfamee kennamee, innille akka malee lolee isa miidhe.

⁶ Kolbaan Yihuda'aa Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii ifii ta durii waan lakkisaneef, mootiin Israa'elii ilmi Remaaliya'aa Pheqaan guyyaa tokkotti loltoota Yihuda'aa keessaa kuma dhibbaa fi kuma diddama ijjeese.

⁷ Nami sanyii Efreemii, loltichi jabaan Ziikri, ilma mootichaa Ma'aseyaa, itti gaafatamaa mana mootumma'aa Azriiqaamii fi itti aanaa mootichaa Elqaanaa ijjeese.

⁸ Israa'elooti gosa ifituu dubartoota, ijoolllee dhiiraatii fi ijoolllee durraa wolumatti nama kuma dhibba lama booji'ane; akkasuma meya bacaan boojuu fudhatanee gara Samaariya'aa deebi'ane.

Odeedii Raagicha

⁹ Loltooti gara Samaariya'aa yennaa deebite, raagichi Mootii Waan Maraa Odeed isaan dhagiisaaf dhaqee, «Mootiin Waan Maraa Waaqi abbootii teessanii ta durii kolbaa Yihuda'aatitti waan aareef, harka keessanitti dabarsee isaan kenne; isin ammoo aarii jadd'uun isaan ijjetane; Waaqille aarii teessan ta akka malee hammaatte tana dhaggeera.

¹⁰ Isin amma dhiiraa fi dubartoota kolbaa Yihuda'atii fi kolbaa Yerusaalemii garboonfatiisa barbaaddan; isin tana yennaa gootanu Mootii Waan Maraa Waaqa keessan duratti yakkaa hujuu keessanii motii ree?

¹¹ Amma na caqasa'a! Mufiin Mootii Waan Maraa isin irratti waan bobeettuuf, gosa teessan ta boojitane deebisa'atii galcha'a» jedhe.

¹² Achiin duuba sooreessitoota sanyii Efreemii keessaa gariin, ilmi Yohaannaanii Azaariyaan, ilmi Meshiilemootii Berekiiyaan, ilmi Shaalumii Yehiizqiyya'aa fi ilmi Hadlaayii Amaasaan worra duula irraa gale san mormanee,

¹³ «Isin worra booji'ame kana as fiduu hin malle! Nuuti ammaayyuu yakkaa guddoo qanna; mu-fuin Mootii Waan Maraa Israa'el irratti bobe'iisatti jirti; ammalle yakkaa irratti yakkaa dabalatuu barbaaddanii ree?» jedhane.

¹⁴ Maarre loltooti sun qondaaltotaa fi gumii san mara duratti worra booji'ame san gad lakkisanee, meya saamanelle deebisane.

¹⁵ Achiin duuba worri maqaan isaanii dhowame sun worra booji'ame kana fuudhanee, worra qullaa hafe mara woyaa saamane san keessaa itti uffisane. Woyaa, kophee, sagale'ee fi waan unanulle kennanefii, zayitiille madaa isaanii dibane; worra dadhabaa deemuu hin dandeenne ammoo harree irra keyanee, addee firri isaanii jiru gara qachaa Yeriko'oo ka, «Qachaa Meexxi'ii» jedhamuu geessane. Achiin duuba ifiif gara Samaariya'aa deebi'ane.

Ahaaz Akka Mootiin Asoorii Isa Gargaaru Gaafate

¹⁶ Bara san Ahaaziin mootichi gara mootii Asoorii nama ergee qarqaarsa gaafate.

¹⁷ Worri Edoomii ammalle dhufanee kolbaa Yihuda'aa lolanee injifatanee boojuu fudhatanee ideemanee.

¹⁸ Worri Filisxeemotaalle qachoota kooba jalaatii fi qachoota biyya Yihuda'aa ka gara kibbaa jiranu lolanee, Bet-Shemeshi, Ayalon,

Gederot, Sokoo, Tiimna'aa fi Giimzoo ollaa adaala sanii mara qabatanee achi qubatane.

¹⁹ Mootiin Yihuda'aa Ahaaz biyya Yihuda'aatitti hammeenna baceessee Mootii Waan Maraatiif guddoo waan hin addataminiif, Mootiin Waan Maraaj kolbaa Yihuda'aa salphise.

²⁰ Mootiin Asoorii Tiiglaat-Phileeser gara Ahaazii yennaa dhufe isa rakkise malee isa hin qarqaarre.

²¹ Maarre Ahaaz qooda Galma Mootii Waan Maraaj irraa, qooda mana mootumma'aa irraa fi qooda qondaaltotaa irraa meya fuudhee mootii Asooriitiif kenneeraayyu; te'uu malee tunille isa hin qarqaarre.

²² Ahaaziin mootichi yennaa rakkinna ifi keessalle, ka durii caala'aayyu Mootii Waan Maraatiif ka hin addatanne te'e.

²³ Inni, «Waaqoti dharaa ka Sooriya'aa mootota Sooriya'aa waan qarqaaraneef, analle akka qarqaaranu ciincaa isaaniif dhikeessa» jedhee waaqota dharaa ka worra Damaasqo'oo worra isa injifataneef ciincaa dhikeesse; te'uu malee huijin tun isaa fi kolbaa Israa'elii maraaf sababa jinnanaa teete.

²⁴ Itti dabalee Ahaaz meya Galma Mootii Waan Maraaj keessaa wolitti qabee caccasse; balbala Galma Mootii Waan Maraaj cufee, roga irga karaa Yerusaalem keessaa maratti addee ciinca'aa ta waaqota dharaa ijaare.

²⁵ Qachaa biyya Yihuda'aa mara keessatti, waaqota dharaa ka dhibi'iif addee waaqon-fanna'aa ijaaree, Mootii Waan Maraaj Waaqa abbootii ifi ta durii aarse.

²⁶ Wonni dhibiin ta Ahaaziin mootichi huje, jalqabaa kaasee haga muumme'eetitti kitaaba dabarsii mootota Israa'eliitii fi Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

²⁷ Ahaaz du'ee qachaa Yerusaalemii keessatti isa awwaalane; te'uu malee addee awwaala moototi Israa'elii itti awwaalamantuutti isa hin awwaalle. Ilmi isaa Hisqiyaas addee isaatitti mootii te'e.

29

Mootii Yihuda'aa Hisqiyaas

¹ Hisqiyaas yennaa moti te'e nama woggaa did-damii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa diddamii sagal bulche; maqaan haadha isaa Abiya'a; isiin intala Zakaariyaasii ti.

² Inni akkuma Daawitii abbaa abbootii isaa ta durii Mootii Waan Mara duratti waan sirrii te'e huje.

Galmi Waaqaa Qulqulloome

³ Inni mootii te'ee woggaa tokkeesso'oo, ji'a tok-keesso'oo keessa karra Galma Mootii Waan Mara banee deebisee haaresse.

⁴ Inni hayyootaa fi Lewwoota badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Mara ka karaa aduun baatuutitti wolitti qabee,

⁵ isaaniin, «Isin Lewwooti dhage'a'a! Isin amma ifi adda baasa'atii Galma Mootii Waan Mara Waqa abbootii teessanii ta duriille woyyoonsa'a! Waan Galma Mootii Waan Mara batteesse mara isa keessaa balleessa'a!

6 Abbootiin teenna ta durii, Mootii Waan Mara
Waaqa keennaaf hin addatanne; isaan isa du-
ratti waan sirrii hin te'in hujanee, isa lakkisanee,
addee woyyittii isaatitti dudda galane.

7 Isaan balbala soroo Galma Mootii Waan Mara
cufanee, issaalle dhaanfane; Galma Mootii Waan
Maraa Waaqa Israa'elii keessatti hixaana hin aari-
sine yookiin kennansa gubamulle hin dhikees-
sine.

8 Tanaaf Mootiin Waan Mara kolbaa
Yihuda'atii fi kolbaa Yerusaalemiititti aaree,
akkuma isin beettanu, waan nama mara
sodaachisu, waan murgo'oo isaan godhee, waan
nama rifachiisu itti fide.

9 Sababa kanaaf abbootiin teenna ta durii
shallaaga'aan dhumattee, niitoleen teennaa fi
ijoolleen teenna booji'amanee fudhatamane.

10 «Haganaa achi akka inni nutti hin aarreef,
ani Mootii Waan Mara Waaqa Israa'elii woliin
gondooroo godhatiisaaf murteeffadheera.

11 Ee ijollee tiyya! Isin akka isa dura dhaab-
batanee isa tajaajiltanuuf, tajaajiltoota isaa akka
teetanuuf, hixaanalle isa duratti akka isaaf aarsi-
tanuuf Mootii Waan Mara isin waan filateef hin
rincicina'a» jedhe.

12 Lewwooti worri huji'iif kakka'ane ta asii gad
jiranu:

Sanyii Qehaatotaa keessaa, ilma Amaasaayii Ma-
haat; ilma Azaariya'aa Yo'el.

Sanyii Meraarotaa keessaa, ilma Abdii Qiish; ilma
Yihaleli'elii Azaariya'a.

Sanyii Gershoonotaa keessaa, ilma Ziima'aa
Yo'aak; ilma Yo'aakii Eden.

13 Sanyii Eliizaafaanii keessaa, Shiimrii fi Yewu'el.

Sanyii Asaaf keessaa, Zakaariyaasii fi Mataaniya'a.

¹⁴ Sanyinii Hemaanii keessaa, Yehii'elii fi Shime'i; sanyii Yedutuu keessaa, Shemaa'iya'aa fi Uzii'el.

¹⁵ Isaan kun fira ifii Lewwoota wolitti qabanee ifi woyyoonsaneen duuba, akka seeraatitti ifi qulqulleessaneen duuba, mootichi akka jecha Mootii Waan Maraatitti akkuma isaan ajajetti Galma Mootii Waan Maraa qulqulleessane.

¹⁶ Hayyooti Galma Mootii Waan Maraa qulqulleessiisaaf gara keessaa seenane; waan battii Galma Mootii Waan Maraa san keessatti dhaggane mara gara badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Maraa gad baasane; worri Lewwootaa achii fuudhanee dhooga Qedrooniittiti gatane.

¹⁷ Isaan ji'a tokkeesso'oo guyyaa tokkeesso'ootitti qulqulleessuu jalqabanee, guyyaa saddeetesso'oo haga soroo Galma Mootii Waan Maraa qulqulleessane; guyyaa saddeeti itti dabalanee Galma Mootii Waan Maraa qulqulleessanee, wolumatti ji'a tokkeesso'oo guyyaa kudhanii jayeesso'ootitti qulqulleessanee fixane.

¹⁸ Achiin duuba gara Hisqiyaasii mootichaa dhaqanee, «Nuuti, Galma Mootii Waan Maraa addee ciinca'aa ta kennansa gubamuu meya isi'ii mara woliin, xarapheessaa daabboo Waaqaaf kennante irra keyanu meya isaa mara woliin qulqulleessineerra.

¹⁹ Ahaaziin mootichi bara mootii te'eerutti Mootii Waan Maraatiif addatamuu dhabee,

meya inni achii baase mara adde'etti deebinnee wooyoonsineerra; kunoo mey sun amma addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraa dura jira» jedhanee isatti himane.

20 Boruyyaan barii ganama mootichi Hisqiyaas qondaaltota qacha'aa wolitti qabee gara Galma Mootii Waan Maraa dhage.

21 Isaan marroo cubbuu mootumma'aatiif, marroo cubbuu Galma Mootii Waan Maraatiif, marroo cubbuu kolbaa Yihuda'aatiif, dardaroota torba, korbeeyyii hoole'ee torba, buruusota hoole'ee torbaa fi buruusota re'e'ee torba ciinca'aaf fidane; hayyooti sanyii Aaronii addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraa irratti kennansa kana ciincaa akka dhikeessanuuf mootichi isaan ajaje.

22 Hayyooti dursitee dardaroota san qaltee, itti aansitee, korbeeyyii hoole'ee qaltee, dhuma irratti buruusota hoole'ee qaltee dhiiga addee ciinca'aa irratti fiffixxe.

23 Achiin duuba Korbeeyyii re'e'ee ta kennansa marroo sababa cubbu'uutiif dhikaattu fidanee mootichaa fi kolbaa dura dhaabbachiisane; isaanille harka ififi irra keyane.

24 Mootichi kennansa gubamuu fi kennansa gumaa cubbu'uutiif dhikaatu kolbaa Israa'elii maraaf akka godhamu duraan dursee waan ajajeeruuf, hayyooti korbeeyyii re'e'ee san qaltee, kolbaa Israa'elii maraaf gumaa cubbu'uutiif, dhiiga korbeeyyi'ii san addee ciinca'aa irratti dhangalaatte.

25 Akkuma dur Mootiin Waan Maraa karaa raagota ifitiin, Daawiti, raagicha Gaadii fi raagicha Naataan ajajetti, akkasuma Hisqiyaasiin

mootichi Lewwoota Galma Mootii Waan Maraajaa keessatti sibiila qilillisuun, kiraaraa fi maseenqo'oon faarsanu ramade.

²⁶ Maarre Lewwooti meya faaru'uu ka Daawitii qabatanee, hayyootille tultulla ifii qabatanee dhaabbatane.

²⁷ Achiin duuba Hisqiyaasiin mootichi kennansi gubamu addee ciinca'aa irratti akka dhikaatu ajaje. Kennansi gubamu sun gubamiisa yennaa jalqabe, worri faarfatulle meya faaru'uu ka Daawitii mootii Israa'eliitii fi tultulla'aan bookarfamanee faaruu Mootii Waan Maraajaa faarfatuu jalqabane.

²⁸ Haga kennansi gubamu gubamee dhumatutti, gumiin duudiin waaqonfattee, Faarfattootille faaruu faarsitee, tultullaalle afuufame.

²⁹ Kennansi gubamu sun gubamee dhumateen duuba mootichii fi kolbaan isa woliin jirtu marti gombifantee waaqonfatte.

³⁰ Hisqiyaasiin mootichii fi qondaaltotii isaa, faaruu Daawitiitii fi Asaafii raagichaa qopheessanee Mootii Waan Maraajaa akka leellifatanu Lewwoota ajajane; isaan gammadaan faarfatanee, gombifamanee waaqonfatane.

³¹ Achiin duuba Hisqiyaas kolba'aan, «Kunoo, isin amma Mootii Waan Maraatiif ifi woyyoonsitaneertan; as dhikaadha'atii ciinca'aa fi kennansa galataa gara Galma Mootii Waan Maraajaa fida'a» jedhe; maarre gumiin ciinca'aa fi kennansa galataa fidde; worri fedha qabanu marti kennansa gubamu fidane.

³² Laakkossi horii kennansa gubamuuf gumiin sun fiddee, dardaroota torbaatama, korbeeeyyii

hoole'ee dhibbaa fi buruuota hoole'ee dhibba lama; horiin kun marti Mootii Waan Maraatiif, kennansa gubamuuf dhikaate.

³³ Laakkossi horii woyyoomee sun wolumatti, dardaroota dhibba jaa, hoole'ee fi re'e'ee kuma sad.

³⁴ Te'uu malee horii kennansa gubamuuf qalame san gogaa irraa baasiisaaf, hayyooti achi jiranu waan diqqaataneef, Lewwooti obboleeyyan isaanii haga huijin dhumattutti, hayyooti dhibiin haga ifi woyyoonsitutti isaan qarqaarane. Lewwooti ifi woyyoonsiisaaf hayyoota caalaa qalbii sirri'ii qaban.

³⁵ Gaafas kennansa gubamu ka laakkossi isaa baca'aa san biratti, coomi kennansa tokkumma'aatiif dhikaate, kennansi daadhii woyni'ii ka kennansa gubamuuf dhikaate jiran.

Akka kanaan tajaajilli Galma Mootii Waan Maraa akka duriittti deebi'e.

³⁶ Wonni martinuu akka kanatti ariiti'iin waan hujanteef, Waaqi kolbaa tanaaf waan qopheesseeef, Hisqiyaaasii fi kolbaan martinuu guddoo gammadane.

30

Hisqiyaaas Jila Irra Dabaramaa Jilifate

¹ Hisqiyaaas kolbaa Israa'elitii fi Yihuda'aa maratti ergee, gosa Efreemiitii fi Minaase'eetitti xalayaa barreessee, gara Galma Mootii Waan Maraa ka Yerusaalem keessaa dhufanee Jila Irra Dabaramaa ka Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii akka jilifatanuuf waame.

² Mootichii fi qondaaltotii isaa, gumiin Yerusaalemii marti Jila Irra Dabaramaa ji'a lammeesso'oo keessa jilifatiisaaf wolii galane.

³ Laakkossi hayyoota ifi woyyoonsanee guutuu waan hin te'iniif, kolbaalle Yerusaalemitti wolitti waan hin qabaminiif jila yenna'atti jilifatiisaaf hin dandeenne.

⁴ Mootichii fi gumiin marti karoora kanatti wolii galane.

⁵ Tanaan dura jila Irra Dabaramaa tana akka barreeffantetti bacatanee jilifatanee waan hin beenneef, lafa Israa'elii mara keessa, Bersheeba'aa jalqabanee haga Daaniititti lassii lassanee, namooti marti gara Yerusaalemii dhufanee, Jila Irra Dabaramaa ta Mootii Waan Mara Waaqa Israa'elii akka jilifatanu murteeffatane.

⁶ Worri ergame xalayaa mootichaatii fi xalayaa qondaaltota isaa qabatanee, akkuma mootichi ajajetti, lafa Israa'eliitii fi Yihuda'aa mara keessa deemane.

Xalayaan sun: «Ee kolbaa Israa'elii, gara Mootii Waan Mara Waaqa Abrahaamii, Yisihaqiitii fi Israa'elii deebi'a;a; innille gara keessan gara worra lubbu'uun hafee harka mootota Asoorii jalaab bayee hin deebi'a.

⁷ Isin akka abbootii teessan ta duriitii fi akka gosa teessan worra Mootii Waan Mara Waaqa abbootii ifii ta duriitiif hin addatannee hin te'ina'a; inni akkuma isin dhaggitanu waan hantuu nami dhaggee bararaqu isaan godhe.

⁸ Isin Mootii Waan Maraatiif ajajama'a malee akkuma abbootii teessanii ta durii mataa hin jabaatina'a! Gara addee woyyittii inni haga

bara baraa woyyoonsee kowa'a! Aariin isaa ta bobeettu sun isin irraa akka deebitu Mootii Waan Maraa Waaqa keessan tajaajila'a!

⁹ Isin gara Mootii Waan Maraa yoo deebitane, Mootiin Waan Maraa Waaqi keessan arja'aa fi mararaa waan te'eef, worri fira keessanii fi ijoolle teessan booji'e gadhaa laafee akka isaan gara biyya ifii deebi'anu hin godhan. Isin gara isaa yoo deebitane innille fuula ifii isin irraa hin deebifatu» jedha.

¹⁰ Worri ergame sun biyya Efreemiitii fi Minaase'ee keessa qachaa kaan irraa gara qachaa kaanii dhaqanee haga biyya Zebuloonii deeman; kolbaan biyya sanii ammoo tuffi'ii fi murgo'oon itti kollane.

¹¹ Te'uu malee gosa Asheerii, gosa Minaase'eetii fi Zebuloonii keessaa gariin gad ifi qabanee gara Yerusaalemii dhufane.

¹² Biyya Yihuda'aa keessalle'etti kolbaan waan Mootichii fi qondaaltotii akka jecha Mootii Waan Maraatitti isaan ajajane gadhaa tokkochaan akka muummessanu Waaqi isaan qarqaare.

Jilti Irra Dabaramaa Jilifante

¹³ Ji'a lammeesso'ootitti jila daabboo uukoo hin qannee jilifatiisaaf kolbaan bacaan Yerusaalem keessatti wolitti qabante.

¹⁴ Isaan addee ciinca'atii fi addee hixaana irratti aarsanu ta waaqota ormaa Yerusaalem keessaa bubuqqisane, dhooqa Qedroonii keessatti gatane.

¹⁵ Isaan ji'a lammeesso'oo guyyaa kudhanii arfeesso'ootitti buruuusota hoole'ee Jila Irra Dabaramatiif qalane; hayyootii fi Lewwooti waan ifi hin

woyyoonsiniif qaanowanee, ifi woyyoonsaneen duuba Galma Mootii Waan Maraa keessatti kennansa gubamu dhikeessane.

¹⁶ Achiin duuba isaan akkuma seera Muusee nama Waaqaatitti addee addee ifii qabatane; hayyootille dhiiga harka Lewwootaatii fuutee fifixxe.

¹⁷ Kolbaa san keessaa worri bacaan akka aadaa dhugeeffanna'aatitti qulqulluu waan hin te'iniif, Lewwooti worra ifi hin woyyoonsin saniif burruusota hoole'ee Jila Irra Dabaramaatiif qalanee Mootii Waan Maraa duratti isaan woyyoonsane.

¹⁸ Ammalle, gosa Efreemii, gosa Minaase'ee, gosa Yisaakoriitii fi Zebuloonii keessaa worri bacaan akka aadaa dhugeeffanna'aatitti adoo ifi hin qulqulleessin foon buruuota hoolee Jila Irra Dabaramaa nyaatane; Hisqiyaasiin mootichi isaaniif daadimatee, «Ee Mootii Waan Maraa akkuma arjummaa teetiititi ati isaaniif araaram!

¹⁹ Akka aadaa dhugeeffanna'aatitti isaan qulqullummaa dhabanulle, worra Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii ifii ta duriitiif ajajamu maraaf araaram!» jedhe.

²⁰ Mootiin Waan Maraa daadimata Hisqiyaasii dhage'e; inni kolbaa san fayyise; miidhaa tokkolle isaan gubbaa hin geessinne.

²¹ Lewwootii fi hayyooti meya faaru'uutiin bookarfamaa, guyyuma guyya'aan Mootii Waan Maraa leellifataa, gammada gudda'aan faarfataa, kolbaan Israa'elii ta Yerusaalemitti dhaggante guyyaa torba jila daabboo uukoo hin qannee jilifatane.

²² Hisqiyaasille Lewwoota waaqonfannaa

Mootii Waan Maraa sooreessiisaan dandeettii guddoo mudhisane leellise; maarre kolbaan guyyaa torba qooda ifii nyaataa, kennansa tokkumma'aa dhikeessaa, Mootii Waan Maraa Waaqa abbootii ifii ta durii galateeffatte.

²³ Achiin duuba gumiin marti guyyaa itti aanu torba jila jilifatiisaaf wolii galane. Maarre guyyaa dhibii torba gammadaan jilifatane.

²⁴ Mootiin Yihuda'aa Hisqiyaas dardaroota kuma tokko, hoole'ee fi re'ee kuma torba gumii saniif kenne; qondaaltotille dardaroota kuma tokko, hoole'ee fi re'e'ee kuma kudhan kennane; hayyooti bacaan akka aadaa dhugeeffanna'aatitti ifi wooyoonsane.

²⁵ Gumiin Yihuda'aa marti, hayyootii fi Lewwooti, kolbaan worri Israa'el keessaa dhufane marti, worri alagaan ka Israa'el keessa qubataneeranuu fi Yihudaa keessa qubataneeranu marti gammadane.

²⁶ Bara ilmi Daawitii Soloomoon biyya Israa'elii duudii irratti mootii te'ee irraa jalqabee haga ammaatitti jiltiakkanaa Yerusaalem keessatti jilifantee waan hin beenneef, qachaa Yerusaalemii keessatti gammad guddaan te'e.

²⁷ Hayyootii fi Lewwooti ka'anee kolbaan akka eebbifantu daadimatane. Waaqille addee woyyittii ifii ta ol-gubba'aa irraa daadimata isaanii dhage'e.

31

Hisqiyaas Jiruu Dhugeeffanna'aa Haaresse

¹ Jilti Irra Dabaramaa hobbaateen duuba kolbaan Israa'elii marti gara qachaa Yihuda'aa

mara dhaqanee utuboota dhaka'aa ka itti waaqonfatanu caccassanee, utuboota waaqota dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu jijissanee, addee waaqonfanna'aatii fi addee ciinca'aa ta worra ormaa, biyya Yihuda'aa, biyya Beniyaaminii, biyya Efremiitii fi biyya Minaase'ee mara keessaa balleessane. Isaan waan kana mara balleessaneen duuba gara qe'ee ifii deebi'anee.

² Hisqiyaasiin mootichi Hayyootaa fi Lewwoota kutaa kutaa isaaniitiin, akkuma hujii hujii isaaniititti irra deebi'ee ramade; isaan kennansa gubamuu fi kennansa tokkumma'aa dhikeessaa, Galma Waaqaa keessatti waaqonfataa, karra Galma Mootii Waan Maraa duratti faaru'uun leellifataa galatteessan.

³ Mootichi akkuma Seera Mootii Waan Maraa keessatti barreeffametti hoole'ee fi loon ifii keessaa kennansa gubamu ka galgalaa fi ganamaa, ka guyyaa sanbataa, ka guyyaa baatii ji'aatii fi ka guyyaa jila beekkanteetiifille kenne.

⁴ Akkasuma hayyootii fi Lewwooti guyyaa gutuu tajaajila Seera Mootii Waan Maraatiif akka ifi kennuu dande'anu, kolbaan Yerusaalem keessa leetu qooda isaaniif murame akka isaanii fiddu ajaje.

⁵ Akkuma ajaji kennameen, kolbaan Israa'elii, midhaan mata'aa, daadhii woyni'ii haareya, zayitii ejersaa, damma akkasuma midhaan ficha'aa mara ka mata'aa jaalalaan fidane; waan qabanu mara irralle'ee kudhan keessaa tokko fidane.

⁶ Kolbaan Yihuda'aatii fi Israa'elii worri qachaa Yihuda'aa keessa le'u marti, loon, hoole'ee fi re'ee ifii keessaa kudhan keessaa tokko fidane; akka-suma waan Mootii Waan Maraa Waaqa ifiitiif

woyyoonsane irraa kudhan keessaa tokko fidanee tuulane.

⁷ Isaan kennansa kana ji'a sadeesso'oo keessa jalqabanee ji'a torbeesso'ootitti fixane.

⁸ Hisqiyaasii fi qondaaltoti isaa dhufanee tuulaa tana yennaa dhaggane Mootii Waan Maraatii fi kolbaa isaa kolbaa Israa'eliille leellisane.

⁹ Hisqiyaasiin mootichi marroo kennansa kanaa hayyootaa fi Lewwoota gaafate;

¹⁰ Maatii Zaadoqii keessaa hayyichi sooressi, Azaariyaan, «Kolbaan kennansa ifii gara Galma Mootii Waan Maraai fidiisa haga jalqaddee nyaannee quunnee bacaan nu irraa hafeera; Mootiin Waan Maraai kolbaa waan eebbiseef, wonni bacaan kun hafuu dande'e» jedhe.

¹¹ Hisqiyaas Galma Mootii Waan Maraai keessatti kolloo kuusaa meyaa akka qopheessanu ajaje; isaanilleakkuma inni ajaje godhane.

¹² Achiin duuba kennansa mara, kudhan keessaa tokko, kennansa wooyyoome addatamumma'aan achi keessatti tuulane. Konaaniyaan sanyii Lewwi'ii itti gaafatamaa mana meya mootumma'aa te'ee, obboleessi isaa Shime'i itti aanaa isaa te'e.

¹³ Konaaniya'aa fi Shime'i jala akka hujanuuf: Yehii'el, Azaziyaan, Naahaat, Asaa'el, Yeremoot, Yozaabaad, Elii'el, Ismaakiyaan, Mahaatii fi Benaya'aan Hisqiyaasii mootichaa fi Azaariyaan hayyicha gudda'aan filamane.

¹⁴ Ilmi Imnaa Lewwichaa Qore, ka karra karaa aduu baatuu eegu, kennansa fedhii ifitiin Waaqaaf nami fidu fuudhee goodiisaaf itti gaafatamaa te'e.

15 Eden, Miniyaamiin, Yeshu'aan, She-maa'yaan, Amaariyaanii fi Shekaaniyaan qachaa hayyootaa keessatti hayyoota fira isaanii jaarsole'ee fi dargaggootaaf addatamumma'aan qooda isaanii hiriisaan Qore qarqaarane.

16 Itti dabalanee dhiira worra akka hidda dhaloota isaaniittti galmeeffamane, ka woggaan isaanii sadii fi sadii ol te'ane, worra akka hujii hujii isaaniittti itti gaafatamummaa isaaniittti hujii ifii huiisaaf gara Galma Mootii Waan Mara a dhaqanu maraaf hujii isaan hujanu itti qoqoodane.

17 Hayyoota worra akka hidda dhaloota isaaniittti galmeeffamanee fi Lewwoota worra woggaan isaanii diddamaatii fi diddamaa ol te'aneef akkuma hujii hujii isaaniittii fi itti gaafatamummaa isaaniittti hujii isaan hujanu itti qoqoode.

18 Isaan addatamumma'aan huji'iif waan ifi wooyoonsaneef, akka hidda dhaloota isaaniittti haadhotii manaa ta ifii, ijoolee ifii, ta dhiiratii fi ta durraa mara woliin galmeeffamane.

19 Hayyoota qachaa sanyii Aaroniitiif ramadamane keessa yookiin lafa maraa ta qachaa saniif ramadamane keessa le'anu, worra maqaan isaanii sanyii Lewwootaa keessatti galmeeffame worra dhiiraa maraaf, qooda isaan gewu akka isaaniif kennanu, namoota itti gaafatamanu filaneef.

20 Hisqiyaasiin mootichi lafa Yihuda'aa mara keessatti waan Mootii Waan Mara a Waaqa issaa durattii sirrii te'ee fi waan addatamumma'aa huje.

21 Inni Galma Mootii Waan Mara a tajaajiliisaan,

seeraa fi ajaja eegatiisaan waan huje mara gad-haa tokkochaan, Waaqa barbaadatiisaan hujee, wonni marti isaaf teete.

32

*Worri Asoorii Yerusaalemitti Duule
(2 Mot. 18:13-16; Isa. 36:1)*

¹ Hisqiyas waan kana mara addata-mumma'aan hujee fixeen duuba, mootiin Asoorii Senaaheriib Yihuda'atti duulee, injifatee ka ifii godhatiisa hedee qachoota dalleya dhaka'aa qabanu marse.

² Senaaheriib Yerusaalem loliisaaf hedee akka dhufeeru, Hisqiyas yennaa beeke,

³ inni madda bisaanii ka qacha'aan ala jiranu duuchiisiisaaf, qondaaltotaa fi ajajjoota loltoota ifii woliin mari'ate; isaanille isa qarqaarane.

⁴ Kolbaan hedduun wolitti qabantee, «Mootiin Asoorii dhufee maaf bisaan bacaan dhaggata» jedhanee, madda bisaanii maraa fi anguree lafa jala lola'u mara duuchane.

⁵ Hisqiyasiin mootichi jabaatee hujee, dalleya dhaka'aa ka caccabe deebisee haaressee, xelleephoo irratti ijaare; gara alaatiin dalleya dhaka'aa dhibii itti ijaaree kaabii, «Miiloo» jedhantu ta qachaa Daawitii keessaalle jabeesse; akkasuma meya lolaa ka adda addaatii fi wontee bacaan huje.

⁶ Qondaaltotaa kolbaa akka bulchanu godhee, isaan mara badhinna karra qacha'aa dura jirutti wolitti qabee,

⁷ «Jabaadha'a! Jajjabaadha'a! Hunna guddoo isa woliin jirtu caalaa, ta nu woliin jirtu waan

caaltuuf, mootii Asooriitii fi loltoota isa woliin jirtu bacaa tana sodaattanee hin nayina'a!

⁸ Isa woliin loltoota namaatitti jira; nu woliin ammoo nu qarqaariisaa fi nu'uuf loliisaaf, Mootii Waan Maraaj Waaqa keennatti jira» jedhe. Kolbaalle dubbii mootiin Yihuda'aa Hisqiyas dubbatteen jajjabaatte.

⁹ Tanaan duuba, mootiin Asoorii Senaaheriiib loltoota ifii mara woliin qachaa Laakiishii marsee adoo jiruu, Hisqiyasii fi kolbaa Yihuda'aa ta isa woliin Yerusaalem keessa jirtu maratti akka himanuuf tajaajiltoota ifii ergee,

¹⁰ isaanille dhaqanee, «Mootiin Asoorii Senaaheriiib, «Isin eennutti addattanee qachaa Yerusaalemii ka marfame kana keessa teettan?»

¹¹ Hisqiyas: Mootiin Waan Maraaj Waaqi keenna harka mootii Asoorii jalaa nu hin baasa jedhee beelaa fi dheebu'uun isin fixaara.

¹² Kolbaa Yihuda'atii fi kolbaa Yerusaalemiitiin: Addee ciinca'aa takkattii duratti sagada'atii isii irratti ciincaa dhikeessa'a jedhee ajajee addee waaqonfanna'atii fi addee ciinca'aa ka balleesse Hisqiyasuma kanaa motii?

¹³ Anii fi abbootiin tiyya ta durii kolbaa lafa dhibi'ii irratti waan goone hin beettanuu ree? Waaqoti gosa biyya adda addaa sun lafa isaanii harka kiyya jalaa baasuu dande'aneeranii ree?

¹⁴ Waaqota gosa biyya adda addaa ka abbootiin tiyya ta durii balleessite mara keessa kolbaa ifii harka kiyya jalaa baasuu ka dande'e kam ree? Waaqi keessan harka kiyya jalaa attam isin baasuu dande'a ree?

¹⁵ Tanaaf, amma, akka kanaan Hisqiyas isin

hin sobin yookiin isin hin dokonkorsin; Waaqi gosa biyya adda addaa yookiin ka mootummaa kamiille kolbaa ifii harka kiyya jalaa yookiin harka abbootii tiyyaa jalaa baasuu ka dande'e waan hin jirreef, isa hin addatina'a! Waaqi keessanille akkasuma harka kiyya jalaa isin baasuu hin dande'u» jedha» jedhane.

16 Tajaajiltooti Senaaheriibii Mootii Waan Maraam Waaqaa fi tajaajilaa isaa Hisqiyaas irratti dubbii badduu tana caalte dubbatane.

17 Mootichille akkasuma Mootii Waan Maraam Waaqa Israa'elii arrassiisaan, «Waaqoti gosa biyya adda addaa ka dhibiin kolbaa ifii harka kiyya jalaa baasuuakkuma hin dandeenne, Waaqi Hisqiyaasille kolbaa ifii harka kiyya jalaa baasuu hin dande'u» jedhee xalayaa barreesse.

18 Achiin duuba tajaajiltooti mootichaa kolbaa sodaachisanee bararassanee qachaa qabatiisaaf, kolbaa Yerusaalemii worra dalleya dhaka'aa irra dhaabbataneeranu qoonqoo ifii ol qabatanee afaan Ibrootaatiin itti hogisane.

19 Waaqota kolbaa lafa irraa ka harki namaahuje irrattiakkuma dubbatane, Waaqa Israa'elii irralle'etti akkasuma dubbatane.

20 Achiin duuba Hisqiyaasiin mootichii fi ilmi Amosii Isaayaasiin raagichi marroo dubbii tanaa gara Mootii Waan Maraam daadimatanee, gara ol-gubba'aa iyyane.

21 Mootiin Waan Maraam ergamaa ifii ergee, addee quttuma mootii Asoorii keessaa loltoota jajjaba, sooresitootaa fi qondaaltota mara akka fixamanu godhe. Maarre mootichi Senaaheriib qaanowee gara biyya ifii deebi'e. Yennaa inni

gara galma waaqa ifii seenelle ilmaan isaatuu achitti shallaaga'aan isa ijjeette.

²² Maarre Mootiin Waan Mara Hisqiyasii fi kolbaa Yerusaalemii harka mootii Asoorii Senaa-heriibiitii fi harka diinota isaa mara jalaa isaan baase; worra adaala isaanii jiranu mara woliin nageyaan akka le'anu isaan godhe.

²³ Kolbaan bacaan Mootii Waan Maraatiif kennansa fidanee gara Yerusaalemii dhufanee, mootii Yihuda'aa Hisqiyasiifille kennansa gatii guddo'oo fidanee, guyyaa saniin jalqabee inni gosa biyya adda addaa mara duratti ulfinna dhaggate.

*Muummee Mootummaa Hisqiyasii
(2 Mot. 20:1-3,12-19; Isa. 38:1-3; 39:1-8)*

²⁴ Baruma san Hisqiyas dhibamee du'iisa geye; inni gara Mootii Waan Mara daadimatee, Mootiin Waan Maraalle deebii isaaf kenne; akka isa fayyisulle beessisa isaaf kenne.

²⁵ Hisqiyas ammoo koore malee waan dansaa isaaf godhameef Waaqa hin galateeffanne. Tanaaf, mufin Mootii Waan Mara isa irratti, kolbaa Yihuda'atii fi Yerusaalemii irratti dhutte.

²⁶ Te'uu malee marroo koora ifiitiif, Hisqiyas gad ifi qabee, innii fi kolbaan Yerusaalemiille gad ifi qabanee, tanaaf bara mootummaa isaa mufin Mootii Waan Mara isaan irratti hin dhunne.

²⁷ Hisqiyas qabeennaa fi ulfinna guddaa qabaayyu; inni kolloota meetii, worqii, dhakaa gatii guddo'oo, uddowaa adda addaa, wonte'ee fi meya gatii guddo'oo ka adda addaa itti kuufatu ijaarrate.

28 Akkasuma gootaraa midhaan ficha'aa, okkotee daadhii woyni'iitii fi zayitii ejersaa qabaayyu; loon ifitiif moonaa, hoole'ee fi re'ee ifitiif gooree qabaayyu.

29 Waan kana mara irratti ede'ee, Mootiin Waan Maraaj qabeenna bacaa waan isaa kenneef, inni karra hoole'ee, re'e'eetii fi loonii bacaalle horatee, qachaa hedduu ijaarrate.

30 Madda Giihonii maddu ka gatiitti'ii kiphee, bisaan gara seensa adu'uu gara qachaa Daawitii anguree keessa gad akka lola'u ka godhe Hisqiyas; huijin isaa marti isaaf teete.

31 Qondaaltoti biyya Baabilonii baasa biyya keessatti te'e gaafatiisaaf namoota yennaa ergane, Waaqi isa haga ilaaliisaa fi waan gadhaa isaa keessa jiru mara beekiisaaf isa lakkise.

32 Wonni dhibiin ta Hisqiyasiin mootichi hujee fi hujin inni addatatumumma'aan huje, mudhii raagicha Isaayaasii ilma Amosiitii fi kitaaba dabarsii mootota Israa'eliitii fi Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

33 Hisqiyas du'ee addee awwaala sanyii Daawitii ta gatiitti'iitii awwaalame; yennaa inni du'e kolbaan Yihuda'atii fi Yerusaalemii marti ulfinnaan isa awwaalane; ilmi isaa Minaaseen addee isaatitti mootii te'e.

33

Mootii Yihuda'aa Minaasee

1 Minaaseen yennaa mootii te'e nama woggaa kudhanii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa shantamii shan bulche.

² Inni hujii diqachiittuu gosa biyya adda addaa ta Mootiin Waan Maraak kolbaa Israa'elii duraa ari'ee baasee san hordofee Mootii Waan Maraak duratti cubbuu huje.

³ Inni addee waaqonfanna'aa, ta abbaan isaa Hisqiyaas diige deebisee ijaare; Ba'aaliifille addee ciinca'aa ijaaree, utubaa waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu dhaabe. Inni urjootalle waaqonfate.

⁴ Inni Galma Mootii Waan Maraak keessatti addee Mootiin Waan Maraa, «Maqaan kiyya haga bara baraa Yerusaalem keessatti hin waaqonfatama» jedhetti, addee ciinca'aa ta worra Waaqa hin beennee ijaare.

⁵ Badhinna dalleya keessaa ka Galma Mootii Waan Maraak lamaanuu keessatti urjoota ol-gubba'aa waaqonfatiisaaf addee ciinca'aa ijaare.

⁶ Inni dhooqa ilma Hiinomii keessatti ilmaan ifi kennansa gubamu godhee dhikeessee, worra moru, worra xanoo xanu, worra ekeraa dubbisisuu fi worra moora ilaalu morsiifatee, Mootii Waan Maraak duratti cubbuu guddittii hujee aarii isaa kakkaase.

⁷ Inni fakkii waaqa dharaa ka qiriixee huje san fuudhee, Galma Waaqaa ka Waaqi Daawitii fi ilma isaa Solomooniin, «Ani Galma kana keessatti, Yerusaalem lafa gosa Israa'elii mara keessaa addee filadhe tana keessatti, haga bara baraa maqaa kiyya keessa hin keya;

⁸ kolbaan Israa'elii seerata kiyya yoo eegatte, seera tajaajilaan kiyya Muuseen isaaniif kenne duudiille yoo eegatte, lafa ani abbootii isaanii ta duriitiif kenne keessaa bayanee akka isaan

ari'amanu deebi'ee hin godhu» jedhe san keessa keye.

⁹ Minaaseen ammoo kolbaa Yihuda'atii fi Yerusaalemii dokonkorsee, isaan gosa biyya adda addaa ta Mootiin Waan Maraaj kolbaa ifii duraa ari'ee baase caalaa cubbuu hujane.

¹⁰ Mootiin Waan Maraaj Minaase'ee fi kolbaa ifititti dubbatulle, isaan ammoo caqasuu didane.

¹¹ Maarre Mootii Waan Maraaj ajajjoota loltoota mootii Asoorii isaanitti fidee, isaan Minaasee qabanee, hookkoo sagana'aa funnaan isaa keessa keyanee, harka isaa wodaroo sageettu'uutiin hidhanee gara Baabilonii isa geessane.

¹² Minaaseen rakkenna kana keessa adoo jiruu, gad ifi qabee, gara Mootii Waan Maraaj Waaqa ifii deebi'ee, qarqaarsa isa gaafate.

¹³ Mootiin Waan Maraaj daadimata isaa dhage'eefii, gara Yerusaalemii mootummaa isaatitti isa deebise; Minaaseelle Mootiin Waan Maraaj Waaqa akka te'e beeke.

¹⁴ Tanaan duuba Minaaseen dalleya dhaka'aa ka qachaa Daawitii ka gara alaa dhooqa madda Giihonii ka gara aduun baatuutii kaasee haga seensuma «Karra qurxummi'ii» jedhantuu, kooba Ofeeliititti marsee dalleya dhaka'aa hojjaa itti dabalee ijaare; qachoota Yihuda'aa ka dalleya dhaka'aa qabu mara qondaaltota loltootaa keessa keye.

¹⁵ Inni Galma Mootii Waan Maraaj keessaa Waaqota ormaa fi fakkii achi keessa jirtu balleessee, addee ciinca'aa ta worra Waaqa hin beennee ta kooba irra addee Galmi Mootii Waan Maraaj dhaabbate keye, Yerusaalem keessa ta addee dhibiille jirtu diigee qacha'aan alatti gate.

16 Achiin duuba addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraa haaressee ijaaree, isii irratti kennansa tokkumma'atii fi kennansa galataa dhikeesse; kolbaan Yihuda'aalle Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii akka waaqonfattu ajaje.

17 Kolbaan addee waaqonfanna'aa irratti ciincaa dhikeessitulle, Mootii Waan Maraa Waaqa ifii qofaaf dhikeessite.

18 Wonni dhibiin ta Minaaseen huje, daadimiati inni Waaqa ifii daadimatee fi ergaan raagoti maqaa Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'eliitiin dubbatane kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreffanteerti.

19 Minaaseen mootichi daadimatee deebiin Waaqi daadimata isaatiif kenne, adoo cubbuu irraa hin deebi'in dura cubbuun inni hujee fi ka hin addatanne te'uun isaa marti, addee waaqonfanna'aa irratti utubaa waaqota dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu fi fakkiin waaqota dharaa ta inni dhaabe marti, kitaaba raagota Israa'elii irratti barreffanteerti.

20 Minaaseen du'ee mana mootumma'aa ka ifii keessatti awwaalame; ilmi isaa Amooni addee isaatitti mootii te'e.

Mootii Yihuda'aa Amooni

21 Amooni yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa lama bulche.

22 Akkuma abbaa ifii Minaase'ee Mootii Waan Maraa duratti cubbuu hujee, waaqota dharaa ka abbaan isaa waaqonfate innille waaqonfate.

23 Amooni akka abbaan isaa Minaaseen Mootii Waan Maraa duratti ifi gad qabe, gad

ifi hin qanne. Inni yakkaa abbaan isaa huje caala'aayyuu huje.

²⁴ Tajaajiltooti Amoonii mala isatti dhowanee mana mootumma'aa ka isaa keessatti isa ijjeesane.

²⁵ Achin duuba kolbaan lafa sanii worra Amooni irratti mala dhowe mara ijjeesanee, addee isaatitti ilma isaa Yosiyaas mootii godhane.

34

Mootii Yihuda'aa Yosiyaas

¹ Yosiyaas yennaa mootii te'e nama woggaa sad-deetii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa soddomii tokko bulche.

² Yosiyaas Mootii Waan Mara durattii waan sirrii te'e huje; inni karaa abbaa abbootii ifii ta durii ka Daawitii middaa fi bitaa adoo irraa hin gorin mara hordofe.

³ Yosiyaas mootii te'ee woggaa sad-deetesso'otitti, adoo ijoollichaatuu Waaqa Daawitii ka abbaa abbootii ifii ta durii barbaadatiisa jalqabe. Woggaa kudhanii lammeesso'otitti Yihuda'aa fi Yerusaalem qulqulleessiisaaf addee waaqonfanna'aa, utuboota waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu, waaqota dharaa ka dhibiille balleessiisa jalqabe.

⁴ Ajaja isaatiin addee waaqota dharaa Ba'aaliif ciincaa itti dhikeessanu butuchanee, addee ciinca'aa ta hixaanaa ta achi bira jirtulle jissane. Isaan fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantutii fi ta waaqota dharaa ka dhibi'iille lafatti gad jissanee, bulleessanee, bukuu san awwaala worra

waaqota dharaa saniif ciincaa dhikeessanee irratti bittinneessane.

⁵ Inni lafee hayyoota sanii addee isaan ciincaa itti dhikeessanu irratti gubee Yihuda'aa fi Yerusaalem qulqulleesse.

⁶ Qachaa lafa Minaase'ee, lafa Efreemiitii fi lafa Shimi'ooniitii haga qachaa lafa Niftaalemiititti, haga bututa adaala qachoota kana jiranuutitti,

⁷ addee ciinca'aatii fi utuboota waqaqaa dharaata, «Asheeraa» jedhantuu diige; inni fakkii waqaqota dharaa bulleessee, addee ciincaa hixaanaa ta biyya Israa'elii keessa jirtu mara butuchee, achiin duuba gara Yerusaalemii deebi'e.

Kitaab Seeraa Dhaggame
(2 Mot. 2:3-20)

⁸ Yosiyaas mootii te'ee woggaa kudhanii saddeetesso'ootitti, biyyaa fi Galma qulqulleesseen duuba, Galma Mootii Waan Maraakaa Waaqaa isaa deebisanee akka haareessanu ilma Azaaliya'aa Shaafaan, ilma bulchaa qacha'aa Ma'aseya'aa fi ilma Yo'aahaazii barreessa'aa Yo'aak erge.

⁹ Isaanille gara Hilqiyaa hayyicha gudda'aa dhaqanee, beesee Galma Waaqaatiif worri Lewwootaa ka karra eeganu kolbaa Minaase'ee irraa, kolbaa Efreemiitii fi kolbaa Israa'elii worra baraa-re hafane mara irraa, kolbaa Yihuda'aa mara irraa, kolbaa Beniyaaminiitii fi kolbaa Yerusaalem keessa leetu mara irraa guurane itti kennane.

¹⁰ Achiin duuba isaan itti gaafatantoota hujii Galma Mootii Waan Maraatitti kennane; isaanille beesee san worra Galma Mootii Waan Maraahaa-ressee adde'etti deebisuuf kaffalane.

11 Akkasuma ijaarsa dhaka'aa gugurdaa ka moototi Yihuda'aa akka diigamu godhane deebisanee haaressanee ijaariisaaf, dhakaa bocamee fi muka isa ittiin wol irra qaxxaamursanee jabeessanuu fi utuboota akka ittiin bitanu worra muka bocuu fi worra dhaka'aan mana ijaarutti kennane.

12 Namooti sun addatamumma'aan hujii san hujane; isaan irratti itti gaafatantoota worri te'ane Lewwoota sanyii Meraarii keessaa Yaahaatiitii fi Obaadiya'a; sanyii Qehaatotaa keessaa Zakaariyaasii fi Meshulaam. Lewwoota keessaa worri meya faaru'uu dhowiisaan qarummaa qabanu,

13 worra ba'aa ba'atanuu fi worra hujii adda adaatitti ramadamanee toowataniyyu; Lewwooti gariin barreessitoota, gariin qondaaltota, gariin eeddota karraa ti.

14 Isaan beesee gara Galma Mootii Waan Maraa fidane san baasiisatti adoo jiranuu, Hilqiiyaan hayyichi Kitaaba Seera Mootii Waan Maraa ka karaa Muuse'eetiin kennname tokko dhagge.

15 Achiin duuba Hilqiiyaan, Shaafaanii barreessa'aan, «Ani kitaaba Seeraa Galma Mootii Waan Maraa keessatti dhagge» jedhee, kitaaba san Shaafaanitti kenne.

16 Shaafaanille kitaaba san gara mootichaa geessee, mootichaan, «Kunoo, tajaajiltooti teeti waan ati ajajje mara hujisatti jiran.

17 Isaan beesee Galma Mootii Waan Maraa keessaa fuudhanee itti gaafatantootaa fi hojatootatti kennaneeran» jedhe.

18 Achiin duuba barreessaan Shaafaan, «Hilqi-

iyaan hayyichi kitaaba natti kenneera» jedhee, mootichatti himee, kitaaba san keessaa mooticha duratti dubbise.

19 Mootichi jechoota seeraa yennaa dhage'e gadaan woyaa ifii tarsaase.

20 Achiin duuba Hilqiyaa, ilma Shaafaanii Ahiqaaam, ilma Miikiyaasii Abdoon, Shaafaanii barreessa'aa fi tajaajilaa mootichaa Asaayaa ajajee,

21 «Dhaqa'aatii, waan kiyya, waan worra Yihuda'aa fi Israa'el keessatti baraaree hafee waan Kitaaba Seeraa ka dhaggame kana keessatti barreeffamee Mootii Waan Mara gaafadha'a; abbootiin teenna ta durii jecha Mootii Waan Mara waan hin eegatiniif, waan kitaaba Seeraa kana keessatti barreeffameefille waan hin ajajaminiiif, mufiin Mootii Waan Mara nu irratti dhangalaateerti» jedhe.

22 Hilqiyaa'aa fi namooti mootichi isa woliin erge sun gara raagittii, «Huldaa» jedhantuu dhaqaneesi'iitti himane; isiin haadha manaa Shaalumii ilma Toqihatii, ka akaakoo Hasiraa, ka woyaa mootichaa eegu ti; isiin qachaa Yerusaalemii kuttaa lammeesso'oo keessa leetiyyu.

23 Isiin isaaniin, «Namicha gara kiyya isin erge kanaan: Mootiin Waan Mara Waaqi Israa'elii,

24 «Kunoo, ani Mootiin Waan Mara balaa abaarsa kitaaba mootii Yihuda'aa duratti dubbi-fame keessatti barreeffame mara, addee tanaa fi kolbaa addee tana keessa jiranu irratti hin fida.

25 Isaan na lakkisanee waaqota dhibi'iif hixaana waan aarsaneef, waan harki isaanii huje maraan tuttuqanee waan na aarsaneef, mufiin tiyya ta addee tana irratti dhangalaate hin

dhaantu› jedha.

²⁶ Mooticha Yihuda'aa ka Mootii Waan Mara
gaafatiisaaf gara kiyya isin ergeen: Mootiin Waan
Maraa Waaqi Israa'elii waan jecha dhageetteetiif,

²⁷ *Addee tanaa fi kolbaa addee tana keessa jirtu
irratti jecha dubbatame yennaa dhageette, gad-
haan keeti tuqamee, ifi gad qaddee, woyaa teetii
tarsaattee, ana Mootii Waan Mara durattii waan
bootteef, anille si'iif dhage'eera.*

²⁸ Kunoo, ati duutee abbootii teeti ta durii biratti
nageyaan akka awwaalantu hin godha; addee
tanaa fi kolbaa addee tana keessa jirtu irratti
balaa ani fidu mara ilti teeti hin dhaggitu› jedha»
jette; worri ergamane sunille deebi'anee deebii
isiin kennite mara mootichatti himane.

²⁹ Achiin duuba Yosiyaasiin mootichi jaarsolee
Yihuda'atii fi Yerusaalemii mara wolitti qabee,

³⁰ kolbaa Yihuda'aa, kolbaa Yerusaalem keessa
leetu, hayyootaa fi Lewwoota mara, kolbaa mara
diqqa'aa fi guddaa woliin gara Galma Mootii
Waan Mara ol baye. Inni jecha Kitaaba Gon-
dooro'oo ka Galma Mootii Waan Mara keessatti
dhaggamee san mara kolba'aaf dubbise;

³¹ Mootichi Mootii Waan Mara hordofisaaf
ajaja isaa, seerata isaatii fi seera isaa gadhaa
tokkochaan, lubbuu ifi takkatti'iin eegatiisaaf,
Gondooroo kitaaba kana keessatti barreenfan-
telle'eef ajajamiisaaf, utubaa ifi bira dhaabbatee
Mootii Waan Mara durattii gondooroo godhe.

³² Achiin duuba namooti Yerusaalemii fi
lafa Beniyaaminii keessaa dhufane marti
Gondooroo tanatti akka wolii galanu godhe;
namooti Yerusaalemiiakkuma Waaqi abbootii
isaanii ta durii isaan ajajetti Gondooroo tana

muummessane.

³³ Mootichi Yosiyaasille waaqota dharaa diqachiisaa mara biyya Israa'elii mara keessaa balleessee, namooti Israa'el keessatti dhaggamanu marti Mootii Waan Maraawaa Waaqa ifii akka Waaqonfatanu godhe. Haga inni lubbu'uun jiru isaan Mootii Waan Maraawaa Waaqa abbootii ifii ta durii tajaajiliisa irraa duubatti hin deebine.

35

Yosiyaas Jila Irra Dabaramaa Jilise

¹ Yosiyaas Yerusaalem keessatti Mootii Waan Maraatiif Jila Irra Dabaramaa jilise. Ji'a tokkeesso'oo, guyyaa kudhanii arfeesso'ootitti hoolichi Jila Irra Dabaramaa qalame.

² Inni Galma Mootii Waan Maraawaa keessa akka tajaajilanuuf hayyoota jajjabeessee, hujii hujii isaaniititti isaan ramade.

³ Lewwoota worra Israa'eloota mara barsiisanuu fi worra Mootii Waan Maraatiif wooyyoomeen, «Saanduqa Gondooro'oo woyyittii ta Mootii Waan Maraawaa, Galma Mootii Waan Maraawaa ka ilmi Daawitii, mootiin Israa'elii Soloomoon ijaare keessa keya'a malee, gurmuu teessan irratti hin ba'atina'a! Ammalle Mootii Waan Maraawaa Waaqa keessanii fi kolbaa isaa Israa'el tajaajilaaf!

⁴ Akkuma seera mootiin Israa'elii Daawitii fi ilmi isaa Soloomoon barreessiisaan seera isinii dhaabanetti, akka maatii maatii abbootii teessaniititti kutaa kutaa tajaajilaaf qophowa'a.

5 Akka maatii maatii abbootii kolba'aa, obboleeyyan teessan worra kaaniititti, akka kutaan kutaa maatii abbootii Lewwootaatitti, addee woyyittii dhaabbadha'a.

6 Ifi woyyoonsa'atii hoolee Jila Irra Dabaramaa qala'a; akkuma Mootiin Waan Maraajaa Muuse'eetiin ajaje, hoolee qalame san fira keessan kolbaa Israa'eliitiif qopheessa'a» jedhe.

7 Achiin duuba Yosiyaasiin mootichi Jila Irra Dabaramaatiif, loon ifii irraa, tika hoole'ee fi re'ee ifii irraa buruusoo korbeeyyii hoole'eetii fi supheelee re'e'ee kuma soddoma, dardaroota kuma sad kolbaa achitti wolitti qabante san maraaf kenne.

8 Sooressitooti isaalle fedha ifiitiin kolba'aaf, hayyootaa fi Lewwootaaf kennane. Sooreyyiin Galma Waaqaa Hilqiiyaan, Zakaariyaasii fi Yehii'el kennansa Jila Irra Dabaramaatiif dhikaatu hoole'ee fi re'ee'e kuma lamaa fi dhibba jaa, loon dhibba sad kennane.

9 Qondaaltoti Lewwootaa Konaaniya'aa fi obboleeyyan isaa Shemaa'iyyaa fi Nataani'el, akka-suma Hashabiyyaan, Yeyi'elii fi Yozaabaad kennansa Jila Irra Dabaramaatiif hoole'ee fi re'ee'e kuma shan, loon dhibba shan Lewwootaaf kennane.

10 Huijin marti yennaa qophootte akkuma mootichi ajajetti hayyooti addee ifiiti, Lewwootille addee addee ifii qabatanee tajaajilaaf dhaabbatane.

11 Hooloti Jila Irra Dabaramaa gorra'amanee, Lewwooti gogaa irraa baasiisatti adoo jiranuu, hayyooti dhiiga hoolotaa ka fuudhane san fiffixxe.

¹² Akkuma kitaaba Muuse'ee keessatti barreeffametti, kennansa gubamu Mootii Waan Maraatiif akka dhikeessanu, akka maatii maatii abbootii isaaniititti kolba'aaf kennisaaf adda baasane; dardaroota looniille akkasuma godhane.

¹³ Lewwooti akkuma ajajamanetti hoolee Jila Irra Dabaramaa san woddane; kennansa wooyicha san okkote'etti, ibido'oo fi disti'itti iffeelanee ariiti'iin kolba'aaf geessane.

¹⁴ Duubarra ifif, hayyootaafille qopheessane; hayyooti sanyii Aaronii kennansa gubamu fi cooma ciinceffamu haga galgalaatitti dhikeessaa waan turanuuf, Lewwooti ifii fi hayyoota sanyii Aaroniitiif kennansa Jila Irra dabaramaa qopheessane.

¹⁵ Faarsitooti sanyiin Asaafii akkuma Daawiti, Asaafi, Hemaanii fi Yedutuun raagichi mootichaa isaan ajajanetti addee ifii dhaabbatane; firri isaanii Lewwooti waan isaaniif barbaachisu waan isaaniif qopheessaneef, eeddoti karraa ta karra tokko tokko bira jiranu addee addee ifii hin lakinne.

¹⁶ Maarre Jila Irra Dabaramaa jilifatiisaan, kennansa gubamu addee ciinca'aa irratti Mootii Waan Maraatiif dhikeessiisaan, akkuma mootichi Yosiyaas ajajetti hujiin Mootii Waan Maraa marti guyyuma san muummotte.

¹⁷ Yennaa san Israa'elooti addee sanitti dhaggamane Jila Irra Dabaramaa jilifatane; jila daabboo uukoo hin qanneelle guyyaa torba jilifatane.

¹⁸ Bara Saamu'elii raagichaatii jalqabanee Israa'el keessatti jila Irra Dabaramaa ta akka

kanaa jilifantee hin beekanu; mootota Israa'elii keessa mootichi Yosiyaas hayyoota, Lewwoota, Yihudootaa fi Israa'eloota mara, kolbaa Yerusaalemii worra addee sanitti dhaggamane woliin Jila Irra Dabaramaa ta akka kanaa jilifatanee hin beekanu.

¹⁹ Jilti Irra Dabaramaa tun Yosiyaas mootii te'ee woggaa kudhanii saddeetesso'ootitti jilifante.

Yosiyaas Ijjeefame

²⁰ Yosiyaas waan kana mara Galma Waaqaatiif hujeen duuba, mootiin Gibxi'ii Nekoon qachaa Karkemiishii ka laga Efraaxiisii biraatitti isa loliisaaf duule; Yosiyaasille isa loliisaaf baye.

²¹ Nekoon ammoo namoota isatti ergee, «Ee mootii Yihuda'aa! Anii fi ati maaf wol lolla? Ani diinota kiyya loliisaaf dhufe malee si loliisaafii moti; Waaqi akka ani ariifadhu na ajajeera, akka inni si hin balleessine Waaqa na woliin jiru kana hin mormin» jedhe.

²² Yosiyaas ammoo nama dhibii fakkaatee isa loliisaaf baye malee duubatti hin deebine; dirree Megidootitti isa loliisaaf dhaqe malee waan ajaja Waaqaatiin Nekoon isatti hime hin caqanne.

²³ Worri guube'een lolu daayaan mooticha Yosiyaas woraane; innille tajaajiltoota ifiitiin, «Ani akka malee madoweera, na fuudha'aa deema'a» jedhe.

²⁴ Maarre tajaajiltooti isaa sun garreetaa fardaan harkifamu ka isaa irraa isa buusanee, garreetaa isaa ka faradaan harkifamu ka dhibii keessa keyanee gara Yerusaalemii isa geessane. Inni achumatti du'ee addee awwala abbootii ifii

ta duriititi awwaalame. Kolbaan Yihuda'atii fi kolbaan Yerusaalemii marti Yosiyaasiif bowane.

²⁵ Ermiyaasille faaruu gaddaa Yosiyaasiif baase; haga adhaalle faarfattootii dhiiraatii fi dubartootaa marti faaruu gaddaa ta ifii keessatti waan Yosiyaasiif dubbatan. Wonni kun Israa'el keessatti akka seerataa teetee kitaabota wolaloo gaddaa keessatti barreeffanteerti.

²⁶ Akkuma seera Mootii Waan Maraa keessatti barreeffametti wonni dhibiin ta mootichi Yosiyaas hujee fi huijin isaa ta jaalala bara baraa,

²⁷ huijin isaa jalqabaa kaasee haga dhumaatitti kitaaba dabarsii mootota Israa'eliitii fi Yihuda'aa keessatti barreefanteerti.

36

Mootii Yihuda'aa Yeho'ahaaz (2 Mot. 23:30-35)

¹ Kolbaan Yihuda'aa ilma Yosiyaasiif Yeho'ahaaz fuudhanee addee abbaa isaatitti Yerusaalem keessatti mootii godhane.

² Yeho'ahaaz yennaa mootii te'u nama woggaa diddamii sadii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee ji'a sad bulche.

³ Achiin duuba mootiin Gibxi'ii barcumaa mootumma'aa ka Yerusaalem jiru irraa isa buusee, kolbaan Yihuda'aa meetii kiiloogiraama kuma sadii fi dhibba afur, worqii kiiloogiraamii soddomii afur gibira itti mure.

⁴ Mootiin Gibxi'ii Nekoon obboleessa Yeho'ahaazii Eliyaaqim Yerusaalemii fi Yihudaan irratti mootii godhee, maqaa isaalle jijiiree «Yehoyaaqiim» jedhe. Obboleessa Eliyaaqimii Yeho'ahaaz ammoo gara Gibxi'ii geesse.

5 Yehoyaaqiim yennaa Yihudaa irratti mootii te'e nama woggaa diddamii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa kudhanii tokko bulche. Inni Mootii Waan Maraa Waaqa ifii duratti waan hantuu huje.

6 Mootiin Baabilonii Nebukadnezaar Yihuda'atti duulee Yehoyaaqiim qabee gara Baabilonii isa geessiisaaf haachaba sageettu'uutiin hidhe.

7 Nebukadnezaar meya Galma Mootii Waan Maraa garii fuudhee mana mootummaa ifii ka Baabilon keessaa keessa keyate.

8 Wonni dhibiin ta mootichi Yehoyaaqiim huje, wonni diqachiittuun inni hujee fi wonni hantuun isatti dhufe marti kitaaba dabarsii mootota Isra'a'eliitii fi mootota Yihuda'aa keessatti barreef-fanteerti; ilmi isaa Yehoyaakiin addee isaatitti mootii te'e.

Mootii Yihuda'aa Yehoyaakiin (2 Mot. 24:8-17)

9 Yehoyaakiin yennaa mootii te'e nama woggaa kudhanii saddeetii ti*; inni Yerusaalem keessa tee'ee ji'a sadii fi guyyaa kudhan bulche; innille Mootii Waan Maraa duratti waan hantuu huje.

10 Woggaa keessa ji'a furmaataa Nebukadnezaariin mootichi namoota ergee, meya Galma Mootii Waan Maraa ka gatii guddo'oo woliin gara Baabilonii isa geesse. Achiin duuba obboleessa isaa ka abbaa diqqaa Zedeqiiya'aa biyya Yihuda'atii fi Yerusaalem irratti mootii godhe.

---

* **36:9 Woggaa kudhanii saddeeti:** Barreeffam Ibrootaa tokko woggaa saddeeti jedha.

*Mootii Yihuda'aa Zedeqiiyaa
(2 Mot. 24:18-20; Erm. 52:1-3)*

¹¹ Zedeqiiyaan yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii tokkoo ti; inni Yerusaalem keessa te'ee woggaa kudhanii tokko bulche.

¹² Innille Mootii Waan Maraa Waaqa ifii duratti waan hantuu huje. Jecha Mootii Waan Maraa ka dubbate Ermiyaasii raagicha duratti gad hin jenne.

¹³ Nebukadnezaarii mooticha maqaa Waaqaatiin isa kakachiise irratti finqila kaase. Inni ajajamuu didee, gadhaa jabaate malee gara Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii hin deebine.

¹⁴ Itti dabalancee qondaaltoti hayyootaatii fi kolba'aa ka hin addatanne te'anee aadaa diqachittuu gosa biyya adda addaa hordofanee, Galma Mootii Waan Maraa ka inni Yerusaalem keessatti woyyoonfate batteessane.

Jinnana Yerusaalemii

¹⁵ Mootiin Waan Maraa, Waaqi abbootii isaanii ta durii, kolbaa ifitiif, Galma ifitiifille marattii waan qabuuf, yennaa bacaa raagota ifii gara isaanii ergee, isaan ifi eeggachiiseeraayyu.

¹⁶ Isaan ammoo haga mufin Mootii Waan Maraa ta jalaa bayanee hin dandeenne kolbaa isaatitti dhuttetti, ergantoota Mootii Waan Maraa irratti murganee, jecha isaalle tuffatanee raagota isaa salphisane.

¹⁷ Tanaaf Mootiin Waan Maraa mootii Baabilonii isaan irratti kakkaasee, inni dargaggoota dhiira isaanii addee wooyittii keessatti shallaaga'aan ijjeese; ijoolee dhiiratii fi ta durraa, jaarsa dulloome yookiin gergeshe

maraafille gadhaa hin laanne. Mootiin Waan Maraasaa isaan mara harka Nebukadnezaariititti dabarsee kenne.

¹⁸ Nebukadnezaar meya Galma Mootii Waan Maraasaa gugurda'aa fi didiqqaa mara, qabeenna Galma Waaqaa, qabeenna mana mootumma'atii fi qondaaltota mootichaah mara fudhatee gara Baabilonii geesse.

¹⁹ Isaan Galma Waaqaa ibiddaan gubanee, dalleya qachaa Yerusaalemiille diiganee, mana mootumma'aa isaa mara ibiddaan gubanee, meya gatii guddo'oo ka isaa mara balleessane.

²⁰ Inni worra shallaagaa jalaa miliqee hafe booji'ee gara Baabilonii geessee, isaan haga mootummaan worra Faaresii dhaabantetti, tajaajiltotoota mootichaati fi ilmaan isaa te'ane.

²¹ Akkasiin jechi Mootii Waan Maraasaa karaa Ermiyaasii raagichaatiin dubbatame muummowee, woggaa torbaatama haga isaan biyya itti booji'amane keessa le'anu kana mara latti ontee, foora Sanbataa ka woggaa torbaa ka dur dhadde dhagatte.

Mootiin Faaresii Qiros Yihudooti Boojuu Irraa Akka Deebitu Ajaje

²² Jechi Mootiin Waan Maraasaa karaa Ermiyaasii raagichaatiin dubbate akka muummowu, mootiin Faaresii Qiros mootii te'ee woggaa tokkeesso'otitti, Mootiin Waan Maraasaa yaadaa isaa kakkaase; tanaaf inni mootummaa ifii mara keessa lassii lassiisee, barreeffamaan baasee,

²³ mootiin Faaresii Qiros, «Mootiin Waan Maraasaa Waaqi ol-gubba'aa, mootummaa biyya lafaa mara naaf kennee, Yerusaalemii Yihudaa keessaatitti,

Galma isaa akka ijaaruuf na ajajeera; kolbaa isaa keessaa nama odduu teessan jiru, Mootiin Waan Maraam Waaqi isaa isa woliin jiraatuu ti; innille gara Yerusaalemii dhaquu ti» jedhe.

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: guji

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e